

การจัดการโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

SUPPLY CHAIN MANAGEMENT OF NATURAL RUBBER

AT CHIANG SAEN DISTRICT, CHIANG RAI PROVINCE

ทวีศักดิ์ บัวต๊ะ

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน

สำนักวิชาการจัดการ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

2558

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

การจัดการโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
SUPPLY CHAIN MANAGEMENT OF NATURAL RUBBER
AT CHIANG SAEN DISTRICT, CHIANG RAI PROVINCE

ทวิศักดิ์ บัวต๊ะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน

สำนักวิชาการจัดการ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

2558

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

การจัดการโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
SUPPLY CHAIN MANAGEMENT OF NATURAL RUBBER
AT CHIANG SAEN DISTRICT, CHIANG RAI PROVINCE

ทวิศศักดิ์ บัวต๊ะ

การค้นคว้าอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
2558

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

N.M.N.

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพรพรรณ อุตมา)

S

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร. สุเทพ นิมสา)

S.K.

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แสงจันทร์ กันตะบุตร)

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระในหัวข้อ “การจัดการโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย” ได้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความรู้และความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.สุเทพ นิมสาข ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิด แนวทางการศึกษาค้นคว้า และให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูล การจัดทำรูปแบบงานวิจัยที่มีความถูกต้องตามระเบียบวิธี จึงส่งผลให้งานศึกษาค้นคว้าอิสระชิ้นนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ ผู้ทำการศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้ทำการศึกษาขอขอบพระคุณเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่ได้มีความกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ตอบแบบสอบถาม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกยางพาราอื่น ๆ ซึ่งสามารถประกอบให้เป็นงานศึกษาค้นคว้าอิสระชิ้นนี้ได้ ผู้ทำการศึกษาต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาว ตลอดจนมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ที่ได้ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาเป็นอย่างดีขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่คอยเป็นที่ปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจที่ดี จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ทวีศักดิ์ บัวดีบ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	การจัดการโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน	ทวิศักดิ์ บัวดีบ
หลักสูตร	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. สุเทพ นิ่มสาย

บทคัดย่อ

จุดประสงค์ของการค้นคว้าอิสระนี้คือ การศึกษาการจัดการโซ่อุปทานของธุรกิจยางพารา และแนวโน้มการลงทุนของยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกยางพารามากที่สุดในภาคเหนือของประเทศไทย และประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตยางพาราหลักของโลก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบถึงโซ่อุปทานของยางพารา เนื่องจากรัฐบาลไทยมีความต้องการให้ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำในการผลิต และส่งออกยางธรรมชาติ ซึ่งยังขาดความพร้อมที่จะก้าวสู่ตลาดโลก

การศึกษานี้เก็บข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model) ของ ไมเคิล อี.พอตเตอร์ เป็นเครื่องมือวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของตลาดยางพารา ร่วมกับการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ซึ่งใช้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคของธุรกิจยางพารารวมถึงข้อมูลทางสถิติซึ่งคำนึงถึงพื้นที่เพาะปลูก, พื้นที่กรีดยาง, ปริมาณผลผลิต และ มูลค่าของยางพาราโดยรวมจาก สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในจังหวัดเชียงราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2556 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ปัจจุบันของการลงทุนในธุรกิจยางพาราในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

คำสำคัญ: การปลูกยางพารา/โซ่อุปทาน/การจัดการ

Independent Study Title Supply Chain Management of Natural at Chiang Saen District,
Chiang Rai Province

Author Taweesak Buatip

Degree Master of Business Administration
(Logistics and Supply Chain Management)

Advisor Suthep Nimsai, Ph. D.

ABSTRACT

Thailand is the main exporter of Natural Rubber in the world market; Chiang Saen is the Largest Rubber growing area in the Northern Part. Therefore, Supply Chain Management is becoming increasingly important role because the government would like to be the leader of exporting Natural Rubber. The main objective of this study is to study the Supply Chain Management of Natural Rubber and to study of the investment trend at Chiang Saen, Chiang Rai.

The result of this research analyze both qualitative and quantitative from primary data and secondary data by using Michael E. Porter's Five Forces Model. Methodologies used in this research rely on survey, observation and interview. This research including analyze SWOT of the Natural Rubber's market and analyze statistics of growing area, product and the market price of Natural Rubber that using data from The Rubber Authority of Northern Part, Thailand since 2011-2013.

Keywords: Rubber/Supply Chain/Management

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(3)
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(5)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	8
1.3 คำถามงานวิจัย	9
1.4 ขอบเขตการศึกษา	9
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.6 กรอบแนวความคิดทางการศึกษา	10
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 การจัดการห่วงโซ่อุปทาน	11
2.2 ยางในตลาดสากล	20
2.3 อุตสาหกรรมยางในประเทศไทย	24
2.4 ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model)	31
2.5 การวิเคราะห์ SWOT	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ระเบียบและวิธีวิจัย	34
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	34
3.2 วิธีการวิจัย	36
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิจัย	39
4.1 การวิเคราะห์โซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยข้อมูล ที่รวบรวมจากแบบสอบถาม	39
4.2 ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model)	85
4.3 ปัญหาของเกษตรกรชาวสวนยางในการวิเคราะห์ระบบห่วงโซ่อุปทาน	88
4.4 การวิเคราะห์ SWOT	90
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
5.1 อุปสรรคของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	96
5.2 สรุปการวิเคราะห์ SWOT	97
5.3 ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	101
5.4 การอภิปรายรูปแบบ และข้อเสนอแนะ	102
5.5 ข้อจำกัดของงานวิจัย	103
5.6 คำแนะนำสำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติม	103
5.7 สรุปผล	103
รายการอ้างอิง	105

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	111
ประวัติผู้เขียน	116

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 การทำสวนยางในจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2556	2
1.2 จำนวนผลผลิตยางพาราในปี พ.ศ. 2556	3
1.3 มูลค่าและราคาของยางพาราในจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2556	4
2.1 พื้นที่เพาะปลูกยางพารา และผลผลิตเฉลี่ย	25
2.2 อัตราการเจริญเติบโตของการผลิตยางในประเทศไทย	30
4.1 ปัญหาด้านการวางแผน	50
4.2 ปัญหาด้านการจัดหา	53
4.3 ปัญหาด้านการผลิต	55
4.4 ปัญหาด้านการเก็บผลผลิต	71
4.5 ปัญหาด้านการขนส่ง	74
4.6 ปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิต	78
4.7 ปัญหาด้านราคาและการแบ่งส่วนปันส่วนรายได้	81
4.8 จุดแข็งของธุรกิจยางพาราอำเภอเชียงแสนในจังหวัดเชียงราย	90
4.9 จุดอ่อนของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	91
4.10 โอกาสของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	92
4.11 อุปสรรคของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	93

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 ปริมาณการส่งออกยางพาราผ่านทางศุลกสถาน (เชียงใหม่, เชียงของ, แม่สาย)	5
1.2 มูลค่าการส่งออกยางพาราผ่านทางศุลกสถานเขตอำเภอเชียงใหม่, เชียงของ, แม่สาย	6
1.3 มูลค่ายางพาราส่งออกทางด่านเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2553-2556	8
1.4 กรอบแนวความคิดทางการศึกษา	10
2.1 องค์ประกอบทั่วไปของห่วงโซ่อุปทานในการผลิต	12
2.2 ห่วงโซ่อุปทานยางในประเทศไทย	14
2.3 ห่วงโซ่อุปทานผลิตภัณฑ์ยางพาราในประเทศไทย	15
2.4 ห่วงโซ่อุปทานการทำสวนยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	17
2.5 โลจิสติกส์และโซ่อุปทานการทำสวนยางในภาคใต้ตอนเหนือของประเทศไทย	18
2.6 โลจิสติกส์และโซ่อุปทานการทำสวนยางในภาคใต้ตอนใต้ของประเทศไทย	19
2.7 การผลิต การบริโภคและการส่งออกยางทั่วโลก ในปี ค.ศ. 2005-2008	21
2.8 การนำเข้า ส่งออกและดุลการค้า สาธารณรัฐประชาชนจีน	22
2.9 การเพาะปลูกยางพาราในโลกและร้อยละของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด	24
2.10 แรกกดคันทั้ง 5 ประการที่ส่งผลต่อการแข่งขันในอุตสาหกรรม	31
3.1 กรอบแนวความคิดทางการศึกษา	38
4.1 ประเภทของธุรกิจยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยาง	40
4.2 พันธุ์ยางพาราที่เกษตรกรใช้ในการทำสวนยางพารา	40
4.3 จำนวนพื้นที่ในการปลูกยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา	41
4.4 พื้นที่กรีดยาง (พื้นที่ที่ต้นยางสามารถให้ผลผลิตได้)	41
4.5 ผลผลิตของน้ำยางต่อ 10 วัน	42
4.6 การประมาณการค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกยางพาราต่อปี	42
4.7 การประมาณรายได้ต่อครั้งของเกษตรกรชาวสวนยาง	43
4.8 จำนวนแรงงานที่ใช้ในการประกอบการธุรกิจยางพารา	43

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
4.9 แหล่งที่มาของแรงงานในธุรกิจยางพาราในอำเภอเชียงแสน	44
4.10 การแบ่งสันปันส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้าง	44
4.11 เครื่องมือ และ เทคโนโลยีที่ใช้ในการเพาะปลูกยางพารา	45
4.12 ช่องทางในการจัดจำหน่ายยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	45
4.13 ลักษณะในการจัดจำหน่ายผลผลิต	46
4.14 การวางแผนก่อนการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน	46
4.15 การรับรู้ข้อมูลทางด้านตลาดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน	47
4.16 ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	47
4.17 การรวมตัวกันของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงราย	48
4.18 ให้เห็นถึงการต่อรองต่างๆของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา	48
4.19 ปัญหาด้านการร่วมมือกับเกษตรกรชาวสวนยางพารารายอื่น เพื่อร่วมมือกันวางแผนการเพาะปลูกยางพารา	51
4.20 ปัญหาด้านการวางแผนการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกยางพารา	51
4.21 ปัญหาด้านการวางแผนการสื่อสารกับลูกค้าผู้รับซื้อยางพาราเพื่อพิจารณาความต้องการของลูกค้า	52
4.22 ปัญหาด้านการวางแผนด้านการประมาณการต้นทุน	52
4.23 ปัญหาด้านแผนสำรองกรณีผลผลิตยางพาราล้นตลาด เกินความต้องการของลูกค้า	53
4.24 ปัญหาด้านการคัดเลือกหาพันธุ์ยางพารา	54
4.25 ปัญหาด้านการจัดหาผู้รับซื้อผลผลิต	54
4.26 ปัญหาด้านการจัดตารางการปลูกยางพาราตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว	58
4.27 ปัญหาด้านการขาดประสบการณ์ในการปลูกและการกรีดยางพารา	58
4.28 ปัญหาด้านการกำหนดมาตรฐานการผลิตยางพารา	59

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
4.29 ปัญหาด้านการปลูกยางพาราให้เป็นไปตามแผนการผลิต	59
4.30 ปัญหาด้านการผลิตตามความต้องการการซื้อของลูกค้า	60
4.31 ปัญหาด้านการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น	60
4.32 ปัญหาด้านการจัดทำสถิติการปลูกยางพาราในแต่ละปี	61
4.33 ปัญหาที่ดินเพาะปลูก (ประสิทธิภาพของดิน, สารเคมีปนเปื้อนในดิน)	61
4.34 ปัญหาการดูดซึมของน้ำในพื้นที่ปลูก	62
4.35 ปัญหาพันธุ์ยางพาราที่ใช้ในการปลูก	62
4.36 ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูหนาว	63
4.37 ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูฝน	63
4.38 ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูร้อน	64
4.39 ปัญหาโรคของยางพาราโรคราแป้ง	64
4.40 ปัญหาโรคของยางพาราโรคราสีชมพู	65
4.41 ปัญหาโรคของยางพาราโรคใบจุดก้างปลา	65
4.42 ปัญหาโรคของยางพารา (ปลวก)	66
4.43 ปัญหาโรคของยางพารา (เพลี้ยหอย)	66
4.44 ปัญหาไฟป่าลุกลามในพื้นที่การเพาะปลูก	67
4.45 ปัญหาการถูกคุกคามจากภายนอก (ขโมยกรี๊ดต้นยาง, ถูกตัดต้นยาง)	67
4.46 ปัญหาด้านการสร้างเครือข่ายผู้ปลูกยางพาราเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง	68
4.47 ปัญหาการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางด้านกิจกรรมทางการตลาดให้แก่กลุ่มผู้ปลูกยางพารา	68
4.48 ปัญหาการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เรื่องการปลูกยางพารา	69
4.49 ปัญหาการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา	69
4.50 ปัญหาด้านแรงงานไม่เพียงพอ เช่น ลูกจ้างป่วยในการทำงาน	70

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
4.51 ปัญหาการเข้าถึงพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิต	72
4.52 ปัญหาการใช้อุปกรณ์สำหรับกรีดยางพารา	72
4.53 ปัญหาเกี่ยวกับประเภทของผลผลิตที่เก็บเกี่ยวน้ำยางสด	73
4.54 ปัญหาประเภทของผลผลิตที่เกี่ยวกับยางกันถ้วย	73
4.55 ปัญหาด้านการคลังสินค้า เช่นการทำสต็อกสินค้า ตั้งแต่การรับ และ การจ่ายยางพารา	75
4.56 ปัญหาด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของยางพาราในระหว่างการขนส่ง	75
4.57 ปัญหาด้านเส้นทางการขนส่งยางพาราให้แก่ลูกค้า	76
4.58 ปัญหาด้านการเลือกส่งเองหรือใช้ผู้ประกอบการขนส่ง	76
4.59 ปัญหาด้านการเลือกใช้ยานพาหนะให้เหมาะสมกับการขนส่ง	77
4.60 ปัญหาแหล่งรับซื้อไม่เพียงพอต่อผลผลิต	79
4.61 ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทน้ำยางสด	79
4.62 ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางกันถ้วย	80
4.63 ปัญหาประเภทจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางแผ่น	80
4.64 ปัญหาด้านการเสนอราคายางพารา แก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย	82
4.65 ปัญหาราคายางตกต่ำ	82
4.66 ปัญหาการต่อรองราคากับผู้รับซื้อผลผลิต	83
4.67 ปัญหาการถูกตัดราคาจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายอื่น	83
4.68 ปัญหาด้านการแบ่งปันส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้างโดยแบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์	84
4.69 ปัญหาด้านการแบ่งปันส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้างโดยแบ่งตามเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย	84
4.70 ปัญหาด้านการแบ่งปันส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้างโดยแบ่งเป็นรายวัน	85
5.1 จุดแข็งและโอกาสจากการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ใช้อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	98

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
5.2 จุดอ่อนและอุปสรรคจากการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) โซ่อุปทานยางพารา ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	99
5.3 ห่วงโซ่อุปทานยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	101

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 ตลาดยางพาราในจังหวัดเชียงราย

ตามข้อมูลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า ในช่วงระยะเวลาไม่นานมานี้ เกษตรในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย กำลังให้ความสนใจการทำสวนยางพารา เนื่องจากราคาของผลิตภัณฑ์ยางพารามีราคาที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจยางพาราได้สร้างโอกาสในการทำงานให้แก่ผู้ใช้แรงงานในระยะเวลามากกว่า 1 ปีที่ผ่านมา ธุรกิจยางพาราได้ลดจำนวนผู้อพยพถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่ตัวเมือง อีกทั้งรัฐบาลไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีนโยบายที่ส่งเสริมพื้นที่เพาะปลูกยางและนำความรู้เกี่ยวกับการพัฒนายางให้เติบโตเพิ่มมากขึ้น

นายอุทัย สอนหลักทรัพย์ ประธานสมาคมยางพาราไทย กล่าวว่า นโยบายผลักดันเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายและภาคเหนือของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 นอกเหนือจากในภาคเหนือที่มีสภาพอากาศที่ดี เหมาะสมสำหรับต้นยางพารา และมีที่ตั้งใกล้กับตลาดขนาดใหญ่ เช่น ประเทศจีนตอนใต้ ซึ่งมาพร้อมกับความต้องการ (Demand) ที่ไม่มีขีดจำกัดจากประชาชนชาวจีน

นายอุทัย ยังกล่าวถึง ปริมาณการเพาะปลูกยางในภาคเหนือของประเทศไทย ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจะช่วยสนับสนุนโดยการควบคุมอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษี (Barrier) โดยกรมวิชาการเกษตรท่าเรือเชียงแสน

นอกจากนี้รัฐบาลยังผลักดันแผนปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการทำสวนยางในเขตพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ด้วยงบประมาณ 16,000 ล้านบาท (533 ล้านบาทหรือร้อยละ 1) เพื่อสนับสนุนการทำสวนยางพาราเป็นจำนวน 4 ล้านไร่ ซึ่งแบ่งออกเป็น พื้นที่ภาคเหนือ 1 ล้านไร่ และ 3 ไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (มดิชน, 2556)

ในจังหวัดเชียงรายนั้น มีพื้นที่การทำสวนยางกว่า 350,000 ไร่ ประชาชน และเกษตรกรมีความพร้อมทางด้านกลยุทธ์ทางการตลาดและการขนส่ง เพื่อที่จะนำผลิตภัณฑ์ยางสู่ตลาดโลก (ประจักษ์ วรรณเจริญ, 2553)

ตารางที่ 1.1 การทำสวนยางในจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2556

ลำดับที่	อำเภอในจังหวัด เชียงราย	พื้นที่เพาะปลูก ยางพารา (ไร่)	จำนวนเกษตรกร ผู้ทำสวนยาง	พื้นที่ที่สามารถให้ ผลผลิตน้ำยาง (ไร่)
1	เชียงของ	63,596	4,240	34,038.5
2	เทิง	46,978	3,132	25,734.5
3	ดอยหลวง	43,603	2,907	24,223.5
4	เวียงเชียงรุ้ง	34,292	2,286	18,843.5
5	เชียงแสน	29,420	1,961	14,532.5
6	พญาเม็งราย	28,008	1,867	14,773.5
7	เวียงแก่น	27,614	1,841	15,378.0
8	เมืองเชียงราย	22,687	1,512	11,750.0
9	เวียงชัย	17,443	1,163	8,538.0
10	แม่จัน	16,257	1,084	8,704.0
11	แม่สรวย	9,633	642	5,010.0
12	เวียงป่าเป้า	9,361	624	4,904.5
13	พาน	9,122	608	4,929.0
14	แม่ฟ้าหลวง	6,972	465	5,457.0
15	แม่ลา	5,006	334	2,942.0
16	ขุนตาล	4,496	300	1,746.0
17	ป่าแดด	2,748	183	1,376.0
18	แม่สาย	538	36	419.9
ผลรวม		377,774	25,185	203,300.40

ที่มา สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (2557)

จากตารางที่ 1.1 อำเภอเชียงของ มีพื้นที่เพาะปลูกยางพารามากที่สุดซึ่งมีพื้นที่ 63,596 ไร่ พร้อมทั้งชาวสวนยางกว่า 4,200 คน และพื้นที่ที่สามารถให้ผลผลิตน้ำยาง 34,038.5 ไร่

ในขณะเดียวกันใน อำเภอแม่สาย มีการเพาะปลูกยางพาราเพียง 538 ไร่, ชาวสวนยาง 36 คน และสวนยางที่สามารถให้ผลผลิตน้ำยางเป็นจำนวน 419.9 ไร่

โดยรายละเอียดแล้วต้นยางพาราสามารถปลูกได้ในทุกอำเภอของจังหวัดเชียงราย และจำนวนผลผลิตของยางก็เป็นที่น่าพึงพอใจ

ตารางที่ 1.2 จำนวนผลผลิตยางพาราในปี พ.ศ. 2556

ลำดับที่	อำเภอ	ผลผลิตยางพารา(กิโลกรัม/ไร่/ปี)
1	แม่ลาว	293.40
2	เมืองเชียงราย	285.54
3	เวียงแก่น	268.46
4	เวียงป่าเป้า	268.04
5	พญาเม็งราย	264.55
6	ป่าแดด	243.20
7	แม่จัน	236.43
8	พาน	234.61
9	แม่สรวย	233.76
10	เทิง	232.82
11	ขุนตาล	232.66
12	เวียงชัย	227.26
13	แม่สาย	226.67
14	เชียงของ	224.34
15	ดอยหลวง	224.28
16	เชียงแสน	211.14
17	แม่ฟ้าหลวง	198.56
18	เวียงเชียงรุ้ง	191.81
ผลผลิตโดยเฉลี่ย		238.75

ที่มา สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (2557)

จากตารางข้างต้นแสดงผลผลิตยางพาราซึ่งอำเภอที่มีผลผลิตยางมากที่สุดคือ อำเภอแม่ลาว มีปริมาณ 293.40 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในขณะที่อำเภอเวียงเชียงรุ้งมีผลผลิตยางน้อยที่สุดเป็นจำนวน 191.81 กิโลกรัม/ไร่/ปี

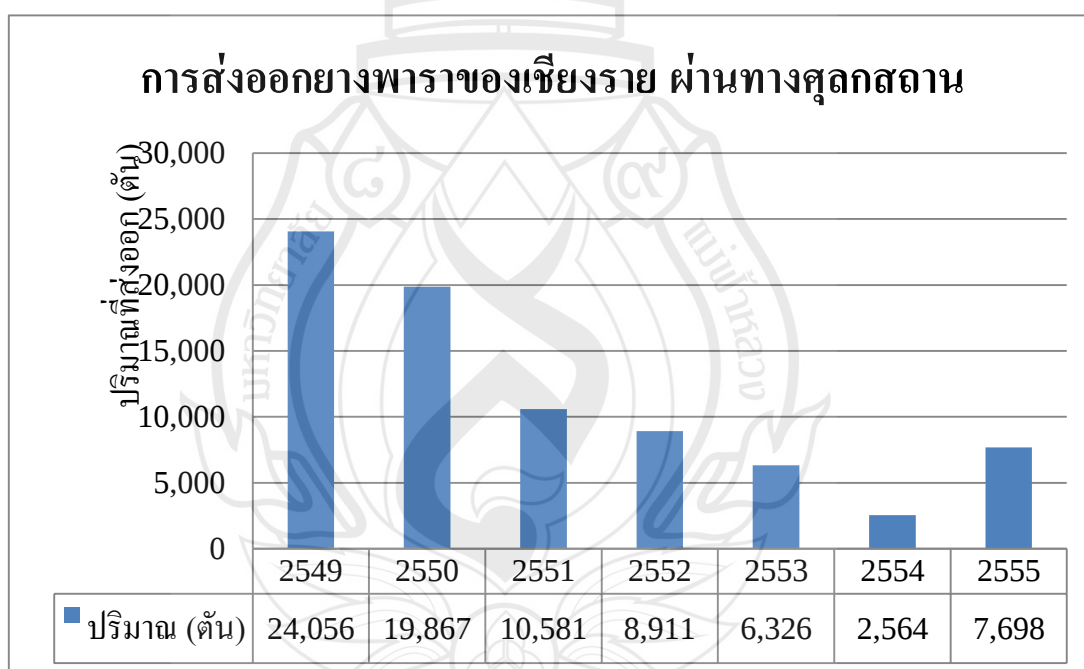
ตารางที่ 1.3 มูลค่าและราคาของยางพาราในจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2556

ลำดับที่	อำเภอในจังหวัด เชียงราย	พื้นที่ที่สามารถให้ ผลผลิตน้ำยาง (ไร่)	ปริมาณผลผลิต ยางพารา (ตัน)	มูลค่าผลผลิต ยางพารา (ล้านบาท)
1	เชียงของ	34,038.5	7,636.00	267.26
2	เทิง	25,734.5	5,991.50	209.72
3	ดอยหลวง	24,223.5	5,432.84	190.14
4	เวียงเชียงรุ้ง	18,843.5	3,614.37	126.50
5	เชียงแสน	14,532.5	3,294.08	115.29
6	พญาเม็งราย	14,773.5	3,908.32	136.79
7	เวียงแก่น	15,378.0	4,131.19	144.59
8	เมืองเชียงราย	11,750.0	3,355.09	117.42
9	เวียงชัย	8,538.0	1,940.34	67.91
10	แม่จัน	8,704.0	2,057.88	72.02
11	แม่สรวย	5,010.0	1,171.13	40.99
12	เวียงป่าเป้า	4,904.5	1,314.60	46.01
13	พาน	4,929.0	1,156.39	40.47
14	แม่ฟ้าหลวง	5,457.0	1,083.54	37.92
15	แม่ลา	2,942.0	863.18	30.21
16	ขุนตาล	1,746.0	406.22	14.22
17	ป่าแดด	1,376.0	334.64	11.71
18	แม่สาย	419.9	95.17	3.33
ราคายางก้อนเฉลี่ย 35บาท/กก.			มูลค่ารวม	1,664.67

ที่มา สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (2557)

ในปี พ.ศ. 2556 อำเภอที่มีพื้นที่สวนยางที่สามารถให้ผลผลิตมากที่สุดคือ อำเภอเชิงทอง ซึ่งมีพื้นที่ 34,038.5 ไร่, มีผลผลิต 7,636 ตัน และมีมูลค่า 267.26 ล้านบาท ในขณะที่ราคารวมของผลิตภัณฑ์ยางในจังหวัดเชียงรายมีมูลค่า 1,664.67 ล้านบาท

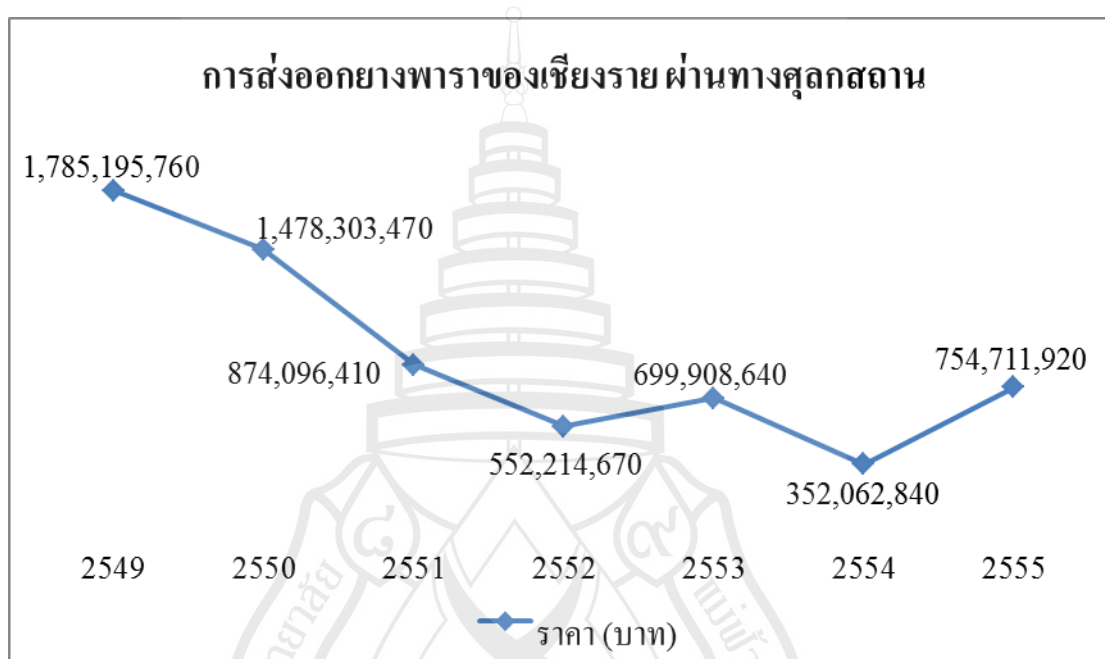
ตามข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการค้าจังหวัดเชียงราย รายงานว่า สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (2557) แสดงตัวเลขการนำเข้า และส่งออกในปี พ.ศ. 2556 เป็นมูลค่า 35,977.62 ล้านบาท (มูลค่าการส่งออกเป็นจำนวน 34,313.37 ล้านบาท และ 4,073.62 ล้านบาท เป็นมูลค่าการนำเข้า) โดยคู่ค้าหลักคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน, สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์, และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งทำการขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุก และ เรือขนส่งสินค้า ผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ส่งออกทางเรือขนส่งสินค้าโดยผ่านทางท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 ซึ่งมีผลิตภัณฑ์ยางพาราคือแผ่นรมควันยาง (RSS3)

ที่มา สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (2557)

ภาพที่ 1.1 ปริมาณการส่งออกยางพาราผ่านทางศุลกสถาน (เชียงแสน, เชียงทอง, แม่สาย)

สำหรับการค้ายางพาราภายในประเทศนั้นดำเนินการโดยผู้ซื้อส่วนบุคคล ทำการรวบรวมผลิตภัณฑ์ยางพารา และนำเข้าสู่โรงงานแปรรูปในภาคอีสาน โดยเฉพาะจังหวัด อุดรธานี, ขอนแก่น และบึงกาฬ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ทำการส่งไปยังภาคใต้ของประเทศ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

ที่มา สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (2557)

ภาพที่ 1.2 มูลค่าการส่งออกยางพาราผ่านทางศูนย์กลางเขตอำเภอเชียงแสน, เชียงของ, แม่สาย

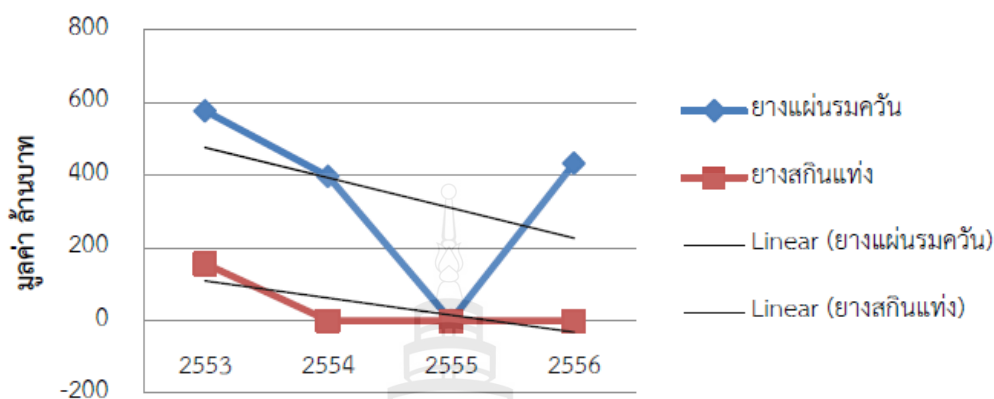
มูลค่าการส่งออกยางพาราของจังหวัดเชียงรายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2552 มีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2553 มีมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นถึง 699,908,640 บาท อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2554 มูลค่าการส่งออกก็ลดลงมาอยู่ที่ 352,062,840 บาท หลังจากนั้นมูลค่าการส่งออกก็เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2555 มีปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่ทำให้ราคายางพาราในจังหวัดเชียงรายมีมูลค่าสูงขึ้น รายละเอียดเชิงลึกจะทำการอธิบายในบทถัดไป

1.1.2 สถานการณ์ของยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

จากข้อมูลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (2557) อำเภอเชียงแสนนั้น มีพื้นที่เพาะปลูกยางพารา 29,420 ไร่, มีเกษตรกรชาวสวนยางพาราจำนวน 1,961 คน, มีพื้นที่ที่สามารถให้ผลผลิตน้ำยางพาราได้ 14,523.5 ไร่ มีปริมาณผลผลิตยางพารา 3,294.08 ตัน และมีมูลค่า 115.29 ล้านบาท ซึ่งเป็นอันดับ 5 ของจังหวัดเชียงราย แต่ในส่วนของจำนวนผลผลิตยางพารามี 211.14 กิโลกรัม/ไร่/ปี เป็นอันดับที่ 16 ของจังหวัดเชียงราย เมื่อดูจากข้อมูลดังกล่าวแล้วนั้น การที่อำเภอเชียงแสนมีพื้นที่เพาะปลูกที่มากแต่มีผลผลิตน้อยนั้น อาจจะมีปัญหาเกิดขึ้นในห่วงโซ่อุปทานของยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้วิจัยจะทำการศึกษาค้นคว้าในงานวิจัยนี้

สำหรับการส่งออกยางในเขตภาคเหนือของไทยนั้นพบว่ามีการส่งออกทั้งทางแม่น้ำโขง-แม่น้ำล้านช้างและเส้นทาง R3a โดยมีการส่งออกผ่านด่านชายแดนอำเภอเชียงแสนในอดีตซึ่งสถิติที่ผู้วิจัยรวบรวมมาได้ในปี พ.ศ. 2553 มีการส่งออกยางพาราณด่านศุลกากรเชียงแสนโดยมีสินค้ายางพาราชนิดยางแผ่นรมควันและยางสกินแท่งโดยมีมูลค่าการส่งออก 577.44 ล้านบาท และ 156.69 ล้านบาทตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2554 จนถึง พ.ศ. 2556 มีการส่งออกสินค้ายางพาราเพียงชนิดเดียวได้แก่ยางแผ่นรมควันมีมูลค่าการส่งออก 397.09 ล้านบาทในปี 2554 สำหรับในปี 2555 ไม่มีมูลค่าการส่งออกยางพารา (ด่านศุลกากรเชียงแสนและด่านศุลกากรเชียงของ, 2557) ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากการมีโครงการสร้างท่าเรือพาณิชย์เชียงแสนแห่งใหม่เพื่อการพัฒนาการขนส่งทางเรือไปยังประเทศจีนตอนใต้จึงมีการปรับเปลี่ยนเส้นทางการส่งออกยางพาราจากอำเภอเชียงแสนไปเป็นชายแดนอำเภอเชียงของแทนซึ่งจากสถิติการส่งออกยางพาราของอำเภอเชียงของพบว่าในอดีตนั้นมีมูลค่าการส่งออกยางพาราที่น้อยมากแต่ในปี 2555 จนถึงปี 2557 นั้นพบว่ามีการส่งออกที่เพิ่มขึ้น

ยางพาราส่งออกด้านเชียงแสน ปี 2553 - 2556

ที่มา ด้านศุลกากรเชียงแสน (2557)

ภาพที่ 1.3 มูลค่ายางพาราส่งออกทางด่านเชียงแสน ปี พ.ศ. 2553-2556

จากภาพที่ 1.3 ในปี พ.ศ. 2553 มีการส่งออกยางพาราณด่านศุลกากรเชียงแสนโดยมีสินค้ายางพาราชนิดยางแผ่นรมควันและยางสกินแท่งโดยมีมูลค่าการส่งออก 577.44 ล้านบาท และ 156.69 ล้านบาทตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2554 จนถึง พ.ศ. 2556 มีการส่งออกสินค้ายางพาราเพียงชนิดเดียวได้แก่ ยางแผ่นรมควันมีมูลค่าการส่งออก 397.09 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2554 สำหรับในปี พ.ศ. 2555 ไม่มีมูลค่าการส่งออกยางพารา

การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยมุ่งเน้นการจัดการห่วงโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงราย และปัญหาการจัดการห่วงโซ่อุปทานยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในจังหวัดเชียงราย

1.2 วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการจัดการห่วงโซ่อุปทานของสวนยางพาราเน้นภาคเหนือของประเทศไทยโดยเฉพาะในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าใจรูปแบบของห่วงโซ่อุปทานยางพาราขนาดการผลิตรวมถึงวิธีการจัดการกิจกรรมทั้งหมดที่อยู่ในกระบวนการห่วงโซ่อุปทานยาง

วัตถุประสงค์ย่อยสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

- 1.2.1 เพื่อศึกษาของห่วงโซ่อุปทานปัจจุบันในธุรกิจการทำสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการห่วงโซ่อุปทานของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

1.3 คำถามงานวิจัย

เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้อย่างถ่องแท้ดังนั้นคำถามการวิจัยจึงได้รับการพัฒนาสำหรับแต่ละวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1.3.1 ห่วงโซ่อุปทานปัจจุบันในธุรกิจการทำสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นอย่างไร
- 1.3.2 ส่วนหนึ่งส่วนใดของห่วงโซ่อุปทานยางที่มีปัญหามากที่สุด ในมุมมองของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
- 1.3.3 อะไรคือ จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค ในการทำสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษารั้ครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่สวนยางพารา ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยการศึกษารั้ครั้งนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายที่จะทำการเข้าใจการไหลเวียนของระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ปัญหาที่เกิดขึ้นและโอกาสที่พบในธุรกิจยางในจังหวัดเชียงราย

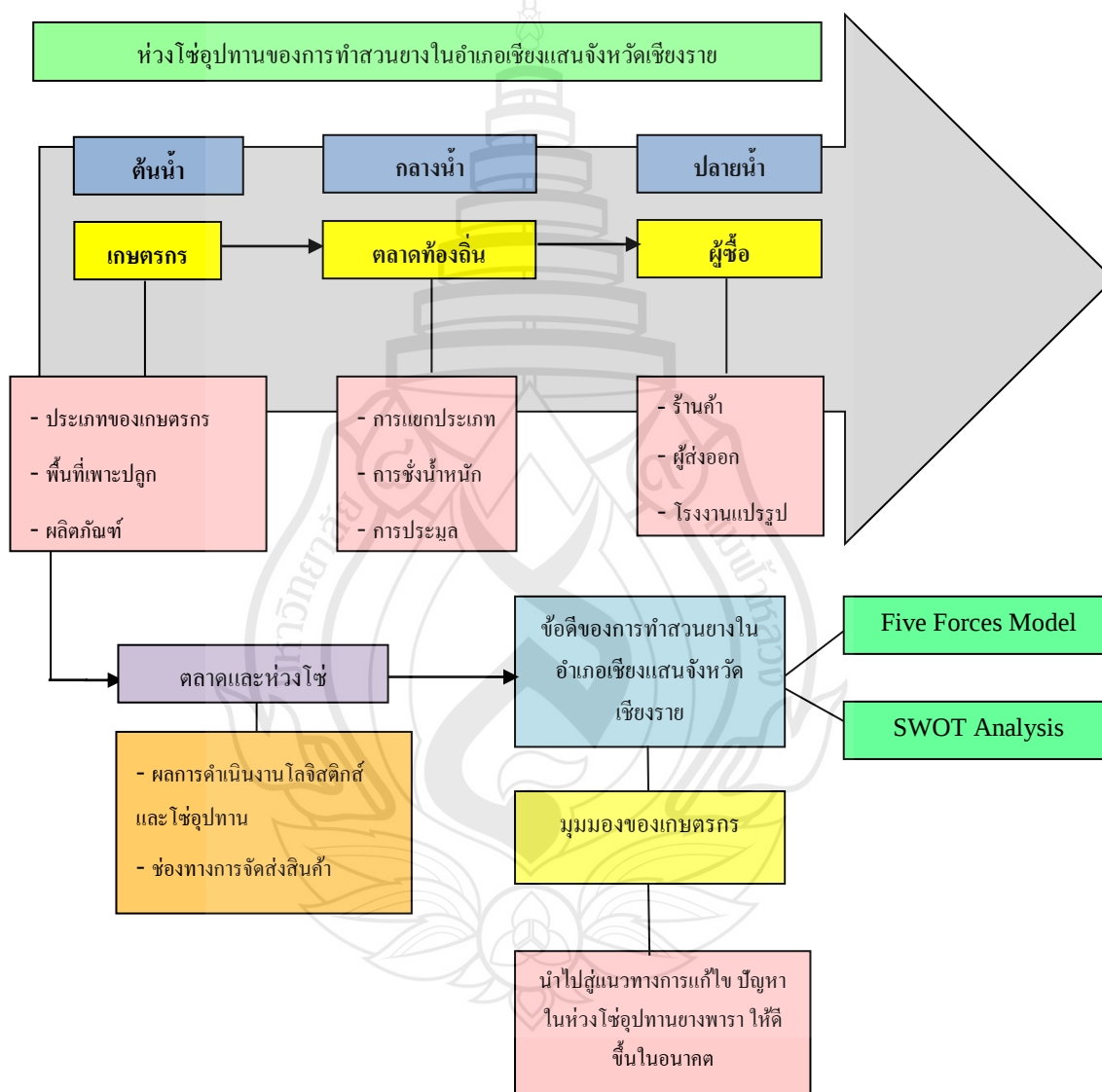
กลุ่มเป้าหมาย: เกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 เพื่อให้บุคคลที่ต้องการลงทุนในธุรกิจยางในพื้นที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย สามารถเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันของธุรกิจยางได้
- 1.5.2 นักวิจัยหรือนักศึกษาที่ทำงานใน โครงการที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์ยางสามารถนำงานวิจัยนี้ไปใช้สำหรับการศึกษาต่อได้

1.6 กรอบแนวคิดทางการศึกษา

เป้าหมายของงานวิจัยนี้คือการศึกษา, วิเคราะห์และหาความเป็นไปได้ในการพัฒนาการลงทุนในธุรกิจยางตามห่วงโซ่อุปทาน ชั้นแรก ชั้นสอง และชั้นสุดท้าย กรอบแนวคิดทางการศึกษาจะแสดงในภาพ 1.4

ภาพที่ 1.4 กรอบแนวคิดทางการศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้มีการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสวนยางและเศรษฐกิจรวมทั้งการศึกษาของห่วงโซ่อุปทานเนื้อหาของบทนี้ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

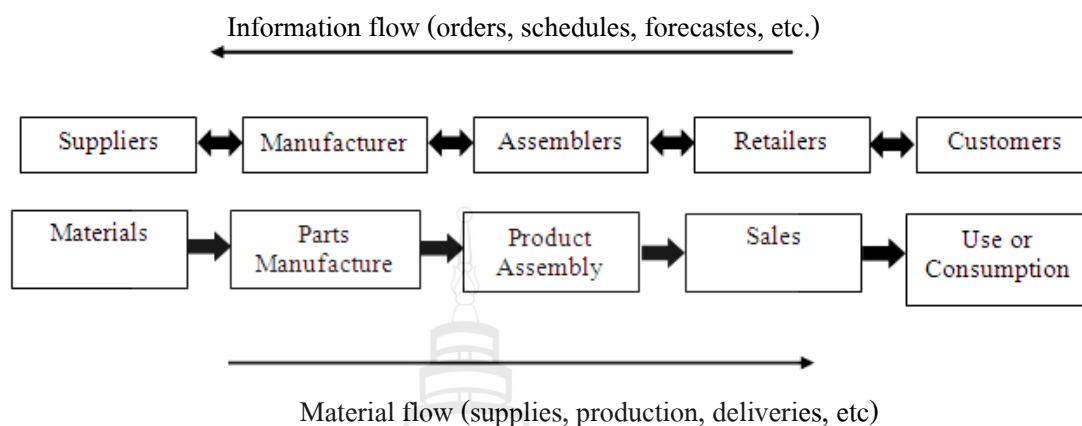
- 2.1 การจัดการห่วงโซ่อุปทาน
- 2.2 ตลาดสากลของยางพารา
- 2.3 อุตสาหกรรมยางพาราภายในประเทศ
- 2.4 ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model)
- 2.5 การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis)

2.1 การจัดการห่วงโซ่อุปทาน

ห่วงโซ่อุปทานประกอบด้วยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าไม่เพียงแต่ผู้ผลิตและซัพพลายเออร์, ห่วงโซ่อุปทานยังรวมถึงการขนส่ง, โกดัง, ร้านค้าปลีกและลูกค้าของตัวเอง (Chopra & Meindl, 2004)

โดยทั่วไปห่วงโซ่อุปทานเกี่ยวข้องกับหลายขั้นตอนคือ ลูกค้า, ร้านค้าปลีก, ค้าส่ง/ผู้จำหน่าย, ผู้ผลิต และผู้ผลิตชิ้นส่วน/วัตถุดิบ นอกจากนี้ยังมีห่วงโซ่อุปทานสามารถแสดงในรูปแบบเครือข่ายขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงของกระบวนการที่แตกต่างกันและกิจกรรมที่มีมูลค่าในรูปแบบของผลิตภัณฑ์และบริการที่อยู่ในมือของลูกค้าสูงสุด (Chopra & Meindl, 2004)

การจัดการห่วงโซ่อุปทานแสดงในภาพที่ 2.1 วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและการจัดตำแหน่งของห่วงโซ่อุปทานของการประสานงานและการกำหนดค่าโดยไม่คำนึงถึงขอบเขตการทำงานขององค์กร แนวคิดพื้นฐานของการจัดการห่วงโซ่อุปทานคือ การรับรู้การพึ่งพาซึ่งกันและกันในห่วงโซ่อุปทานและการปรับปรุงการตั้งค่าและการควบคุมโดยอาศัยปัจจัยดังกล่าวเป็นการบูรณาการของกระบวนการทางธุรกิจ (Cooper & Ellram, 1993, Cited in Vrijhoef & Koskela, 1999)

ที่มา Cooper and Ellram (1993, Cited in Vrijhoef & Koskela, 1999)

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบทั่วไปของห่วงโซ่อุปทานในการผลิต

เมื่อพูดถึงห่วงโซ่อุปทานและการจัดการห่วงโซ่อุปทานมักมาพร้อมกันเสมอการจัดการห่วงโซ่อุปทานคือการกำกับดูแลของวัสดุ, ข้อมูลและสถานะทางการเงินที่เคลื่อนย้ายในกระบวนการจากซัพพลายเออร์ไปยังผู้ผลิต ไปสู่ผู้ค้าส่งเพื่อการจำหน่ายให้กับผู้บริโภคสามกระแสหลักในห่วงโซ่อุปทานคือ การไหลของผลิตภัณฑ์, การไหลของข้อมูลและ การไหลของเงิน การจัดการห่วงโซ่อุปทานยังเกี่ยวข้องกับการประสานงานและบูรณาการทั้งสามกระแสทั้งภายในและระหว่างบริษัท (Ivy Wigmore, 2013)

นอกจากนี้ยังมีบทความอธิบายว่าการจัดการห่วงโซ่อุปทานเป็นห่วงโซ่การเชื่อมโยงองค์ประกอบของกระบวนการผลิต และกระบวนการจัดหา ตั้งแต่วัตถุดิบตลอดจนผู้บริโภคคนสุดท้ายขอบเขตครอบคลุมหลายขององค์กร ตามคำจำกัดความที่กว้างการจัดการห่วงโซ่อุปทานครอบคลุมสายธารคุณค่าทั้งหมด (Scott & Westbrook, 1991; Payne, 1995, Cited in Tan, K. C., 2000)

ในบทความเดียวกัน (Baatz, 1995, Cited in Tan, K. C., 2000) ได้อธิบายว่าจัดการห่วงโซ่อุปทานมีความครอบคลุมถึงการรีไซเคิลหรือ การนำมาใช้ใหม่ การจัดการห่วงโซ่อุปทานมุ่งเน้นในการใช้ประโยชน์จาก กระบวนการของบริษัทซัพพลายเออร์ของพวกเขา, เทคโนโลยีและความสามารถในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (Farley, 1997, Cited in Tan, K. C., 2000) และการประสานงานของการผลิต, การขนส่ง, และหน้าที่การจัดการวัสดุภายในองค์กร

(Lee & Billington, 1992, Cited in Tan, K. C., 2000) เมื่อกลยุทธ์ในองค์กรทั้งหมดในสายธารคุณค่าและบูรณาการและทำหน้าที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน, ประสิทธิภาพจะเพิ่มขึ้นในระบบของซัพพลายเออร์

ตามที่ Ruben Vrijhoef and Lauri Koskela (1999) ได้อธิบายบทบาทของการจัดการห่วงโซ่อุปทานจากตัวอย่างธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง มีสี่บทบาทที่สำคัญที่ได้รับการยอมรับในห่วงโซ่อุปทาน การก่อสร้างเป้าหมายหลักคือการลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาของกิจกรรมในพื้นที่ก่อสร้าง

2.1.1 การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานและการวิเคราะห์ธุรกิจ

ห่วงโซ่อุปทานเริ่มต้นด้วยวัตถุดิบที่ยังแปรรูป และ สิ้นสุดด้วยลูกค้าคนสุดท้ายใช้สินค้าสำเร็จรูป, ห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงหลายบริษัทเข้าด้วยกันนอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนวัสดุและข้อมูลในกระบวนการโลจิสติก ซึ่งขยายจากการซื้อวัตถุดิบเพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปให้กับผู้บริโภคผู้ขายทั้งหมด, ผู้ให้บริการและลูกค้ามีการเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน

การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานคือการจัดการกิจกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร นอกจากนี้ยังเป็นการประเมินแต่ละขั้นตอนของธุรกิจที่มีการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าทุกชนิดของกิจกรรมรวมทั้งการไหลของวัสดุและสินค้าสำเร็จรูป ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ซึ่งเชื่อมต่อและเชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่ที่เรียกว่ากระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่จนกว่าจะถึงมือลูกค้าการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานมุ่งเน้นไปที่การสื่อสาร, การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและได้ข้อได้เปรียบในการแข่งขันในความสัมพันธ์ระยะยาว

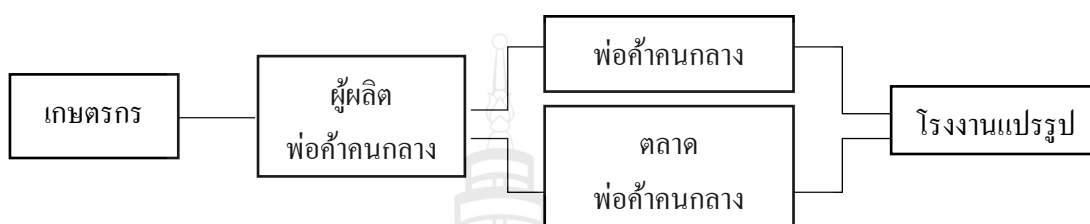
2.1.2 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน

การวิเคราะห์อาศัยการประเมินผลของแต่ละขั้นตอน, จากเวลาที่ธุรกิจซื้อวัตถุดิบจากซัพพลายเออร์จนกระทั่ง เวลาที่ธุรกิจส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้าวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์คือการกำหนดว่าขั้นตอนของกระบวนการที่สามารถทำให้สั้นลงหรือทำดีกว่า (WiseGEEK, n.d.)

ที่ผ่านมาผลกระทบทางเศรษฐกิจเช่นการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง, ภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจทั่วโลก, ฐานผู้จัดจำหน่ายที่มีการหดตัวหรือย้ายออกจากฝั่ง, เช่นเดียวกับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากการว่าจ้างที่มีต้นทุนต่ำทุกความท้าทายเหล่านี้อาจสร้างความเสียหายในห่วงโซ่อุปทานนั้นคือการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ (Myerson, 2013)

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นวิทยาศาสตร์ของการตรวจสอบข้อมูลดิบที่จะช่วยให้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลซึ่งถูกใช้ในหลายอุตสาหกรรมที่จะทำให้บริษัทและองค์กรตัดสินใจทางธุรกิจได้ดีขึ้นเพื่อยืนยันหรือหักล้างรูปแบบที่มีอยู่หรือทฤษฎีในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาผู้คนมากมายได้รับฟังมากขึ้นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลในห่วงโซ่อุปทานและธุรกิจโลจิสติกส์

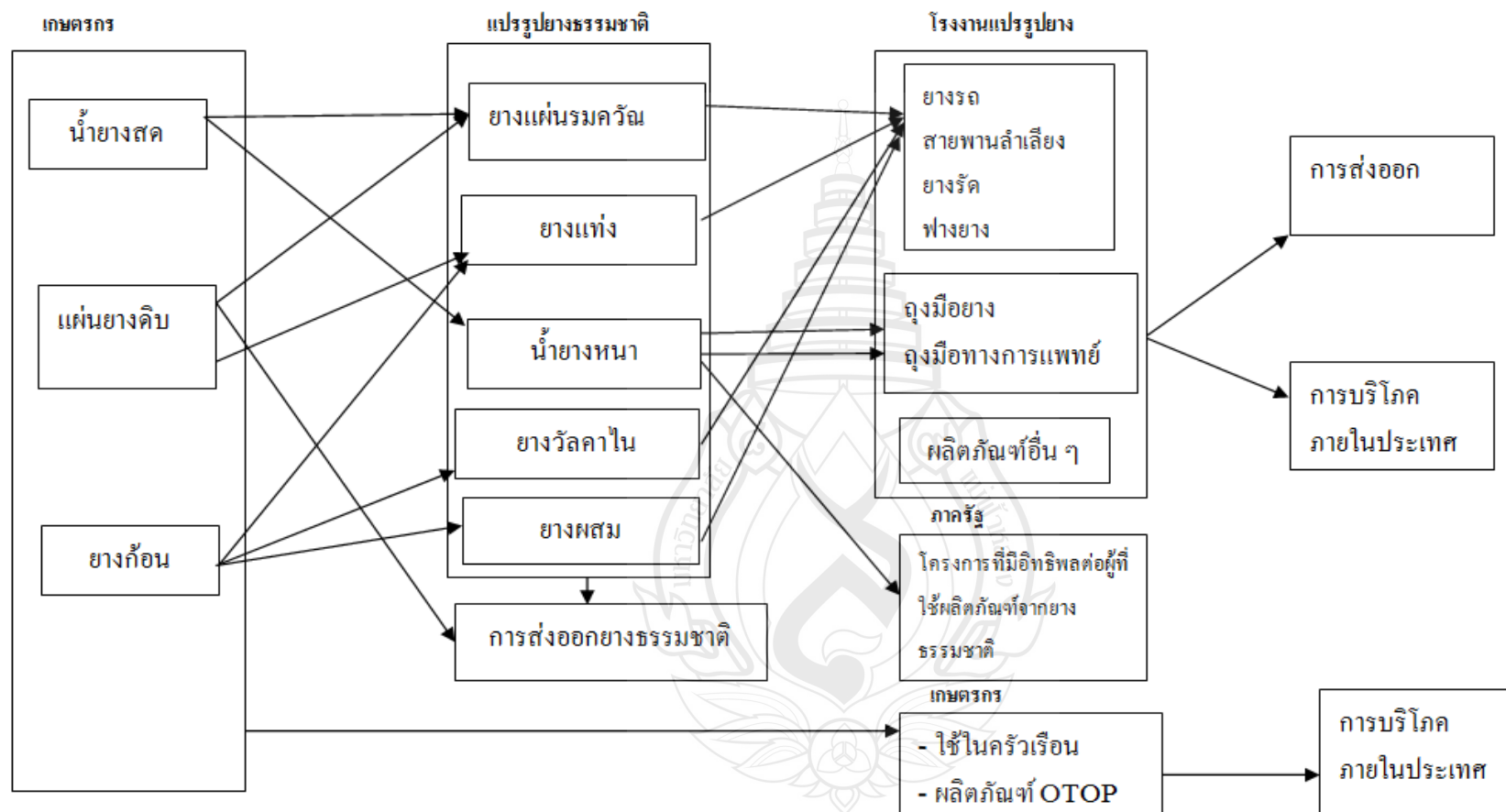
ด้วยวิธีการของห่วงโซ่อุปทานก็สามารถนำไปใช้กับทุกประเภทของธุรกิจเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นก่อนที่จะเริ่มต้นในธุรกิจยางพาราเราจำเป็นต้องรู้พื้นฐานของการไหลของห่วงโซ่อุปทานยางในประเทศไทย ตามภาพด้านล่างนี้แสดงห่วงโซ่อุปทานยางพาราในรูปแบบอย่างง่าย

ที่มา ดวงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์ และเตือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ (2552)

ภาพที่ 2.2 ห่วงโซ่อุปทานยางในประเทศไทย

ในความเป็นจริงแล้วภาพนี้คือ การไหลเวียนของห่วงโซ่อุปทานที่เรียบง่าย ดวงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์ และเตือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ ได้เขียนไว้ในหนังสือของพวกเขาเพื่ออธิบายการไหลของห่วงโซ่อุปทานยางซึ่งเริ่มต้นที่เกษตรกรที่ผลิตยางถือเป็นขั้นแรกและขายให้ตลาดหรือพ้อย์คนกลางซึ่งเป็นขั้นที่สองตามด้วยโรงงานซึ่งเป็นขั้นที่สามที่ได้รับผลิตภัณฑ์จากตลาด อย่างไรก็ตามรูปต่อไปนี้เป็นห่วงโซ่อุปทานของการผลิตยาง ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของผู้เล่นในห่วงโซ่ตั้งแต่การนำเข้าจนนำไปสู่การนำออกของวัตถุดิบ, สินค้า และข้อมูลในภาพต่อไป

ที่มา เตือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ และกฤษฎณา จันทร์คล้าย, ศูนย์การจัดการโลจิสติกส์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2552)

ภาพที่ 2.3 ห่วงโซ่อุปทานผลิตภัณฑ์ยางพาราในประเทศไทย

2.1.3 ห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางในภาคเหนือของประเทศไทย

การเพาะปลูกยางแบบดั้งเดิมของประเทศไทยในภาคใต้ และภาคตะวันออกได้ค่อย ๆ ย้ายไปยังพื้นที่ใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เนื่องจากการที่เกษตรกรมีการปรับตัวเข้ากับแหล่งใหม่ของรายได้ แม้ว่าสวนยางที่มีประสิทธิผลคือสวนยางในภาคใต้ของประเทศไทย อย่างไรก็ตามการมีเพาะปลูกใหม่ที่ได้รับคามนิยมในพื้นที่ที่เหมาะสมในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อารักษ์ จันทุม, พิสมัย จันทุม, สุรเดช ปัจฉิมกุล, พิบูลย์ เพ็ชรยิ่ง, สว่างรัตน์ สมนาท และอมรรรัตน์ ศรีโต., 2555)

ประยูร โตสงวน (2551) อธิบายการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิของเขาและการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานและระบบห่วงโซ่คุณค่าของผลิตภัณฑ์ยางเขากล่าวว่าในภาคเหนือของประเทศไทย การจัดการที่ยังไม่ได้รับการดำเนินการ อย่างไรก็ตามการศึกษาและผลการศึกษาในภูมิภาคอื่น ๆ ในแง่ของการผลิตและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมยางที่ค้นพบ ตั้งแต่ต้นน้ำ, กลางน้ำและปลายน้ำของกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวงจรการผลิตและการใช้งานผลิตภัณฑ์ยางโดยการรวบรวมข้อมูลทางโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน, การออกแบบและการตัดสินใจทำระบบเพื่อการส่งออกที่จำเป็น นอกจากนี้ยังรวมถึงการศึกษาศักยภาพของน้ำยาง, นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ยาง, มูลค่าเพิ่มและการบำรุงรักษาในการผลิต แม้ว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเป็นพื้นที่ใหม่สำหรับการทำสวนยางซึ่งมีศักยภาพในการผลิตน้ำยางเป็นจำนวนมากสำหรับตลาดยาง

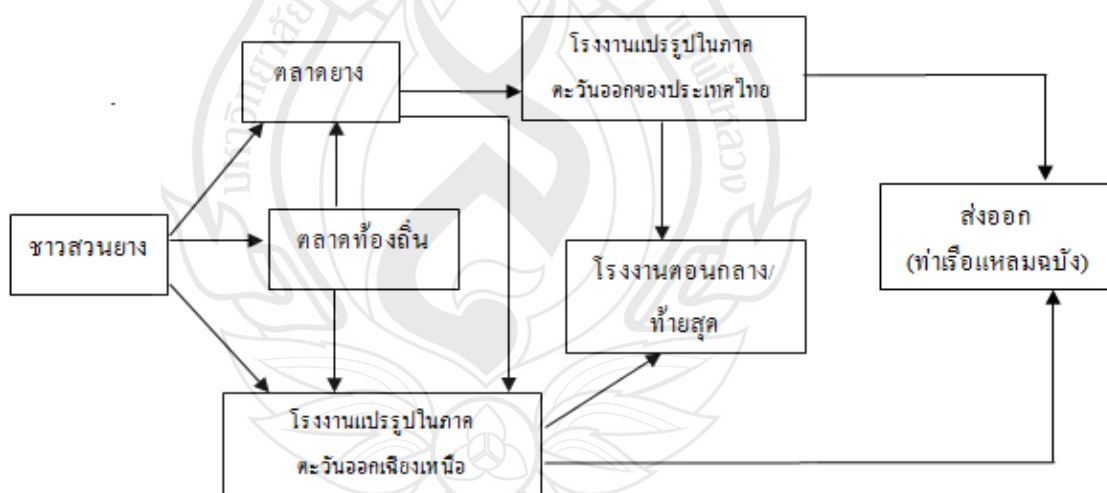
วิรัชญา จันทรเปยเพชร และดวงพรรณ กริชชาญชัย (2551, อ้างถึงใน ประยูร โตสงวน, 2551) ได้ศึกษาการออกแบบระบบสนับสนุนสำหรับการตัดสินใจในการสั่งซื้อเพื่อเลือกตลาดปลายทางสำหรับการส่งออกยางธรรมชาติจากประเทศไทยโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ฟอย (Fuzzy Analytic Hierarchy Process: FAHP) เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การเลือกระบบการขนส่งเพื่อการส่งออกยาง ซึ่งมีสี่ปัจจัยหลักที่นำเข้าสู่การพิจารณาโดยครอบคลุมการขนส่ง, เศรษฐศาสตร์, ท่าเรือ และการค้าชายแดน, และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการเลือกการขนส่งที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาห่วงโซ่อุปทานและ สายธารคุณค่าของอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางในภาคเหนือของประเทศไทยตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน ทั้งในลักษณะที่ยั่งยืน ภาคเหนือของประเทศไทยกลายเป็นพื้นที่ใหม่สำหรับการเพาะปลูกยาง ซึ่งอยู่ในช่วงเริ่มต้นของต้นน้ำและกลางน้ำของการพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน นอกจากนี้คาดว่าภาคเหนือของประเทศไทยจะเป็นสถานที่ในอนาคตที่จะส่งเสริมกลยุทธ์การเพิ่มอุตสาหกรรมยางและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางอย่างแพร่หลาย

ตั้งแต่การเพาะปลูกยางถูกจำกัดอยู่ในโซนเขตร้อนชื้น, อุณหภูมิในการเพาะปลูกยางควรอยู่ที่ประมาณ 20-30 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนรายปีขั้นต่ำ 1,250 มิลลิเมตร/ปี ซึ่งในภาคเหนือของประเทศไทยมีฝนตกประมาณ 120-150 วัน/ปี ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับสวนยาง

2.1.4 ห่วงโซ่อุตสาหกรรมยางพาราในภาคเหนือของประเทศไทย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 3 (2550) ได้ศึกษาโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานของ มันสำปะหลังและอ้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดอุดรธานี, จังหวัดหนองคาย, จังหวัดหนองบัวลำภู, จังหวัดเลย, จังหวัดสกลนคร และจังหวัดมุกดาหาร การศึกษายังพบว่าห่วงโซ่อุปทานยางที่เริ่มจากน้ำยางดิบ, ยางก้อนถ้วย, และเศษยางเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมยาง ผลิตภัณฑ์ยางดังกล่าวได้ทำการการส่งออกและขนส่ง ผ่านทางกรุงเทพและท่าเรือแหลมฉบัง หลังจากเปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่หนึ่ง, สะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่สองเชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับศูนย์กลางประเทศลาว เพื่อเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการค้าด้วย สะพานนี้ผลิตภัณฑ์จะถูกลำเลียงไปยังประเทศเวียดนาม, จีนและญี่ปุ่นต่อไปด้วยสะพานนี้ ดังนั้นการจัดการโลจิสติกส์ที่ดีขึ้น สามารถตัดค่าใช้จ่ายในการขนส่งลงได้

ที่มา ควงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์ และ เตือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ (2552)

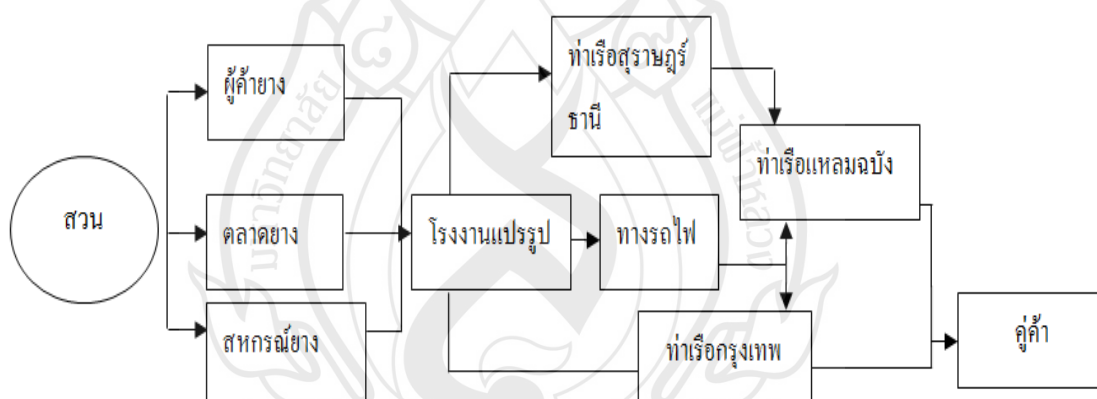
ภาพที่ 2.4 ห่วงโซ่อุปทานการทำสวนยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2.1.5 ห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางในภาคใต้ของประเทศไทย

สวนยางและผลิตภัณฑ์ยางมีความสำคัญต่อประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการส่งออกและการจ้างงาน

ประชาสันติ ไตรยสุทธิ, กุลเชษฐ เพียรทอง, พิสิษฐ์ เตชะรุ่งไพศาล, ขวลิต ถิ่นวงศ์พิทักษ์ และอิทธิพล วรพันธ์ (2550, อ้างถึงใน ประยูร โตสงวน, 2551) พวกเขาได้ศึกษาวิธีการและเงื่อนไขที่เหมาะสมในการผลิตเชื้อเพลิงไบโอดีเซลจากน้ำมันเมล็ดยางพารานอกจากนี้ผลการศึกษาของ Iman K. Reksowardjo และคณะ ชี้ให้เห็นว่าไบโอดีเซลจากเมล็ดยางพาราสามารถนำมาใช้แทนน้ำมันดีเซลบางส่วน การผสม 5% ของ RSB กับน้ำมันเชื้อเพลิงดีเซลสามารถนำมาใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลให้ประสิทธิภาพเทียบเท่ากับ เชื้อเพลิงดีเซล DI, ลดการปล่อยก๊าซ, ลดการสึกหรอของชิ้นส่วนเครื่องยนต์และให้ผลที่เป็นกลางในน้ำมันหล่อลื่น

ดวงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์ และเดือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ (2552) อธิบายห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ของสวนยางพาราในภาคใต้ตอนเหนือของประเทศไทยในรูปแบบด้านล่าง

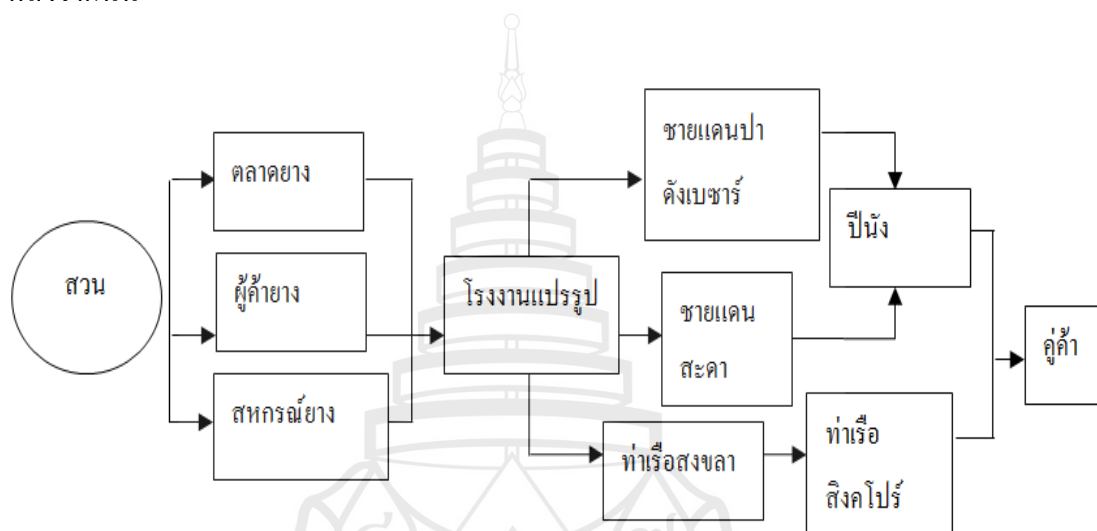

ที่มา ดวงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์และ เดือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ (2552)

ภาพที่ 2.5 โลจิสติกส์และโซ่อุปทานการทำสวนยางในภาคใต้ตอนเหนือของประเทศไทย

ส่วนใหญ่การผลิตยางมีการส่งออกผ่านท่าเรือและพื้นที่การค้าชายแดน ท่าเรือที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่ ท่าเรือแหลมฉบัง, ท่าเรือกรุงเทพ และท่าเรือสงขลา พื้นที่การค้าชายแดนปางเบซาร์และสะเดา

ในภาคใต้ตอนเหนือของประเทศไทย ชาวสวนยางขายยางให้กับผู้ประกอบการค้ายาง, สหกรณ์ยาง, หรือตลาดยาง หลังจากนั้นยางจะถูกส่งไปยังโรงงานแปรรูปซึ่งแปรรูปเป็นแผ่นรมควันยางและยางแท่ง ก่อนที่จะถ่ายโอนไปยังท่าเรือแหลมฉบังหรือท่าเรือกรุงเทพ ด้วยรถบรรทุก, รถไฟหรือสายการบิน ยางจะได้รับการบรรจุในภาชนะบรรจุและขนส่งไปยังท่าเรือในประเทศจีน หลังจากนั้น

ที่มา ควงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์ และเดือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์ (2552)

ภาพที่ 2.6 โลจิสติกส์และโซ่อุปทานการทำสวนยางในภาคใต้ตอนใต้ของประเทศไทย

ในภาคใต้ตอนใต้ของประเทศไทย ชาวสวนยางขายยางให้กับผู้ประกอบการค้ายาง, สหกรณ์ยางหรือตลาดยาง หลังจากนั้นยางจะถูกส่งไปแปรรูปเช่นเดียวกับส่วนของภาคใต้ตอนเหนือ อย่างไรก็ตามยางจะถูกส่งไปยังท่าเรือที่แตกต่างกันด้วยรถบรรทุกและรถบรรทุกทั้งรถพ่วงและทางรถไฟ ผลิตภัณฑ์ยางจะถูกส่งไปยังท่าเรือสงขลา ในรูปแบบตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่และจากนั้นส่งไปที่ท่าเรือสิงคโปร์

ภาคใต้ของประเทศไทยเป็นสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดในการเพาะปลูกยาง เนื่องจากสภาพแวดล้อมและสภาพทางภูมิศาสตร์, ปริมาณน้ำฝน, ความชื้น, อุณหภูมิและลม อยู่ในสภาพดี นอกจากนี้ผู้คนในท้องถิ่นในภาคใต้ได้ทำการเพาะปลูกต้นยางเป็นระยะเวลานาน ดังนั้นพวกเขามีประสบการณ์ในการปลูกต้นยาง

ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางในภาคใต้มีกำลังผลิตที่เล็กและการขาดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคในการดำเนินการกับค่าใช้จ่ายที่จำกัดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและการผลิตที่มีคุณภาพยังไม่มั่นคง ดังนั้นการผลิตยางขนาดเล็กควรปรับเปลี่ยนการผลิตแบบบูรณาการมากขึ้น โดยการปลูกพืชอื่น ๆ ร่วมกันเพื่อลดความเสี่ยงของผลลัพท์จากพืชผลใดพืชผลหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์ยางแห้งจากเกษตรกรชาวสวนยางจะถูกเก็บรวบรวมเพื่อขายให้กับพ่อค้าคนกลางหรือสหกรณ์ยาง, ตลาดกลางยางพารา และหลังจากนั้นก็จะขายให้กับโรงงานหรือผู้ส่งออก (ตลาดกลางยางพาราของประเทศไทยที่สำคัญคือ หาดใหญ่, สงขลา, สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช, ปัตตานี, ยะลา, นราธิวาส, ตรัง, ภูเก็ต และกรุงเทพมหานคร หาดใหญ่เป็นตลาดกลางยางพาราที่ซื้อขายในภาคใต้นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการรักษาเสถียรภาพราคายาง)

อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมยางส่วนใหญ่ในภาคใต้คือการแปรรูปวัตถุดิบ, ส่วนมากส่งออกแผ่นยาง, ยางและน้ำยางโดยการขนส่งผ่านแดน "ท่าเรือน้ำลึกสงขลา" เป็นท่าเรือที่สำคัญในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางและยางในภาคใต้ของประเทศไทยไปยังหลายประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งไปยังประเทศจีน เพื่อผลิตยางรถยนต์ในยุโรป, อเมริกา, ญี่ปุ่น ฯลฯ ยางจึงเป็นธุรกิจที่ช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร (ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย, 2556)

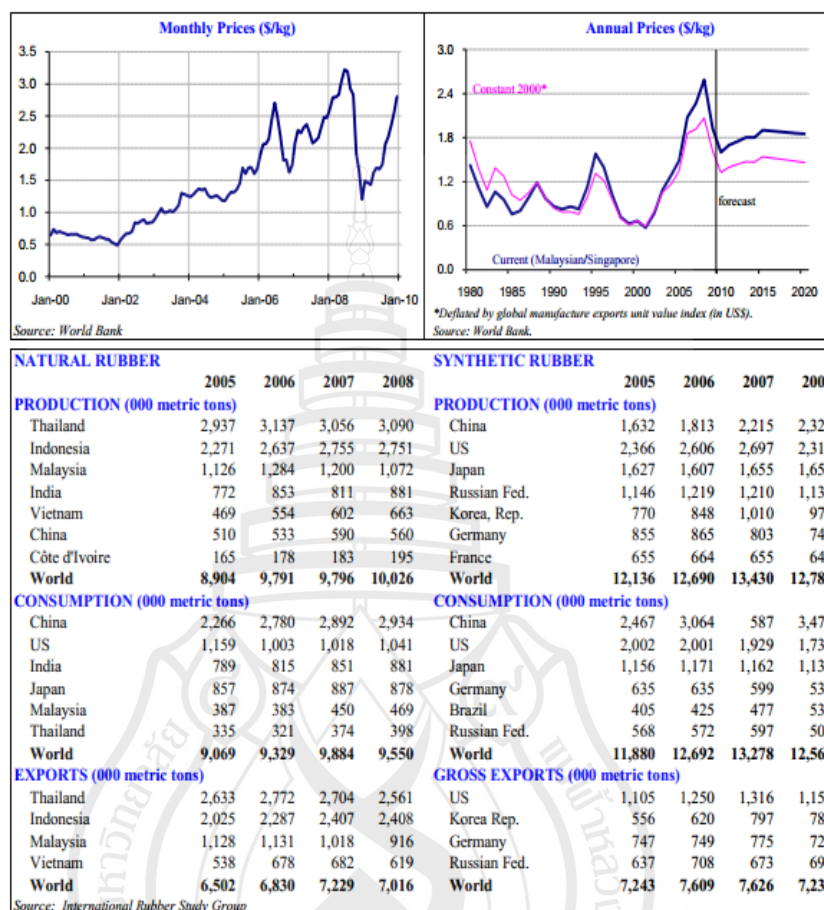
2.2 ยางในตลาดสากล

2.2.1 ยางพาราไทยและการบริโภคทั่วโลก

เป็นที่ทราบกันดีว่า ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำในการเป็นฐานการผลิตยางธรรมชาติในตลาดโลก เนื่องจากความต้องการของโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศสหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, สหภาพยุโรปและจีน นอกจากนี้ยางพาราก็ถือว่ามีความสำคัญเป็นหนึ่งในสินค้าส่งออกหลักของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 (ดวงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์ และเดือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์, 2552) แม้ว่าจีนเป็นสายการผลิตของยางรถยนต์ของโลก ตลาดเป้าหมายของประเทศจีนเป็นประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกาซึ่งกำลังเผชิญวิกฤตการณ์ทางการเงินที่อาจส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ที่ทำจากประเทศจีนนอกจากนี้ยังลดลงความต้องการยางในประเทศจีนเช่นเดียวกับตลาดยางในประเทศไทย

ในทางกลับกันการที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นซึ่งถือเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่มีผลต่อความต้องการยางธรรมชาติเพราะน้ำมันดิบเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตยาง

สังเคราะห์ที่สามารถจะเป็นผลิตภัณฑ์เสริมยางธรรมชาตินี้จึงเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการรวมของการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางสังเคราะห์ในปัจจุบัน

ที่มา กลุ่มพัฒนาโอกาส (Development Prospects Group), ธนาคารโลก (2552)

ภาพที่ 2.7 การผลิต การบริโภคและการส่งออกยางทั่วโลก ในปี ค.ศ. 2005-2008

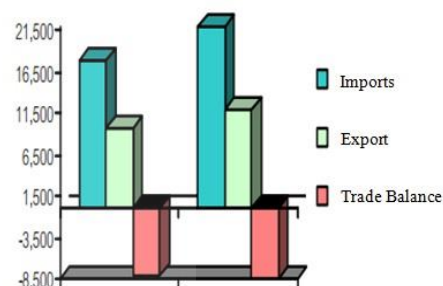
2.2.2 โอกาสของธุรกิจยางไทยในอาเซียน และ ประเทศจีน

2.2.2.1 โอกาสของธุรกิจยางไทยในประเทศจีน

ผู้นำเข้าที่สำคัญของไทยคือ จีน, มาเลเซียและญี่ปุ่น ทั้งสามผู้นำเข้ามีประมาณนำเข้าร้อยละ 65 ของมูลค่าการส่งออกยางไทย (Ukessays.com, n.d.) ความสำเร็จของการเป็นผู้ผลิตรองแท็รายใหญ่ที่สุดของโลกและส่งออกยางรถยนต์หลักโดยประเทศจีนส่วนใหญ่มีปัจจัยร่วมกับตลาดแรงงานราคาถูกขนาดใหญ่และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับความพร้อมของการนำเข้าเพื่อเติม

ช่องว่างในห่วงโซ่การผลิตขึ้นประเทศจีนจึงเป็นตลาดทางธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดของโลกปี ค.ศ. 2005-2008

	2006	2007	$\Delta/\%$
	(Jan-Dec) Million USD		
Total	27,725.02	34,631.06	24.91
Imports	17,961.72	22,652.45	26.12
Exports	9,763.30	11,978.61	22.69
Trade Balance	-8,198.42	-10,673.84	30.19

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้า อ้างถึงใน หลักชัย กิตติพล (วท.ด.) (ม.ป.ป.)

ภาพที่ 2.8 การนำเข้า ส่งออกและดุลการค้า สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศจีนต้องการนำเข้าวัตถุดิบขางพาราซึ่งมีความสำคัญมากต่อการอยู่รอดของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ขาง การเจริญเติบโตที่ชะลอตัวในความต้องการในประเทศจีนเป็นผลกระทบหลักต่อสมดุลทางการค้าขางธรรมชาติของโลก

ตลาดจีนเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในการส่งออกผลิตภัณฑ์ขางของประเทศไทยทั้งหมดซึ่งคิดเป็น 35% ของตลาด ในปี พ.ศ. 2552 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายน จีนนำเข้าขางจากไทยมูลค่า 1,200,000,000 เหรียญสหรัฐ¹ ซึ่งลดลง 31.85% จาก \$ 1,800,000,000 ในช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2551 (กลุ่มพัฒนาโอกาส (Development Prospects Group) ธนาคารโลก, 2552)

อนันดา ชัยชมพู (2549, อ้างถึงใน สุริรัตน์ แก้วงาม, ศานิต แก้วเย็น และรวีสสาส์ สุชาโต, 2556) ได้ศึกษากระบวนการของกิจกรรมโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์ขาง สำหรับการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของการแปรรูปขางและระบบโลจิสติกส์ รวมทั้งแนะนำแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์ ประเภทของขางในการศึกษาคือขางแผ่นรมควัน (HS 4001.210.309) และบล็อกขาง (HS 4001.292.107) การศึกษาโดย อนันดา ชัยชมพู

เกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทานยางประกอบด้วยการศึกษาเกษตรกรชาวสวนยาง, พ่อค้ายาง, โรงงานแปรรูป, ผู้ส่งออก, ผู้ขนส่ง, ด้านศุลกากร และกระบวนการการค้าชายแดน

2.2.2.2 โอกาสของธุรกิจยางไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกำลังประสบกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการเพาะปลูกยางพารา ผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมคาดการณ์ว่าประมาณการเพาะปลูกยางพาราในปัจจุบันมีการเติบโต และขยายตัวในวงกว้างซึ่งถูกผลักดันโดยความต้องการจากตลาดยางในประเทศจีน นอกจากนี้รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้รับการส่งเสริมการเพาะปลูกยางพาราและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ซึ่งเป็นทางเลือกในการเปลี่ยนแปลงการเพาะปลูก พร้อมกันนี้ในอีกห้าปีข้างหน้าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเน้นการเปลี่ยนแปลงจากวิถีเกษตรไปสู่การผลิตสินค้าตามตลาดมากขึ้น

ในทางกลับกันพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางในประเทศลาวมีการปรับตัวอย่างรวดเร็วต่อสัญญาณของตลาดและมีการเรียนรู้จากข้อตกลงดั้งเดิมของพวกเขาที่มีสัมปทานหรือสัญญาการจัดการเกษตร นอกจากนี้เกษตรกรบางส่วนได้เริ่มต้นเพาะปลูกแปลงที่สองและสามของพวกเขาด้วยตัวเองในขณะที่มีการทำสัญญาครั้งแรกกับบริษัท

การวิจัยแสดงให้เห็นถึงผลบวกและลบจากการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมและสิ่งแวดล้อม จากโครงการปลูกยางพาราในเขต Bachieng Laognam และภาคใต้ของลาว (National Agriculture and Forestry Research Institute, 2009)

ผลกระทบในเชิงบวก

- 1) บริษัทช่วยเพิ่มโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นเช่น โรงพยาบาล, ถนน, โรงเรียน
- 2) โอกาสในการทำงานเพิ่มมากขึ้น และโอกาสสำหรับการจ้างงานในสองปีแรก
- 3) เกษตรกรและชุมชนสามารถเพาะปลูกสวนยางพาราผสมพืชอื่น ในช่วงสองปีแรกบริษัทจะทำการจัดการกับคนในท้องถิ่นเพื่อช่วยสร้างรายได้ให้พวกเขา

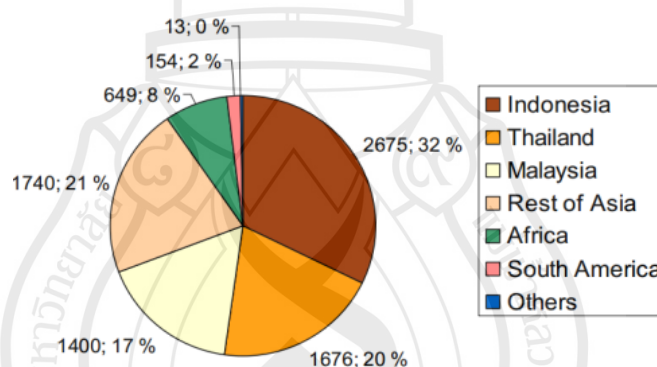
ผลกระทบเชิงลบ

- 1) สูญเสียพื้นที่ในการเพาะปลูกข้าว และ การทำสวน
- 2) พื้นที่สำหรับผลผลิตทางการเกษตรลดลง
- 3) ผลិតภัณฑ์ป่าไม้ที่ไม่ใช่ไม้มีจำนวนลดลง
- 4) ปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารกำจัดศัตรูพืช
- 5) การเพิ่มขึ้นของความขัดแย้งและการแข่งขันทั่วแผ่นดิน

2.3 อุตสาหกรรมยางในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในฐานการผลิตยางที่สำคัญที่สุดของโลก เมื่อเร็ว ๆ นี้ประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกยางธรรมชาติ ครอบคลุมพื้นที่ 18.7 ล้านไร่ (2,992,000 ไร่) ซึ่งเป็นพื้นที่เพาะปลูกเต็มจำนวน 13,810,000 ไร่ (2,209,600 ไร่) ในปี 2556 การส่งออกยางประจำปีคาดว่าจะถึง 3,860,000 ตัน ประมาณ 13% ของพื้นที่ปลูกยางเป็นการบริโภคในประเทศ และอีก 83% ถูกส่งออกในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งสร้างรายได้กว่า 600 ล้านบาทต่อปีจากการส่งออก (ไทยสมาคมยางพารา, 2556)

Rubber plantation area, million ha and percentage of world total in 2004

ที่มา Rantala (2006)

ภาพที่ 2.9 การเพาะปลูกยางพาราในโลกและร้อยละของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด

ตามภาพด้านบนพื้นที่ส่วนใหญ่ของสวนยางอยู่ในประเทศอินโดนีเซียซึ่งคิดเป็นสัดส่วน 32% ของพื้นที่ทั้งหมดของสวนยางทั่วโลก ตามด้วยประเทศไทย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน 20% และมาเลเซีย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน 17% ของพื้นที่ทั้งหมดสวนยางทั่วโลก

นอกจากนี้ Laura Rantala ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่ของสวนยางพาราในสามประเทศที่มีการผลิตมากที่สุดซึ่ง ได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย และมาเลเซีย

ตารางที่ 2.1 พื้นที่เพาะปลูกยางพารา และผลผลิตเฉลี่ย

ประเทศ	1985		1990		1995		2000		2005	
	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต	พื้นที่	ผลผลิต
อินโดนีเซีย	1,692	624	1,865	684	2,261	678	2,400	671	2,675	796
ไทย	1,411	548	1,400	1,013	1,496	1,378	1,524	1,560	1,680	1,798
มาเลเซีย	1,535	957	1,645	800	1,475	738	1,300	714	1,400	839

หมายเหตุ. พื้นที่เพาะปลูกยางพารา 1,000 เฮกตาร์ และผลผลิตเฉลี่ยของยางธรรมชาติในกิโลกรัม ต่อไร่ต่อปี ($\text{kg} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{a}^{-1}$) ระหว่างปี ค.ศ. 1985-2005 ในประเทศอินโดนีเซีย, มาเลเซีย และไทย

ที่มา Rantala (2006)

ปัจจุบันสวนยางมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกไปยังจังหวัดภาคเหนือเพื่อเพิ่มการผลิตยางธรรมชาติเพื่อรองรับความต้องการของตลาดโลกทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะค่าแรง และราคาที่ดินในภาคเหนือต่ำกว่าภาคใต้

หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนการปลูกยางในประเทศไทยมีสถาบันวิจัยยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางสถาบันวิจัยแห่งประเทศไทยทำงานภายใต้กรมวิชาการเกษตร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) และมีความรับผิดชอบครอบคลุมแผนการพัฒนายาง, การวิจัยและการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการควบคุมการผลิตยางธรรมชาติ, การค้า, การส่งออกและนำเข้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางติดต่อกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเป็นองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไรดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลวัตถุประสงค์ของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์ คือการทำงานร่วมกับเกษตรกรชาวสวนยางในการผลิตยางแปรรูปและการตลาดผ่านการให้การปรับปรุงพันธุ์ของต้นกล้าช่วยทั้งการจัดตั้งสวนใหม่และการปลูกซ้ำ และการให้บริการเทคโนโลยีและคำแนะนำ (Rantala, 2006)

นายอุทัย สอนหลักทรัพย์ ประธานสภายางพาราไทย กล่าวถึงว่า ขณะนี้ยางได้รับความนิยมน่าขึ้นในหลายภาคส่วน; เกษตรกรมีความนิยมในการปลูกสวนยางมากขึ้นพวกเขาได้พบว่าสภาพภูมิอากาศค่อนข้างขึ้นในพื้นที่ภาคเหนือเหมาะสมต่อการการปลูกต้นยางอย่างมากเมื่อสวนยางพารา

ที่มีการปลูกในตำแหน่งและสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมจึงสามารถมีผลผลิตน้ำยางชั้นในปริมาณมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยา ทั้งสองจังหวัดดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์ ในการปลูกยางนอกจากนี้เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดกับ ประเทศลาว, พม่า และ อยู่ใกล้กับประเทศจีนมาก

ตามข้อมูลจากสถาบันวิจัยพัฒนาการยางศูนย์วิจัยการเกษตร, การผลิตยางในประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็นห้าประเภท ได้แก่ แผ่นรมควันยาง, ยางแท่ง, ถ้วยยางก้อน, ยางแห้งและน้ำยางชั้น ยางเหล่านี้จะถูกนำไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปของยางยานพาหนะรวมถึงยางรถจักรยาน, ยางรถจักรยานยนต์, ถูมียาง, ถูยางอนามัย, สายคาดยาง และอื่น ๆ

2.3.1 การศึกษาตลาด และ ราคายาง

การศึกษาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ตลาดและราคายาง เพื่อทราบถึงตลาด, ผู้ผลิตยางและผู้บริโภคซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ โดยการรวบรวมข้อมูลสถิติจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งแหล่งที่มาในประเทศ และต่างประเทศจากนั้นนำข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงพรรณนามาวิเคราะห์โดยนักวิจัยเพื่อเริ่มต้นศึกษาสถานการณ์ในการศึกษาก่อนหน้านี้

นันทิกา ทิพยกุล และคณะ (2531) ได้ศึกษาสถานการณ์ตลาดและราคายางอธิบายว่า ขนาดการผลิตและการค้ายางรถยนต์ในตลาดสากลมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้นนอกจากนี้ประเทศไทยควรเปิดตลาดส่งออกใหม่แทนที่ตลาดส่งออกปกติเพียงอย่างเดียว ควรจะขยายตลาดไปยังประเทศในตะวันออกกลางเช่นคูเวต, ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรต ตลาดสิงคโปร์เป็นที่น่าสนใจเช่นเดียวกับตลาดในแอฟริกา มูลค่าของการส่งออกที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากราคาและคุณภาพซึ่งสามารถแข่งขันกับคู่แข่งอื่น ๆ ได้ ยกตัวอย่างเช่น

2.3.1.1 สายคาดยาง

สายคาดยางเป็นหนึ่งสินค้าส่งออกยอดนิยม เพราะความต้องการทั้งในและต่างประเทศยังคงแข็งแกร่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการของตลาดต่างประเทศยังคงอยู่ในระดับสูงแต่ยังมีปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขเกี่ยวกับคุณภาพซึ่งควรมีการตรวจสอบอย่างรอบคอบก่อนที่ผลิตภัณฑ์จะถูกส่งออก

2.3.1.2 ถูมียาง ถูยางอนามัย และถูมือทางการแพทย์

ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากน้ำยางมีแนวโน้มมีอนาคตที่ดีการผลิตยาง เช่น ถูมียาง ถูยางอนามัย และถูมือทางการแพทย์ เป็นผลิตภัณฑ์ตัวอย่างบางส่วนที่มีความต้องการในประเทศสูงแต่ความสามารถในการผลิตในประเทศยังคงมีจำกัดการผลิตในประเทศเพียงพอทดแทนสินค้านำเข้าบางส่วน ทั้งนี้ส่วนใหญ่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ยังคงมีความต้องการจากประเทศอื่นหากผลิตภัณฑ์ในประเทศสามารถพัฒนาเทคนิคการผลิต และ ปรับปรุงคุณภาพ มีความเป็นไปได้สูงว่าการ

เจริญเติบโตของการส่งออกจะเพิ่มขึ้นทั้งนี้เป็นเพราะหลายประเทศในโลกมีความอ่อนไหวมากขึ้น และ สนใจการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างจริงจัง

พัชริน ศรีวริน และคณะวิจัย ศึกษาตลาดและราคาในปี พ.ศ. 2550 พวกเขาได้อธิบายว่า ความต้องการใช้ยางธรรมชาติในโลกในช่วงทศวรรษที่ผ่านมามีอัตราการเติบโตเฉลี่ยประมาณ 4.1% การเติบโตของการผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 4.5%, ความต้องการใช้ยางสังเคราะห์อยู่ที่ 2.8% ปริมาณการผลิตที่ขยายตัวในอัตราเฉลี่ย 2.3% ในประเทศชั้นนำบางประเทศ เช่น อินโดนีเซีย, เวียดนาม, ไทยและอินเดีย เป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตของปริมาณการผลิตสูงซึ่งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและผลผลิตต่อหน่วย ในขณะที่อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่มีศักยภาพที่ดีประเทศไทย, มาเลเซีย, อินเดียและจีนมีศักยภาพในระดับปานกลางอย่างไรก็ตามไทยและอินโดนีเซียมีศักยภาพสูงในการขยายการเพาะปลูกยาง ในขณะที่แปรรูปยางของประเทศไทยมีกำลังการผลิตที่ใช้งานได้เพียง 70% ของปริมาณการผลิตทั้งหมดนักวิจัยเชื่อว่าถ้าเพิ่มวัตถุดิบและทำสวนมากขึ้นการผลิตจะเพิ่มขึ้นเช่นกันความต้องการยางธรรมชาติจะยังคงขยายตัวอย่างไรก็ตามปริมาณการผลิตยังคงครอบคลุมความต้องการ เนื่องจากการขยายตัวของการเพาะปลูกยางดังนั้นการจัดการปริมาณการควบคุมการผลิตและการส่งออกยางธรรมชาติจำเป็นต้องได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง

ราคายางธรรมชาติมีราคาลดลงเช่นเดียวกับสินค้าเกษตรอื่น ๆ เมื่อเกิดการล้นตลาดซึ่งเห็นได้จากประเทศลาว, เวียดนามและจีน อย่างไรก็ตามสมาคมยางพาราไทย (2555) ยืนยันว่ามีความต้องการยางธรรมชาติในตลาดโลก ซึ่งยังคงแข็งแกร่งและมีเสถียรภาพความต้องการมีมากกว่าอุปทานทางสภาพให้การสนับสนุนเกษตรกรชาวสวนยางในภาคเหนือของประเทศไทยให้ทำการทำสวนยางร่วมกับพืชอื่น ๆ เพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้นนอกจากนี้ยังมีการผลิตยางที่ได้รับการส่งเสริมโดยการผลักดันให้ต่อราคาขายกับทั่วโลกเพื่อที่จะได้รับประโยชน์มากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2555 เนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจในสหภาพยุโรป (EU) และประเทศสหรัฐอเมริกา (USA) ทำให้มีผลกระทบอย่างรุนแรงกับความต้องการบริโภคยางในหลายประเทศเพราะการผลิตยางมีความสำคัญต่อประเทศอินเดีย, เวียดนามและบราซิล ซึ่งอุตสาหกรรมยานยนต์ยังคงเติบโตรวมทั้งการขยายตัวของตลาดอาเซียน (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2555)

2.3.2 เกษตรกรชาวสวนยาง

กระแสการไหลของการทำสวนยาง เริ่มต้นจากชาวสวนยางมีสามวิธีที่เป็นไปได้ในการขายยางของเกษตรกร ดังนี้

2.3.2.1 เกษตรกรชาวสวนยางขายยางผ่านตลาดยางท้องถิ่น

2.3.2.2 เกษตรกรชาวสวนยางขายยางให้ผู้ค้ายาง

2.3.2.3 เกษตรกรชาวสวนยางขายยางให้กับโรงงานแปรรูป

การคำนวณค่าใช้จ่ายสำหรับเกษตรกรต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรทั้งหมดมีความจำเป็นจะต้องคำนึงถึง ต้นทุนคงที่คือ ค่าใช้จ่ายในการเช่าที่ดิน, การเก็บบำรุงรักษาอุปกรณ์, ความสนใจในการลงทุนอุปกรณ์และอื่น ๆ อีกมากมาย ในขณะที่ค่าใช้จ่ายผันแปรอยู่ในค่าใช้จ่ายแรงงาน, วัสดุและความสนใจของการลงทุน

พระเดช ทองอำไพ (2554) ได้กล่าวว่ากระบวนการการซื้อและขายยางมีวิธีการที่หลากหลายเกษตรกรขายยางให้กับตลาดในท้องถิ่น และหลังจากนั้นตลาดขายให้กับโรงงานมี 4 ขั้นตอนหลักในทุกกิจกรรม และเป็นที่นิยมใช้ในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันเริ่มต้นจากเกษตรกรขายยางให้ตลาดท้องถิ่น และจากนั้นส่งต่อไปพ่อค้าคนกลางหรือผู้ค้ายางหลังจากนั้นยางจะถูกส่งไปยังโรงงานนอกจากนี้เกษตรกรชาวสวนยางขายยางให้กับผู้ค้าและผู้ค้าขายสินค้าไปยังโรงงานสุดท้ายเกษตรกรชาวสวนยางขายยางไปยังโรงงานโดยตรง

กระบวนการทั้งสี่นี้ พระเดช ทองอำไพ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการขนส่งของลำดับที่สี่อยู่ที่ 0.51 บาท และเกษตรกรได้รับผลกำไรมากที่สุด ลำดับแรกสามารถทำกำไรสูงก็คือโรงงานนี้คือปัญหาที่ว่า ทำไมเกษตรกรชาวสวนยางไม่เลือกที่จะขายผลิตภัณฑ์เอง คำตอบคือ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้าใจระบบสหกรณ์ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการซื้อขายที่สุดของพวกเขาชอบที่จะขายผลิตภัณฑ์ให้กับพ่อค้าคนกลางเพราะความสะดวกแต่พวกเขาไม่ทราบว่ากำไรของพวกเขาได้หายไปครึ่งหนึ่ง

2.3.3 ปัญหาของชาวสวนยางพารา

ตัวเลขของความต้องการในการผลิตยาง, ตลาดและราคายางยังคงประสบปัญหา ดังต่อไปนี้

2.3.3.1 ขาดการจัดการแผนการตลาดที่เหมาะสมล่วงหน้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเป้าหมายที่มีความสามารถในการผลิตยางที่มีคุณภาพดี

2.3.3.2 ประเภทลูกค้าไม่เหมาะสม เพราะส่วนใหญ่พ่อค้าคนกลางผู้ที่ซื้อผลิตภัณฑ์ยางมีความผิดปกติและไม่มีระเบียบ

2.3.3.3 ประเภทและเกรดของการผลิตยางมีความไม่แน่นอนพ่อค้าคนกลางบางส่วนใช้ประโยชน์ในการเพิ่มราคา

2.3.3.4 การประเมินราคาขายของยางต่างชนิดกันไม่ถูกต้องบางคนใช้ราคายางแผ่นรมควันเพื่อตรวจสอบราคาของยางชนิดอื่น

2.3.3.5 เพื่อให้ได้รับการชำระเงินล่วงหน้าจากลูกค้าประมาณ 8-17 ล้านบาทในปีแรกสต็อกยางไม่สามารถระบายออกได้ จึงเกิดเป็นต้นทุนจม

2.3.3.6 เจ้าหน้าที่บางครั้งจำเป็นต้องใช้เงินสำรองเนื่องจากการเลื่อนการเรียกเก็บเงินจากลูกค้า

2.3.3.7 วงจรปัญหาภายในองค์กร

2.3.3.8 ปัญหาความอ่อนแอของโครงสร้างตลาด

2.3.3.9 ขาดการพัฒนาสารเคมี, การแปรรูปยางกึ่งสำเร็จรูปและสินค้าสำเร็จรูปยาง (บุญอาท กฤษณทรัพย์ และสมพร กฤษณทรัพย์, 2539)

2.3.4 ผู้ค้ายาง

มีการไหลของยางสี่ประเภทในหมู่พ่อค้ายางพร้อมระบบห่วงโซ่อุปทาน ดังนี้

2.3.4.1 พ่อค้ายางซื้อยางจากเกษตรกรและขายให้โรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2.3.4.2 พ่อค้ายางซื้อยางจากเกษตรกรและขายให้โรงงานในภาคตะวันออกของประเทศไทย

2.3.4.3 พ่อค้ายางซื้อยางผ่านตลาดในประเทศและขายให้โรงงานแปรรูปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2.3.4.4 พ่อค้ายางซื้อยางผ่านตลาดในประเทศและขายให้โรงงานแปรรูปในภาคตะวันออกของประเทศไทย

2.3.5 การศึกษาสถานการณ์การผลิต

ขณะนี้ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตยางรายใหญ่ของโลก การผลิตยางอยู่ระหว่าง 3.7- 3.8 ล้านตันต่อปี เนื่องจากปริมาณดังกล่าว 3.2 ล้านตัน จะถูกส่งออก ขณะที่มียัง 500,000 ตัน มีการบริโภคภายในประเทศ ดังนั้นอุปทานส่วนเกินดังกล่าวส่งผลให้ราคาถูกลง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายยุคล ลิ้มแหลมทอง กล่าวว่า แม้ว่าทั้งสามประเทศเป็นกลุ่มประเทศที่ใหญ่ที่สุดในการผลิตยาง, ราคาไม่ได้กำหนดโดยพวกเขา แต่เป็นประเทศอื่น ๆ เช่น สิงคโปร์ ผู้ผลิตยางในภูมิภาคอาเซียน เช่น ไทย, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, ลาว, กัมพูชาและเวียดนาม จะต้องเจรจากันเกี่ยวกับปัญหานี้ (กรมประชาสัมพันธ์, 2556)

ประเทศไทยมีเป้าหมายที่จะขยายพื้นที่เพาะปลูกซึ่งได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องโดยทั้งนโยบายของรัฐบาลและความสนใจเพาะปลูกส่วนบุคคลรัฐบาลได้สนับสนุนให้เกษตรกรเพาะปลูกยางพารามากขึ้นโดยการเพิ่มราคาและชักชวนให้ชาวสวนยางพาราลงทุนนอกจากนี้เกษตรกรชาวสวนยางและนักลงทุนจะได้รับการส่งเสริมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่เพาะปลูกใหม่เพื่อเพิ่มการผลิตยางโดยต้องพิจารณา 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

2.3.5.1 สายพันธุ์ และประเภทของยางพารา

2.3.5.2 พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก

2.3.5.3 การจัดการการเพาะปลูก

สวนยางไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ในทุกพื้นที่ ดังนั้นก่อนที่จะลงทุนปลูกยางพาราจะต้องพิจารณาว่าภูมิประเทศเป็นอย่างไร ได้รับการปรับปรุงหรือเทคโนโลยีใดเพื่อสนับสนุนหรือไม่ นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดคือมันคุ้มค่าการลงทุนหรือไม่ (สถาบันวิจัยยางแห่งประเทศไทย, 2009)

ในปี พ.ศ. 2554 สามประเทศที่สำคัญการผลิตยาง ได้แก่ ไทย, อินโดนีเซีย และมาเลเซีย การผลิตยางมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในอุตสาหกรรมยานยนต์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ อย่างไรก็ตามในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาธุรกิจยางชะลอตัวลงอันเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจในสหภาพยุโรปและอีกหลายประเทศ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2555)

สมบุรณ์ เจริญจิตรตระกูล (2555) ได้ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยางในประเทศไทย เพื่อที่จะทราบอัตราการเจริญเติบโตของการผลิตยางในประเทศไทย ตามที่แสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 อัตราการเจริญเติบโตของการผลิตยางในประเทศไทย

หน่วย: 1000 ตัน

ปี พ.ศ.	ยางธรรมชาติ		ยางสังเคราะห์		เปอร์เซ็นต์การใช้ (%)	
	การผลิต	การใช้	การผลิต	การใช้	ยางธรรมชาติ	ยางสังเคราะห์
2531	5,020	5,020	10,160	9,930	34	66
2543	6,762	7,381	10,818	10,764	41	59
2553	10,291	10,671	14,002	13,751	44	56
Gr*(%/Year) 2531-2553	3.59	3.78	1.76	1.79	-	-

หมายเหตุ. อัตราการเติบโตแสดงเป็น ร้อยละต่อปี พ.ศ. 2531-2553 ผู้เขียนชี้แจงโดยใช้สมการลอการิทึม หรือ $Y = ab^x$

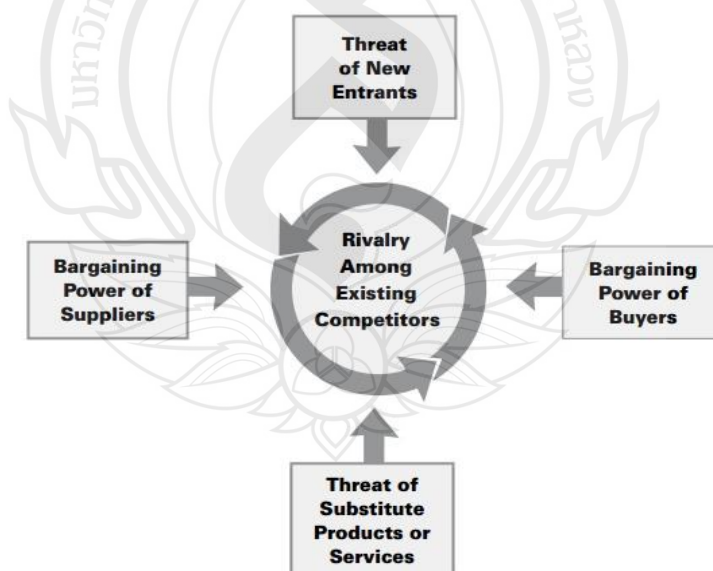
ที่มา สมบุรณ์ เจริญจิตรตระกูล (2555)

2.4 ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model)

ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ โดย ไมเคิล อี พอร์เตอร์ ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์แนวโน้มการลงทุนกับห้าปัจจัยหลัก ซึ่งที่รู้จักกันดีและมีประโยชน์ในการวิเคราะห์ตลาด เพื่อทราบสภาพแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ไม่เพียงแต่ต้องชนะคู่แข่ง แต่ก็แสดงให้เห็นว่ายังมีวิธีที่จะสร้างความสัมพันธ์ระยะยาวกับลูกค้าและผู้ประกอบการอื่น ๆ คนส่วนใหญ่เชื่อว่าทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการเหมาะสำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีการแข่งขันสูงเท่านั้น แต่เป็นความจริงก็คือผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่จะสามารถใช้ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ เพื่อเสริมสร้างธุรกิจของพวกเขาได้เป็นอย่างดี

ประเภทของทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ

- 1) การแข่งขันของกลุ่มในปัจจุบัน
- 2) อำนาจการต่อรองของซัพพลายเออร์
- 3) อำนาจการต่อรองของลูกค้า
- 4) การคุกคามของผลิตภัณฑ์ทดแทนหรือบริการ
- 5) การคุกคามของผู้ประกอบการรายใหม่

ที่มา Porter (2008)

ภาพที่ 2.10 แรงกดดันทั้ง 5 ประการที่ส่งผลต่อการแข่งขันในอุตสาหกรรม

2.5 การวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT เป็นวิธีที่มีประโยชน์สำหรับช่วยในการกำหนดยุทธศาสตร์ มันเป็นเทคนิคที่ช่วยให้เข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของกิจกรรมหรือ บริษัท นอกจากนี้ยังช่วยในการระบุโอกาสที่เปิดให้บริษัทและภัยคุกคามที่บริษัทต้องเผชิญ

2.5.1 ประเภทของการวิเคราะห์ SWOT

2.5.1.1 จุดแข็ง

2.5.1.2 จุดอ่อน

2.5.1.3 โอกาส

2.5.1.4 อุปสรรค

2.5.2 การวิเคราะห์ SWOT ของธุรกิจ

การวิเคราะห์ SWOT สามารถช่วยให้บริษัทประสบความสำเร็จในการแข่งขันในตลาด ซึ่งช่วยให้พบวิธีที่ดีที่สุดที่จะได้รับผลประโยชน์และโอกาส

Albert S Humphrey กล่าวถึงในปี ค.ศ. 1960 ว่าการวิเคราะห์ SWOT สามารถใช้ได้สองวิธี หนึ่งคือเป็นเรือดัดน้ำแข็งอย่างง่ายที่ลบการกำหนดกลยุทธ์และอื่น ๆ และอีกหนึ่งวิธีที่มีความซับซ้อนเป็นเครื่องมือกลยุทธ์สำหรับธุรกิจ

James Manktelow และ Amy Carlson (n.d.) พูดคุยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT แบบสั้น ๆ อยู่ใน Mind Tools video พวกเขาอธิบายวิธีการใช้การวิเคราะห์ SWOT และนี่คือคำอธิบายที่ง่ายต่อการเข้าใจการวิเคราะห์ SWOT มากขึ้น

2.5.2.1 จุดแข็ง: คำถามที่ใช้ คือ

“สิ่งใดที่เป็นข้อได้เปรียบหรือบริษัทของคุณมีอยู่แล้ว”

2.5.2.2 จุดอ่อน: คำถามที่ใช้ คือ

“สิ่งใดที่สามารถปรับปรุงได้”

“สิ่งใดที่ควรหลีกเลี่ยง”

“ผู้คนภายนอกเห็นจุดอ่อนของคุณได้อย่างไร”

2.5.2.3 โอกาส: เมื่อโอกาสเป็นขององค์กรของเรา

“กระบวนการใดเป็นโอกาสที่ดีที่สุด”

“อะไรคือแนวโน้มที่น่าสนใจที่ต้องตระหนักถึง”

“อะไรคือโอกาสที่จุดแข็งจะเปิดให้คุณ”

2.5.2.4 อุปสรรค: พุดถึงการแก้ปัญหา, สิ่งใดที่เกี่ยวข้อง

“ใครคือคู่แข่งที่น่ากังวลสำหรับคุณ”

“อะไรคือปัญหาหลักขององค์กรของคุณ”

“มีปัญหาเกี่ยวกับ หนี้สิน หรือเงินทุนหมุนเวียนหรือไม่”

บทที่ 3

ระเบียบและวิธีวิจัย

ในบทนี้ประกอบด้วยระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัย, ขั้นตอนการวิจัย ซึ่งครอบคลุม ประชากร และตัวอย่าง, เครื่องมือวิจัย, วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล, การออกแบบแบบสำรวจ และการ วิเคราะห์ข้อมูล การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาโซ่อุปทานการทำสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

การศึกษาแสดงการเก็บข้อมูลจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในจังหวัด เชียงราย รวมถึงเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อภาพรวมสถานการณ์ปัจจุบันของ ธุรกิจยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่จะทำการวิเคราะห์ในการศึกษานี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

แบบสอบถามถูกนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ข้อมูลทั้งเชิงปฐมภูมิ และทุติยภูมิถูกเก็บรวบรวม เพื่อการวิเคราะห์อีกนัยหนึ่งคือ การอธิบายข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพของการศึกษานี้มี จุดมุ่งหมายในการเข้าใจรูปแบบของห่วงโซ่อุปทานยาง, ขนาดการผลิตรวมถึงวิธีการจัดการ กิจกรรมทั้งหมดที่อยู่ในกระบวนการห่วงโซ่อุปทานยางและคู่มือโน้มของการลงทุนของธุรกิจยาง ในภาคเหนือของประเทศไทยโดยเน้นในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากข้อมูลของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในอำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลเชิงปริมาณได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกยาง, การ กรีดยาง, ผลผลิตยาง, ปริมาณผลผลิต และ ปัญหาในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน ยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาและในอนาคต

โดยรวมข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากข้อมูลเชิงทุติยภูมิ จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำ สวนยางจังหวัดเชียงราย ในขณะที่ข้อมูลเชิงปริมาณได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม เกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

3.1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

Brikci and Green (2007) ได้อธิบายเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพว่า คือลักษณะของ จุดมุ่งหมายของบริษัทซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจลักษณะบางอย่างของชีวิตทางสังคมและ วิธีการซึ่งโดยทั่วไปจะสร้างเป็นคำพูดมากกว่าตัวเลข

การวิจัยเชิงคุณภาพคือการวิจัยเชิงประจักษ์ที่ข้อมูลไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเลข (Punch, 1998, Cited in Hughes, 2002)

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้ในการเก็บรวบรวมความหลากหลายของวัสดุเชิงประจักษ์ของ กรณีศึกษา, เรื่องราวชีวิต, การสัมภาษณ์, การสังเกต, ประสบการณ์ส่วนตัว, แม่บทวัฒนธรรมและการผลิต, ประวัติศาสตร์, ปฏิสัมพันธ์และข้อความภาพ

3.1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณคือ การอธิบายข้อเท็จจริงผ่านการเก็บรวบรวมที่มุ่งเน้นและเกี่ยวข้องกับ ข้อมูลตัวเลขการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการสุ่มที่ใหญ่ที่สุดซึ่งสามารถควบคุมได้ เพื่อให้ผลที่ได้ขยาย เป็นประชากรที่มีขนาดใหญ่

Hopkins (2008) ได้อธิบายเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อกำหนด ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งหนึ่ง (ตัวแปรอิสระ) และอีกสิ่งหนึ่ง (ตัวแปรตาม) ในประชากรของการ วิจัย

Babbie (2010) ยังสนับสนุนวิธีการเชิงปริมาณเน้นการวัดวัตถุประสงค์และการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขของข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสำรวจ, แบบสอบถามหรือการสำรวจนอกจากนี้ยังมี งานวิจัยที่มุ่งเน้นไปที่การรวบรวมข้อมูลตัวเลขและการลงความเห็นข้ามกลุ่มบุคคล

งานวิจัยนี้ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณในส่วนของข้อมูลสถิติก่อนหน้านี้ที่เก็บรวบรวม จากสำนักงานการทำสวนยางช่วยเหลือกองทุนเชียงราย

บทความนี้ยังใช้การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานที่มีผลต่อการบริหารจัดการ และกิจกรรม ทางโลจิสติกส์ในการวิเคราะห์และการศึกษาวิจัยที่สมบูรณ์ผู้เขียนได้อธิบายข้อดีของการปลูก ยางพาราในจังหวัดเชียงรายซึ่งอาจนำไปสู่โอกาสที่ดีกว่าสำหรับการลงทุนยางในอนาคตโดยใช้ ข้อมูลสถิติจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 จนถึง พ.ศ. 2557 และศึกษาการจัดการห่วงโซ่อุปทานรวมทั้งกิจกรรมโลจิสติกส์ นอกจากนี้เมื่อพบ ปัญหาในธุรกิจยางในจังหวัดเชียงราย, งานวิจัยต่อไปอาจใช้ข้อมูลนี้เพื่อการศึกษาและสร้างแนวทาง พื้นฐานในอนาคตเมื่อทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนยางพาราในจังหวัดเชียงรายเกษตรกรมีข้อมูล ที่จะสามารถตัดสินใจในอนาคตได้ว่าการทำธุรกิจในภาคเหนือของประเทศไทยโดยเฉพาะใน จังหวัดเชียงรายคุ้มค่า

3.2 วิธีการวิจัย

3.2.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการ และ ปัญหาในโซ่อุปทานยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

2) ข้อมูลทางสถิติจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งข้อมูลใช้สำหรับการศึกษาเชิงปริมาณ

3.2.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

1) ข้อมูลทุติยภูมิจะถูกเก็บรวบรวมจากเอกสาร, บทความและวารสารแหล่งที่มาของข้อมูลมีความน่าเชื่อถือในการจัดการห่วงโซ่อุปทานและกิจกรรมโลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์ยางและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) บทความและวารสารจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในจังหวัดเชียงราย ซึ่งเกี่ยวข้องกับโซ่อุปทานยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

3.2.2 ประชากร และ ตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรของการศึกษานี้ ประกอบด้วย เกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

3.2.3 เครื่องมือในการศึกษา

งานวิจัยนี้ใช้การสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model) โดย Michael E. Porter ใช้อธิบายสถานการณ์ปัจจุบันของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ การวิเคราะห์ SWOT ใช้ในการวิเคราะห์จุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และอุปสรรคของธุรกิจยาง

ในงานวิจัยนี้เครื่องมือดังต่อไปนี้ ถูกเพื่อทำให้การศึกษาค้นคว้าสมบูรณ์

1) ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model)

2) การวิเคราะห์ SWOT

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยนี้ใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากบทความของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในจังหวัดเชียงรายเพื่อสร้างแผนภูมิห่วงโซ่อุปทานยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียนใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์เพื่อเสริมเส้นทางการศึกษาการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model) และการวิเคราะห์ SWOT ในการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคที่พบในธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model) ใช้สำหรับการศึกษาด้านการณปัจจุบันของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายและคู่แข่งในขณะทำการวิเคราะห์ SWOT ถูกนำมาใช้สำหรับการศึกษาจุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และ อุปสรรคของธุรกิจยางอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

3.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะได้รับการถ่ายทอดสู่ตัวอักษร เพื่อให้ข้อมูลที่สำคัญในการศึกษาที่มีต่อการจัดการห่วงโซ่อุปทานข้อมูลในแบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจปัญหาการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานจะถูกใช้สำหรับการอธิบายทุกกิจกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกรและตลาดซึ่งขั้นตอนการประเมินแต่ละขั้นตอนของธุรกิจที่มีการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าทุกชนิดของกิจกรรมรวมทั้งการไหลของวัสดุได้ถูกรวมเข้าในการวิเคราะห์ซึ่งเชื่อมต่อและเชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่ที่เรียกว่ากระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่จนกว่าจะถึงมือลูกค้าการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานมุ่งเน้นไปที่การสื่อสาร, การวิเคราะห์ข้อมูลและ การประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและได้รับข้อได้เปรียบในการแข่งขันในความสัมพันธ์ระยะยาว

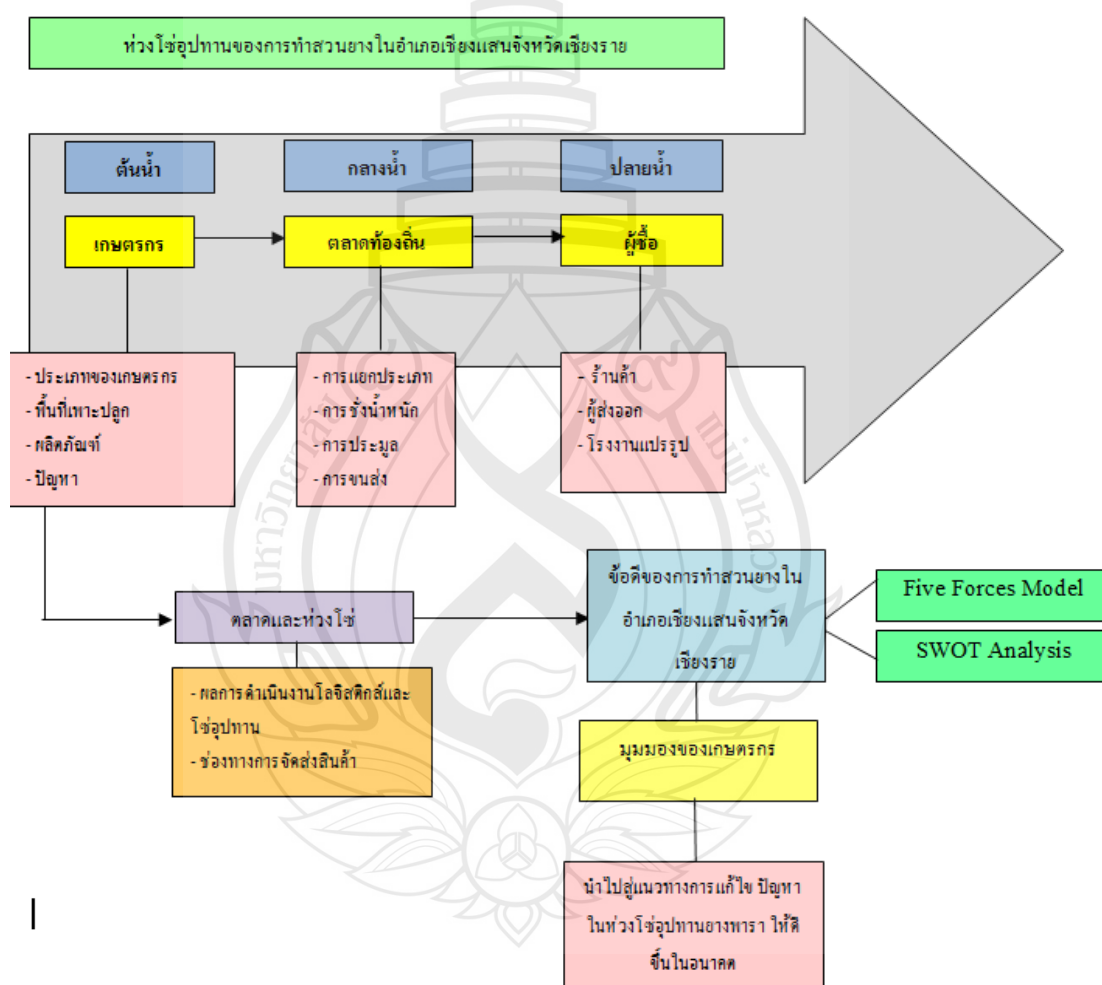
นอกจากนี้ข้อมูลสถิติก่อนหน้านี้ที่ได้รับจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในจังหวัดเชียงรายจะได้รับการวิเคราะห์แนวโน้มของการลงทุนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ในส่วนนี้ผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลและนำเสนอในกราฟประชากรเพื่อแสดงให้เห็นตัวเลขของสวนยางพารา, พื้นที่การกรีดยาง, ประชากรเกษตรกร, ผลผลิตยางและราคายาง

ในทางตรงกันข้าม กรอบแนวคิดของการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงห่วงโซ่อุปทานโดยรวมของสวนยางพาราในจังหวัดเชียงรายเมื่อเร็ว ๆ นี้ในส่วนต้นน้ำที่ผู้เขียนได้ศึกษาเกี่ยวกับชนิดของ

เกษตรกรรมถึงผลิตภัณฑ์และปัญหาส่วนของกลางน้ำอธิบายกระบวนการที่ทำในตลาดในประเทศ ซึ่งรวมถึงการแยกประเภท, การชั่งน้ำหนัก, การประมูล, การส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าสุดท้ายส่วนปลายน้ำซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้ซื้อซึ่งเป็นพ่อค้าเอกชน, ผู้ส่งออกและโรงงาน

กิจกรรมโลจิสติกส์และช่องทางการจัดจำหน่ายจะถูกแสดงในการศึกษามุมมองของเกษตรกรชาวสวนยางและพ่อค้าคนกลางจะได้รับการอธิบายไว้ในส่วนนี้เพื่อให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และทำไมพวกเขาจึงกำลังเผชิญปัญหาในขณะนี้ และวิธีที่พวกเขาสามารถรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวและนำไปสู่โอกาสที่ดีสำหรับธุรกิจยางในอนาคต

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวความคิดทางการศึกษา

บทต่อไปเป็นผลการศึกษาแสดงให้เห็นข้อมูลการสัมภาษณ์และคำแนะนำพื้นฐานจากนักวิจัยและผู้เขียน การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานถูกวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในธุรกิจยาง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสถิติของธุรกิจยางในอำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยการตอบแบบสอบถามของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางในอำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2558

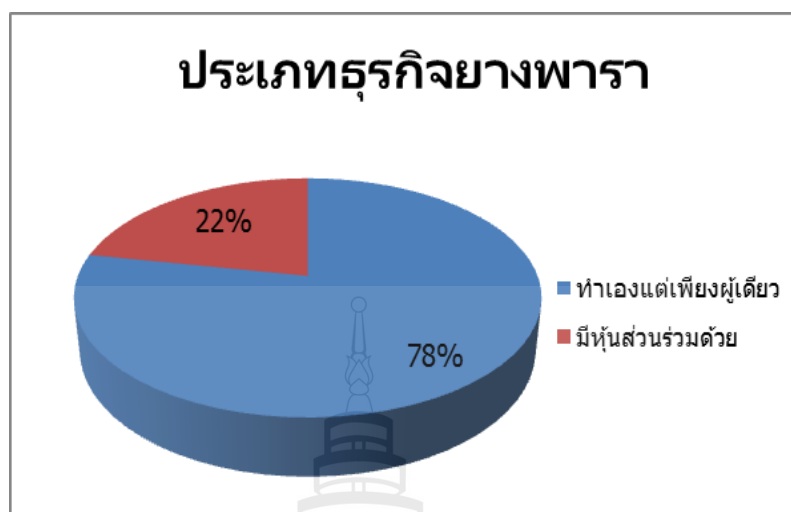
ข้อมูลทั้งปฐมภูมิ และทุติยภูมิที่ถูกเก็บรวบรวมในการวิเคราะห์อีกนัยหนึ่งคือข้อมูลที่ใช้ อธิบายในการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณการศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าใจรูปแบบของห่วงโซ่ อุปทานยางพารา รวมถึงวิธีการจัดการกิจกรรมทั้งหมดที่อยู่ในกระบวนการของห่วงโซ่อุปทานยาง และยังมุ่งเน้นห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

4.1 การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยข้อมูลที่ รวบรวมจากแบบสอบถาม

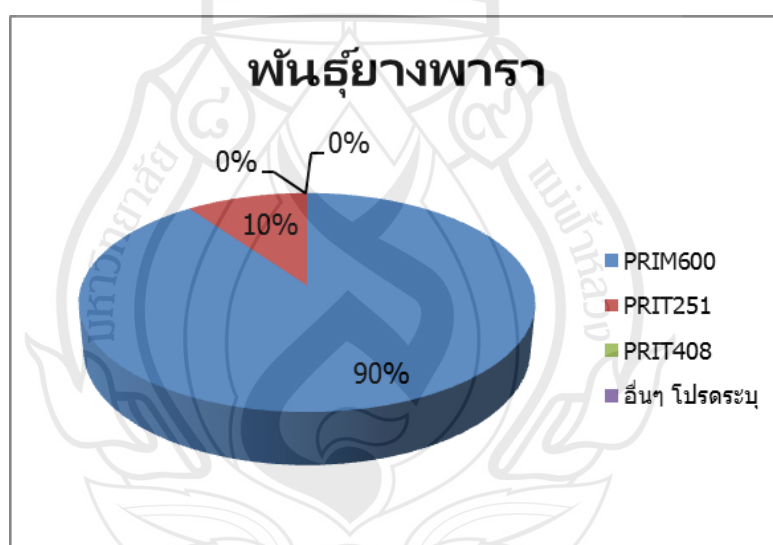
จากการทำแบบสอบถาม สามารถวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

4.1.1 รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานยางพารา

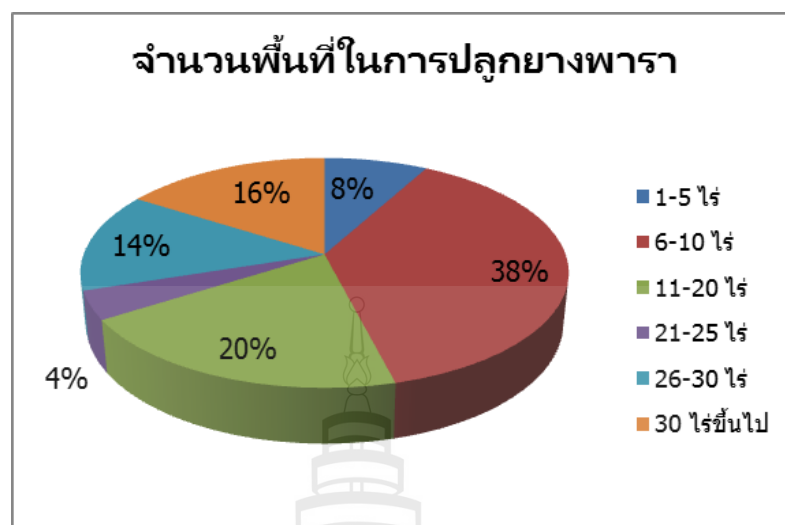
จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานยางพาราใน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยปัจจัยหลายปัจจัยดังข้อมูลต่อไปนี้

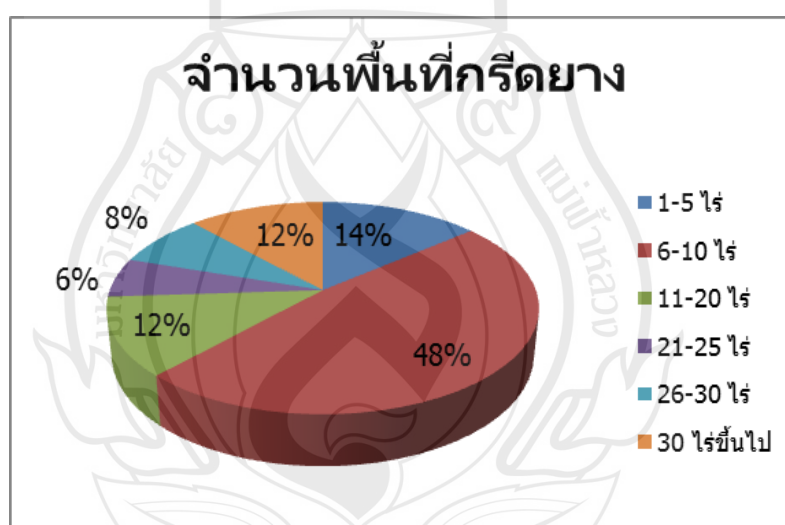
ภาพที่ 4.1 ประเภทของธุรกิจยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยาง

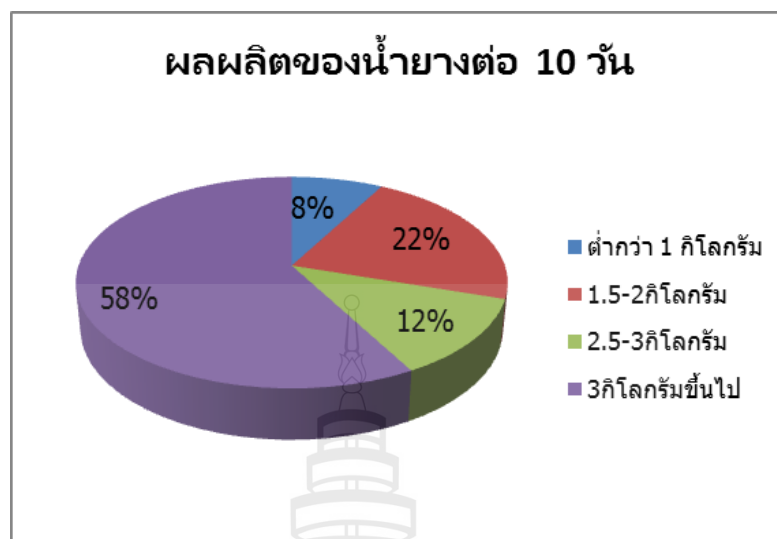
ภาพที่ 4.2 พันธุ์ยางพาราที่เกษตรกรใช้ในการทำสวนยางพารา

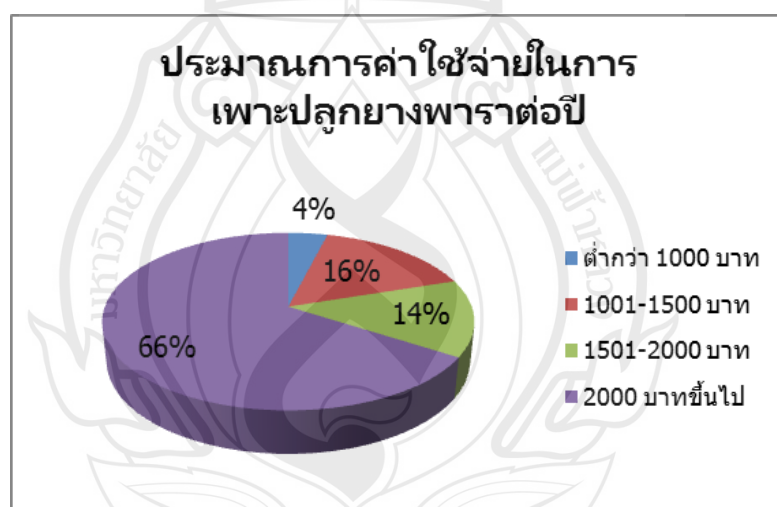
ภาพที่ 4.3 จำนวนพื้นที่ในการปลูกยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

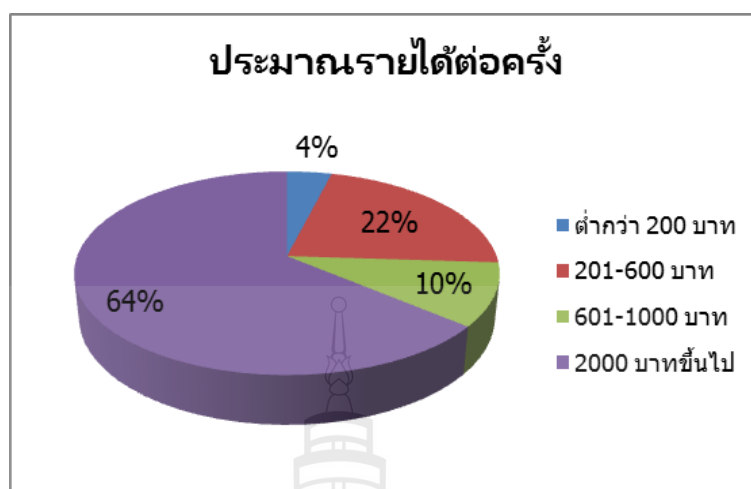
ภาพที่ 4.4 พื้นที่กรีดยาง (พื้นที่ที่ต้นยางสามารถให้ผลผลิตได้)

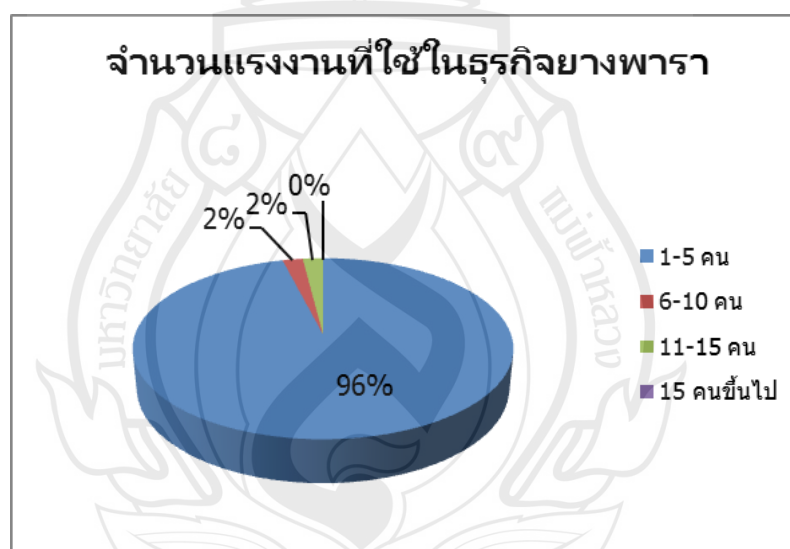
ภาพที่ 4.5 ผลผลิตของน้ำยางต่อ 10 วัน

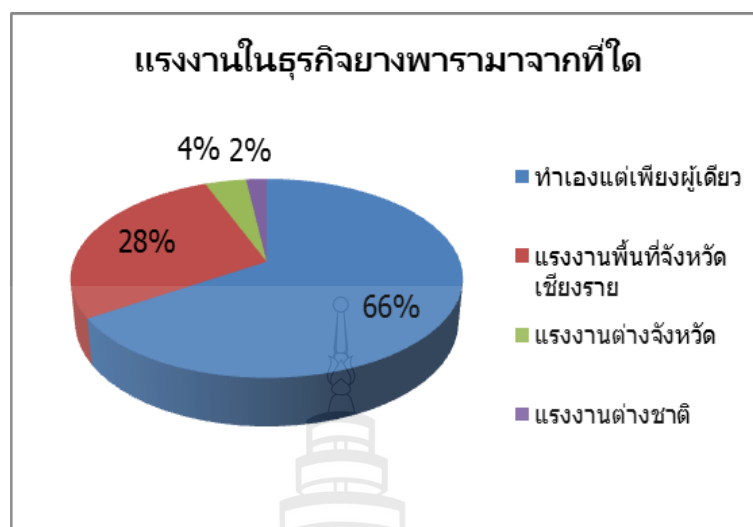
ภาพที่ 4.6 การประมาณการค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกยางพาราต่อปี

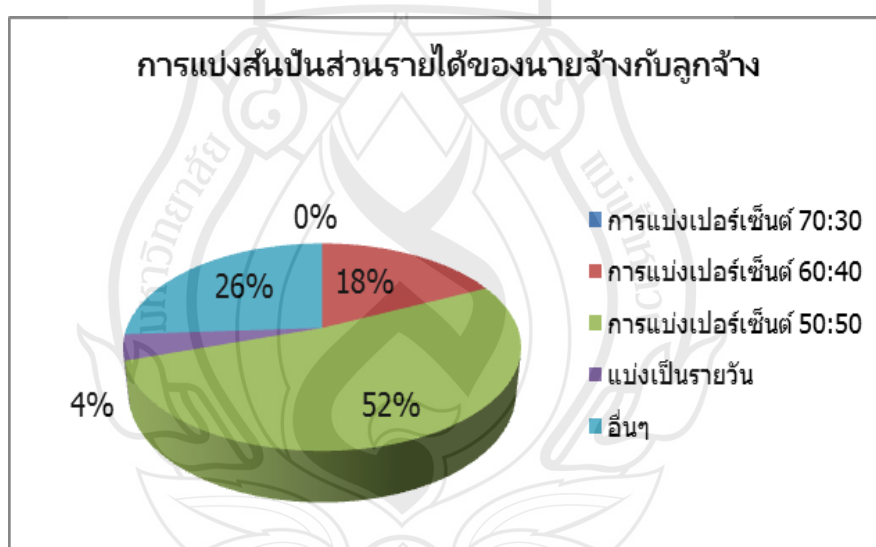
ภาพที่ 4.7 การประมาณรายได้ต่อครั้งของเกษตรกรชาวสวนยาง

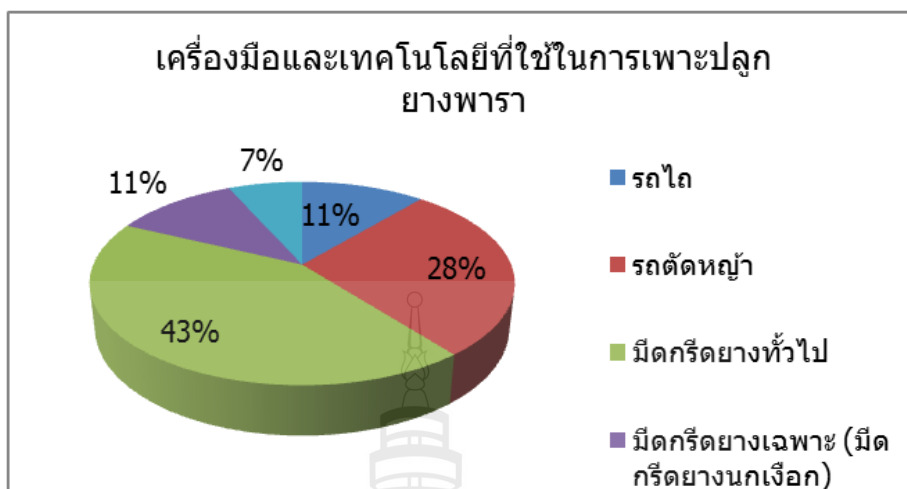
ภาพที่ 4.8 จำนวนแรงงานที่ใช้ในการประกอบการธุรกิจยางพารา

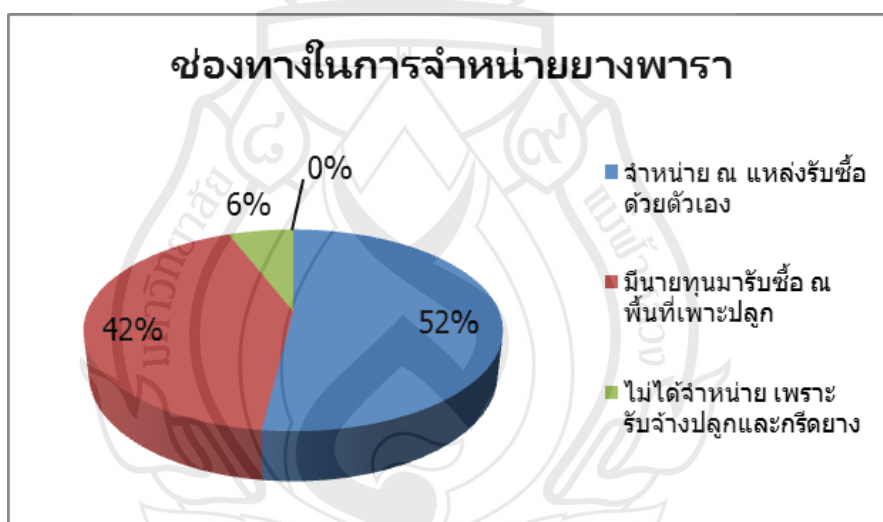
ภาพที่ 4.9 แหล่งที่มาของแรงงานในธุรกิจยางพาราในอำเภอเชียงแสน

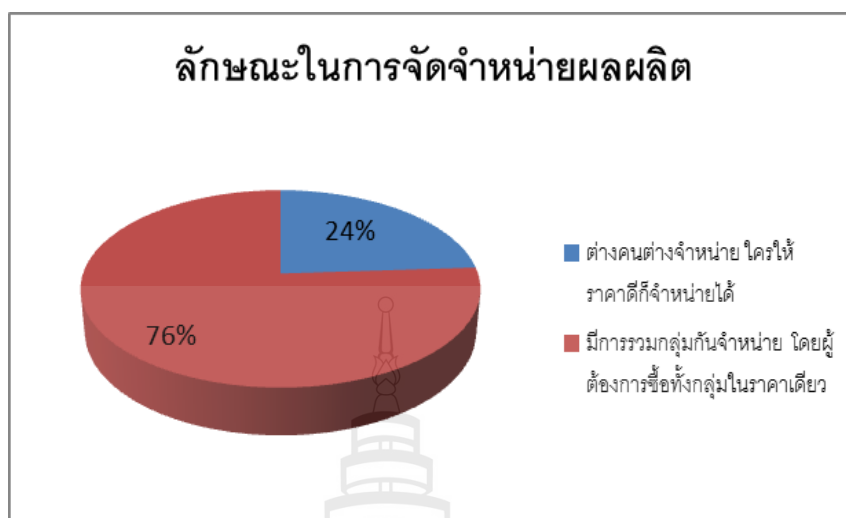
ภาพที่ 4.10 การแบ่งสัดส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้าง

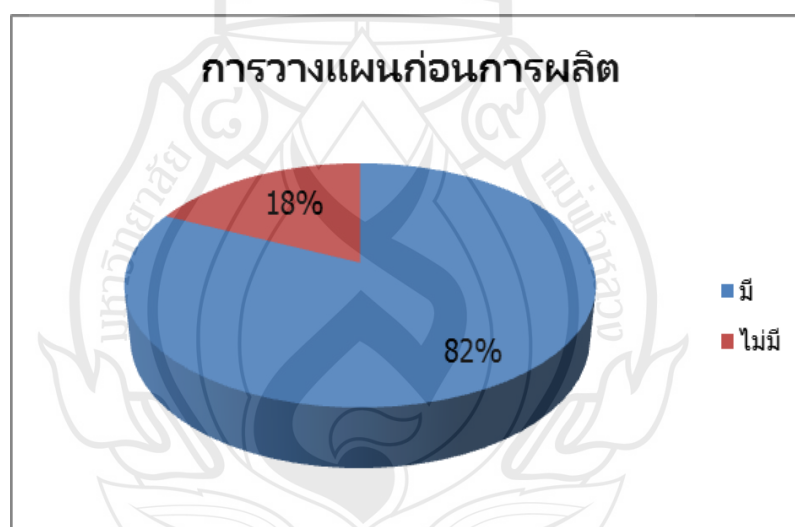
ภาพที่ 4.11 เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการเพาะปลูกยางพารา

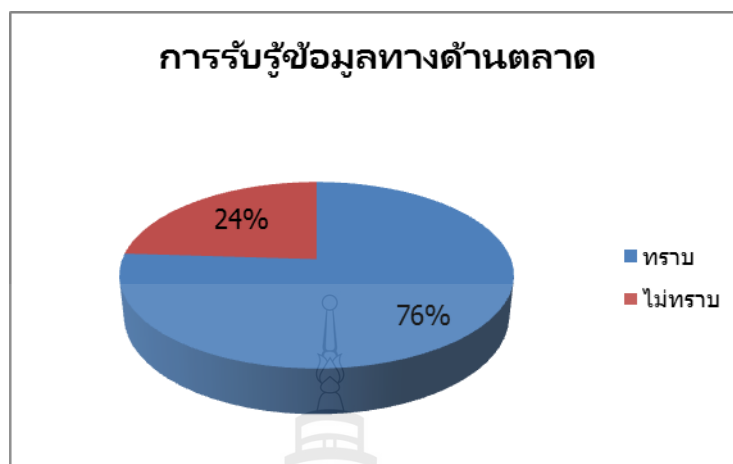
ภาพที่ 4.12 ช่องทางในการจัดจำหน่ายยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

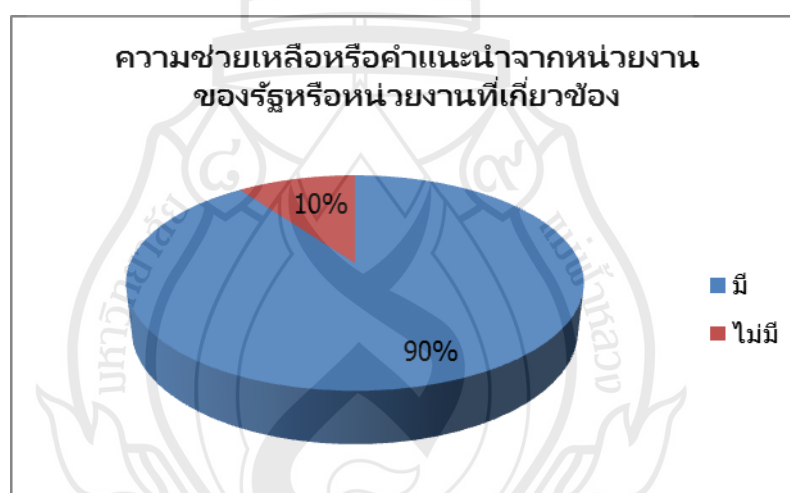
ภาพที่ 4.13 ลักษณะในการจัดจำหน่ายผลผลิต

ภาพที่ 4.14 การวางแผนก่อนการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน

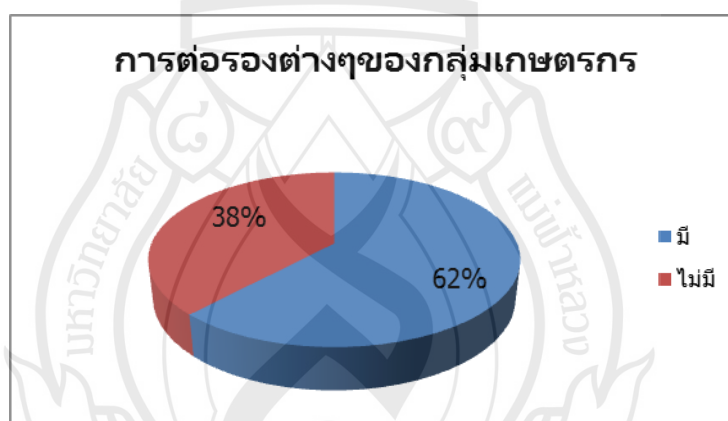
ภาพที่ 4.15 การรับรู้ข้อมูลทางด้านตลาดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน

ภาพที่ 4.16 ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 4.17 การรวมตัวกันของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงราย

ภาพที่ 4.18 ให้เห็นถึงการต่อรองต่างๆของกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา

จากภาพทั้งหมดข้างต้นแสดงให้เห็นถึงรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งโดยส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเป็นเจ้าของธุรกิจยางพาราเองแต่เพียงผู้เดียว และ ยางพาราพันธ์ PRIM600 เป็นพันธุ์ที่นิยมใช้ในหมู่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ทั้งนี้ พื้นที่เพาะปลูกยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่มีพื้นที่ 6-10 ไร่ และมีพื้นที่ที่สามารถกรีดยางได้ 6-10 ไร่ ให้ผลผลิตน้ำยางมากกว่า 3 กิโลกรัม ต่อ 10 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกยางพารามากกว่า 2,000 บาทต่อปี และมีรายได้มากกว่า 2,000 บาทต่อครั้ง จำนวนแรงงานที่ใช้ในธุรกิจยางพาราอยู่ที่ 1-5 คน โดยที่เป็นการทำด้วยตนเองร้อยละ 66 และ

เป็นแรงงานในพื้นที่ร้อยละ 28 มีการแบ่งปันรายได้ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างอยู่ที่ร้อยละ 50:50 ทางด้านเทคโนโลยีการเพาะปลูก เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ใช้มีดกรีดยางทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 43 และ มีการใช้รถตัดหญ้าอยู่ที่ร้อยละ 28 ทางด้านช่องทางการจัดจำหน่ายยางพาราส่วนใหญ่มีการจัดจำหน่าย ณ แหล่งรับซื้อด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 52 แต่ไม่มีการแปรรูปน้ำยางพาราให้เป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่นยางแผ่นรมควัน แต่อย่างใด โดยส่วนมากการจัดจำหน่ายจะกระทำโดยการรวมกลุ่มกันจำหน่ายโดยผู้ต้องการซื้อทั้งกลุ่มในราคาเดียว คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 76 ส่วน ร้อยละ 24 เป็นการจำหน่ายโดยต่างคนต่างจำหน่ายใครได้ราคาดีก็จำหน่ายได้ ซึ่งก่อนการผลิตนั้นทางเกษตรกรชาวสวนยางพาราได้มีการวางแผนการผลิตล่วงหน้า อีกทั้งเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ทราบข้อมูลการตลาดของยางพารา อีกทั้งยังได้รับความช่วยเหลือและ คำแนะนำจากหน่วยงานรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้เกษตรกรได้มีการรวมตัวกัน เป็นกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ซึ่งมีการต่อรองในเรื่องต่างเพื่อประโยชน์ของกลุ่มเกษตรกร

4.1.2 ปัญหาโลจิสติกส์ยางพาราในรูปแบบของการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานยางพารา

จากการศึกษาปัญหาโลจิสติกส์ยางพาราในรูปแบบของการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานยางพารา สามารถสรุปปัญหาได้ 7 ด้าน ดังนี้

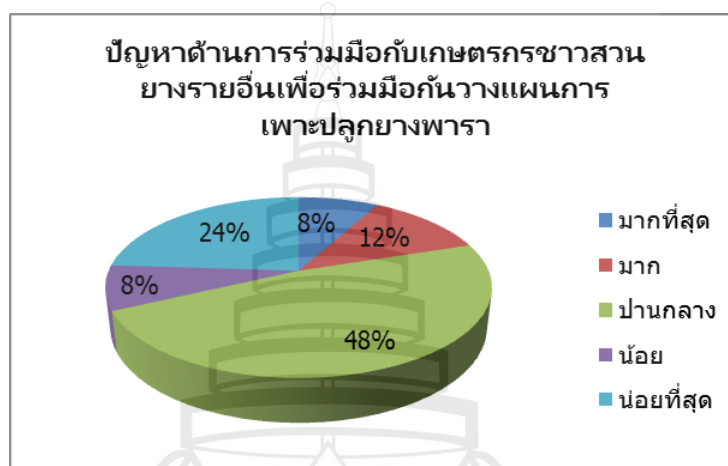
4.1.2.1 ปัญหาด้านการวางแผน

ตารางที่ 4.1 ปัญหาด้านการวางแผน

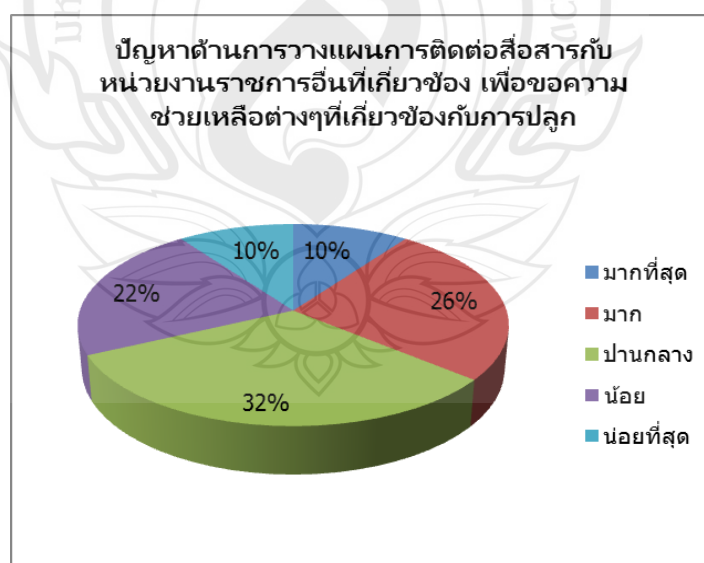
ปัญหา	ระดับของปัญหา
ต้นน้ำ	
1. ปัญหาการร่วมมือกับเกษตรกรชาวสวนยางพารารายอื่น เพื่อร่วมมือวางแผนการเพาะปลูกยางพารา	★ ★ ★
2. ปัญหาการวางแผนการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกยางพารา	★ ★ ★
3. ปัญหาการวางแผนการสื่อสารกับลูกค้าผู้รับซื้อยางพาราเพื่อพิจารณาความต้องการของลูกค้า	★ ★ ★
4. ปัญหาการวางแผนด้านการประมาณการต้นทุน	★ ★ ★
5. ปัญหาแผนสำรอง กรณีผลผลิตยางพาราล้นตลาด เกินความต้องการของลูกค้า	★ ★ ★ ★

หมายเหตุ: ★ แทนระดับของปัญหาน้อยที่สุด, ★★ แทนระดับปัญหาน้อย, ★★★ แทนระดับปัญหาปานกลาง, ★★★★★ แทนระดับปัญหาหนัก, ★★★★★★ แทนระดับปัญหาหนักที่สุด

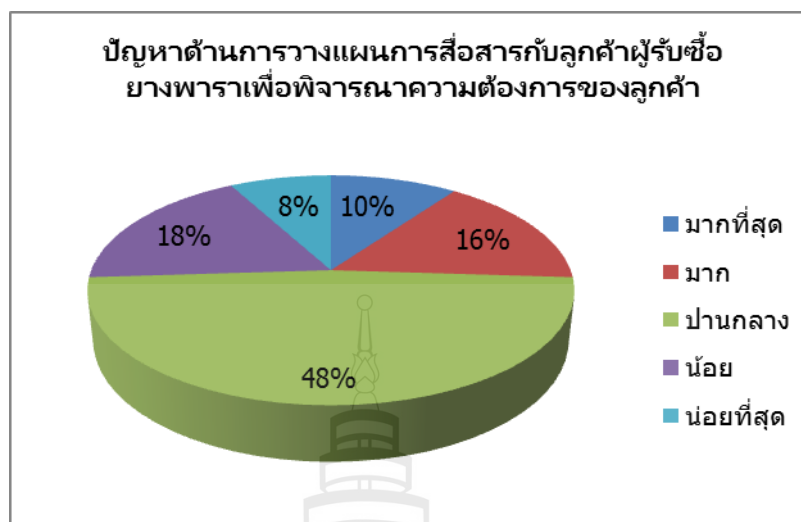
จากตาราง 4.1 แสดงปัญหาด้านการวางแผน ในส่วนของต้นน้ำ ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางพาราประสบปัญหาด้านแผนสำรอง กรณีผลผลิตยางพาราล้นตลาด เกินความต้องการของลูกค้าในระดับมาก ซึ่งส่งผลกระทบให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลง โดยสามารถอธิบายโดยแผนภูมิย่อยของปัญหาด้านการวางแผนในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

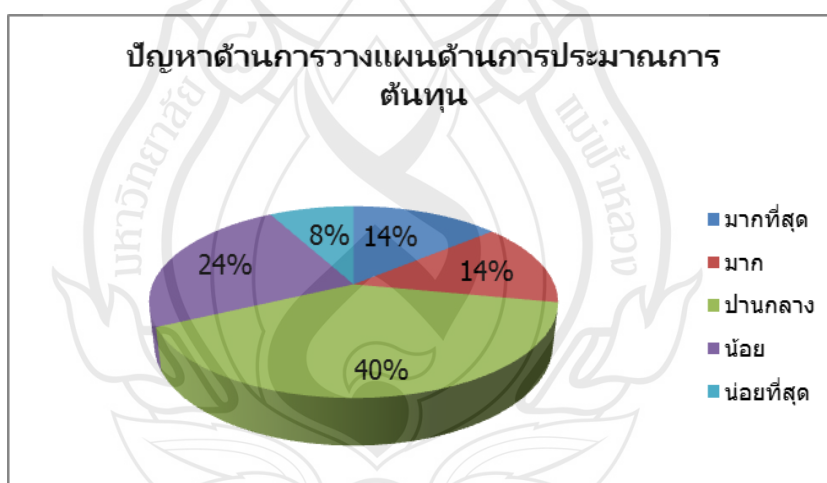
ภาพที่ 4.19 ปัญหาด้านการร่วมมือกับเกษตรกรชาวสวนยางรายอื่น เพื่อร่วมมือกันวางแผนการเพาะปลูกยางพารา

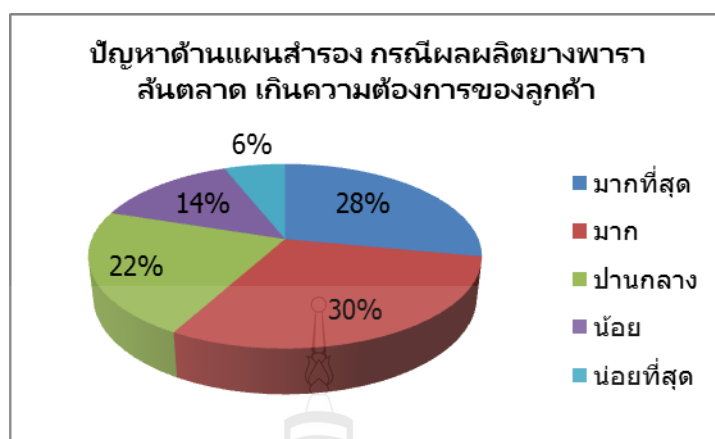
ภาพที่ 4.20 ปัญหาด้านการวางแผนการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกยางพารา

ภาพที่ 4.21 ปัญหาด้านการวางแผนการสื่อสารกับลูกค้าผู้รับซื้อยางพาราเพื่อพิจารณาความต้องการของลูกค้า

ภาพที่ 4.22 ปัญหาด้านการวางแผนด้านการประมาณการต้นทุน

ภาพที่ 4.23 ปัญหาด้านแผนสำรองกรณีผลผลิตยางพาราล้นตลาด เกินความต้องการของลูกค้า

4.1.2.2 ปัญหาการจัดการ

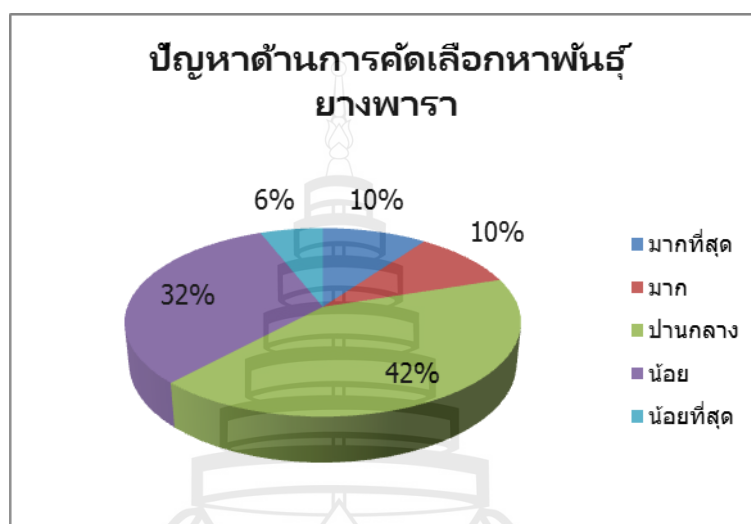
ตารางที่ 4.2 ปัญหาการจัดการ

ปัญหา	ระดับของปัญหา
ต้นน้ำ	
1. ปัญหาด้านการคัดเลือกหาพันธุ์ยางพารา	★ ★ ★
ปลายน้ำ	
2. ปัญหาด้านการจัดการผู้รับซื้อผลผลิต	★ ★ ★

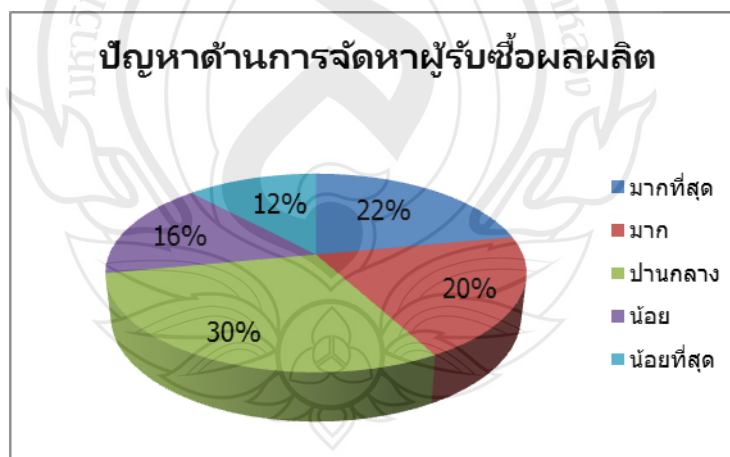
หมายเหตุ: ★ แทนระดับของปัญหาน้อยที่สุด, ★ ★ แทนระดับปัญหาน้อย,
 ★ ★ ★ แทนระดับปัญหาปานกลาง, ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามาก,
 ★ ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามากที่สุด

จากตาราง 4.2 ปัญหาการจัดการจัดหานั้น เกษตรกรชาวสวนยางพาราประสบปัญหาในส่วน
 ของต้นน้ำ และ ปลายน้ำในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ในส่วนของปัญหาด้านการจัดการผู้รับซื้อ
 ผลผลิตเกษตรกรชาวสวนยางประสบปัญหามากกว่า ปัญหาด้านการคัดเลือกหาพันธุ์ยางพาราอาจ
 เนื่องด้วยผู้รับซื้อผลผลิตมีน้อยหรือมีการแปรรูปน้ำยางพาราให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราใน

พื้นที่จำนวนน้อย จึงทำให้เกษตรกรมองว่าการจัดหาผู้รับซื้อผลผลิตนั้นเป็นปัญหามากกว่าการคัดเลือกหาพันธุ์ยางพาราที่มีคำแนะนำ และ ความช่วยเหลือจากภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถอธิบายโดยแผนภูมิย่อยของปัญหาด้านการจัดหาในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.24 ปัญหาด้านการคัดเลือกหาพันธุ์ยางพารา

ภาพที่ 4.25 ปัญหาด้านการจัดหาผู้รับซื้อผลผลิต

4.1.2.3 ปัญหาด้านการผลิต

ตารางที่ 4.3 ปัญหาด้านการผลิต

ปัญหา	ระดับปัญหา
กลางน้ำ	
1. ปัญหาด้านการจัดตารางการปลูกยางพารา ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว	★ ★ ★
2. ปัญหาด้านการขาดประสิทธิภาพในการปลูกและการกรีดยางพารา	★ ★ ★
3. ปัญหาการกำหนดมาตรฐานการผลิตยางพารา	★ ★ ★
4. ปัญหาการกำหนดมาตรฐานการผลิตยางพารา	★ ★ ★
5. ปัญหาการปลูกยางพาราให้เป็นไปตามแผนการผลิต	★ ★ ★
6. ปัญหาการผลิตตามความต้องการการซื้อของลูกค้า	★ ★ ★
7. ปัญหาการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น เช่นยางแผ่น	★ ★ ★ ★
8. ปัญหาการจัดทำสถิติการปลูกยางพาราในแต่ละปี	★ ★ ★ ★
9. ปัญหาที่ดินการปลูก(ประสิทธิภาพของดิน, สารเคมีปนเปื้อนในดิน)	★ ★
10. ปัญหาการดูดซึมของน้ำในพื้นที่ปลูก	★ ★

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัญหา	ระดับปัญหา
11. ปัญหาพันธุ์ยางพาราที่ใช้ในการปลูก	★ ★
12. ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูหนาว	★ ★ ★ ★
13. ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูฝน	★ ★
14. ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูร้อน	★ ★ ★
15. ปัญหาโรคของยางพารา โรคราแป้ง	★ ★ ★
16. ปัญหาโรคของยางพารา โรคราสีชมพู	★ ★
17. ปัญหาโรคของยางพารา โรคใบจุดก้ำปลา	★ ★
18. ปัญหาโรคของยางพารา ปลวก	★ ★
19. ปัญหาโรคของยางพารา เพลี้ยหอย	★ ★
20. ปัญหาไฟป่าลุกลามในพื้นที่การเพาะปลูก	★ ★ ★ ★
21. ปัญหาการถูกคุกคามจากภายนอก (ขโมยกรีตต้นยาง, ถูกตัดต้นยาง)	★
22. ปัญหาด้านการสร้างเครือข่ายผู้ปลูกยางพาราเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง	★ ★ ★
23. ปัญหาด้านการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางด้านการจัดการตลาดให้แก่กลุ่มผู้ปลูกยางพารา	★ ★ ★ ★

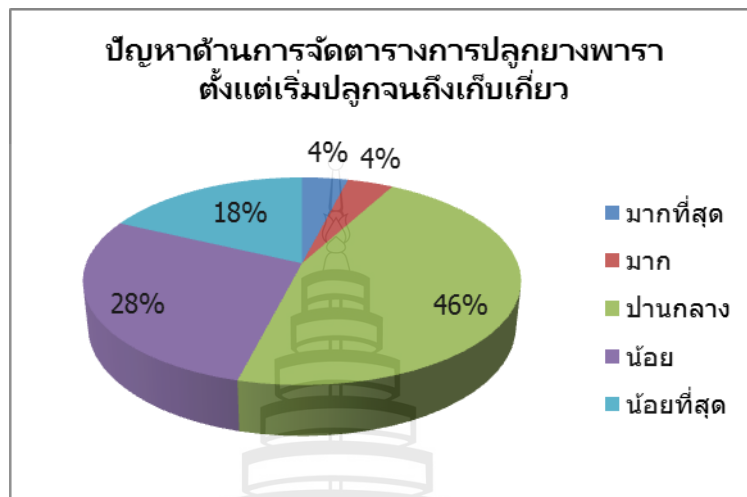
ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัญหา	ระดับปัญหา
24. ปัญหาด้านการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เรื่องการปลูกยางพารา	★ ★ ★
25. ปัญหาด้านการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา	★ ★ ★
26. ปัญหาด้านแรงงานไม่เพียงพอ เช่น ลูกจ้างป่วยเบี่ยงในการทำงาน	★ ★

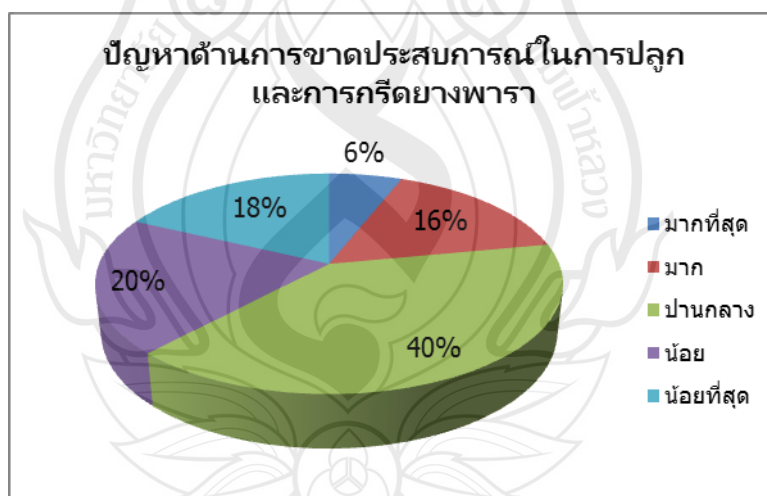
หมายเหตุ. ★ แทนระดับของปัญหาน้อยที่สุด, ★ ★ แทนระดับปัญหาน้อย, ★ ★ ★ แทนระดับปัญหปานกลาง, ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามาก, ★ ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามากที่สุด

จากตาราง 4.3 แสดงปัญหาด้านการผลิตในส่วนของกลางน้ำ เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ประสบปัญหาต่าง ๆ ในระดับปานกลางถึงน้อย แต่มีบางปัญหาที่เกษตรกรประสบปัญหาอย่างมาก เช่น ปัญหาการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น เช่น ยางแผ่น, ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูหนาว และ ปัญหาการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางด้านการกิจกรรมทางการตลาดให้แก่กลุ่มผู้ปลูกยางพารา

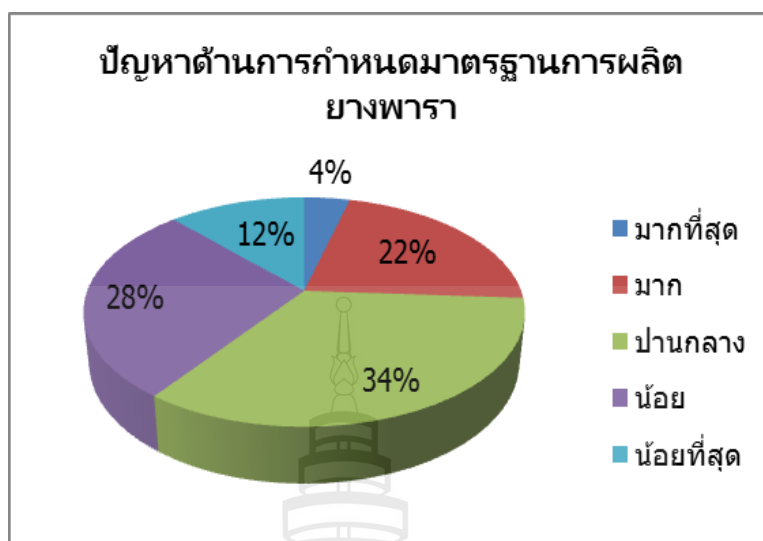
โดยสามารถอธิบายโดยแผนภูมิย่อยของปัญหาด้านการผลิตในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

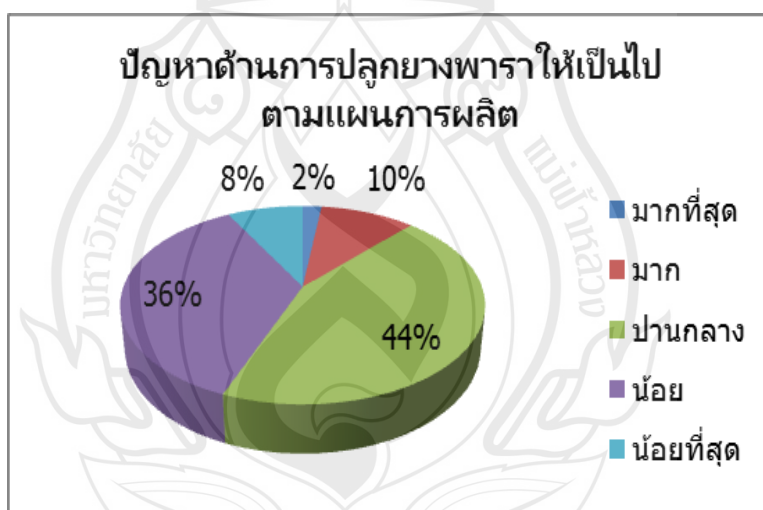
ภาพที่ 4.26 ปัญหาด้านการจัดการการปลูกยางพาราตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว

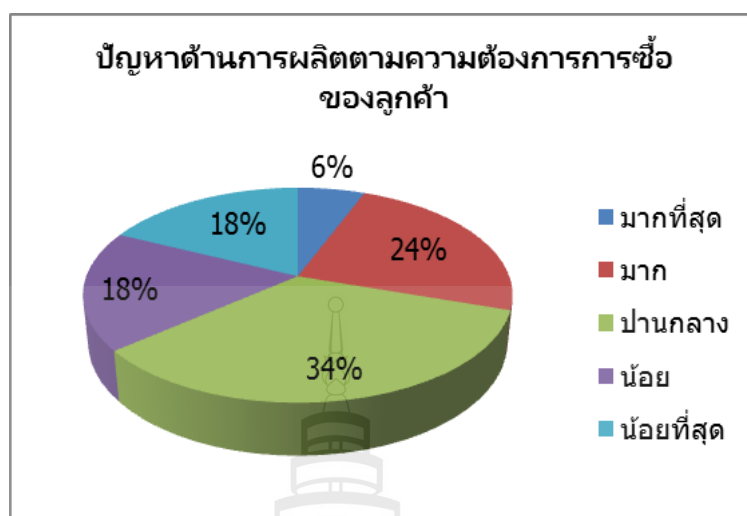
ภาพที่ 4.27 ปัญหาด้านการขาดประสบการณ์ในการปลูกและการกรีดยางพารา

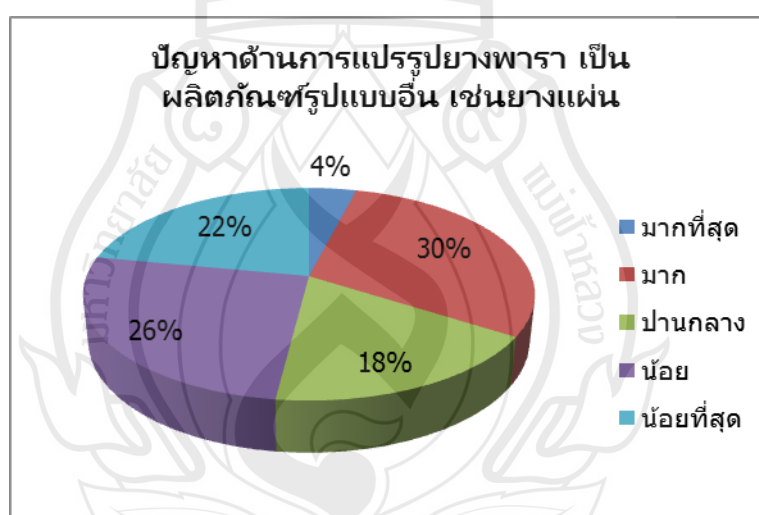
ภาพที่ 4.28 ปัญหาด้านการกำหนดมาตรฐานการผลิตยางพารา

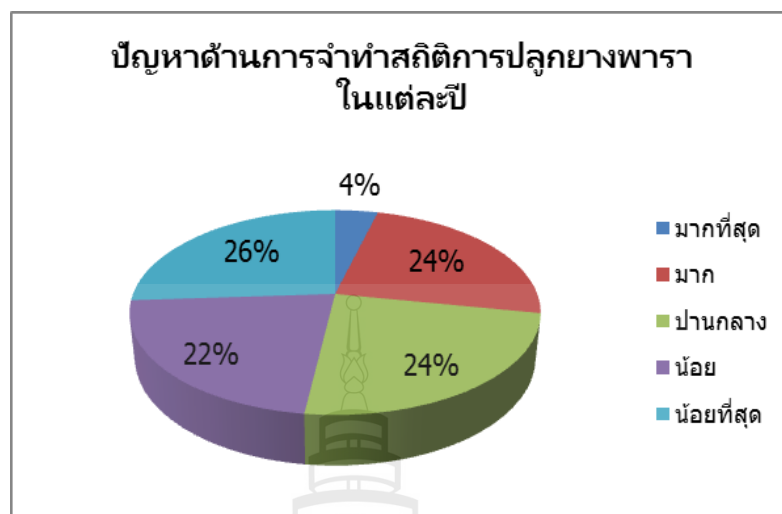
ภาพที่ 4.29 ปัญหาด้านการปลูกรยางพาราให้เป็นไปตามแผนการผลิต

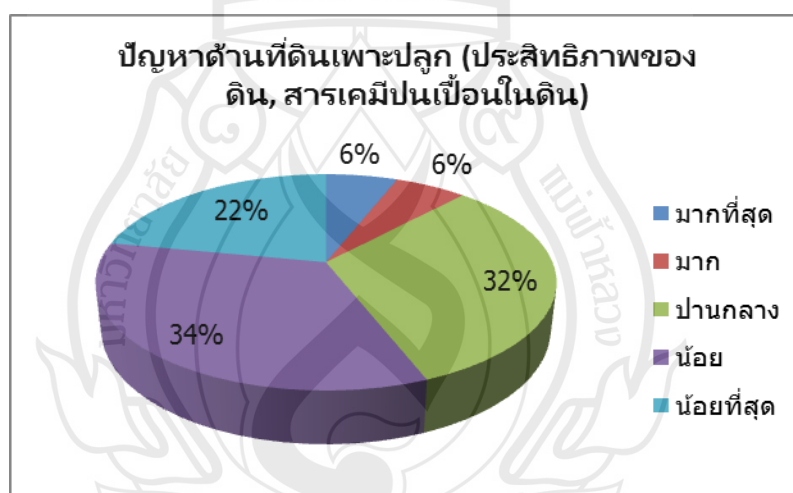
ภาพที่ 4.30 ปัญหาด้านการผลิตตามความต้องการการซื้อของลูกค้า

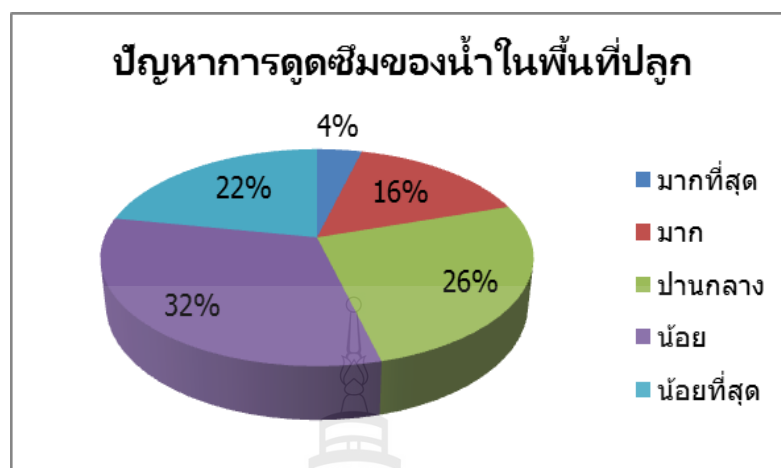
ภาพที่ 4.31 ปัญหาด้านการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น

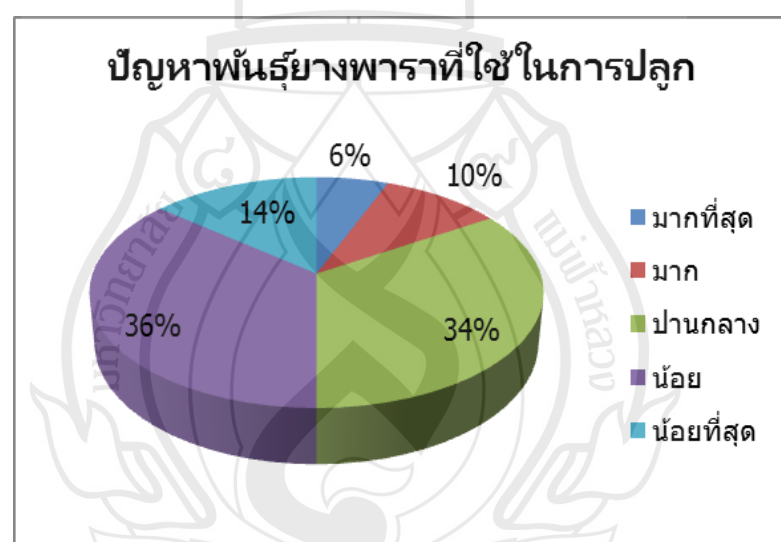
ภาพที่ 4.32 ปัญหาด้านการจัดทำสถิติการปลูกยางพาราในแต่ละปี

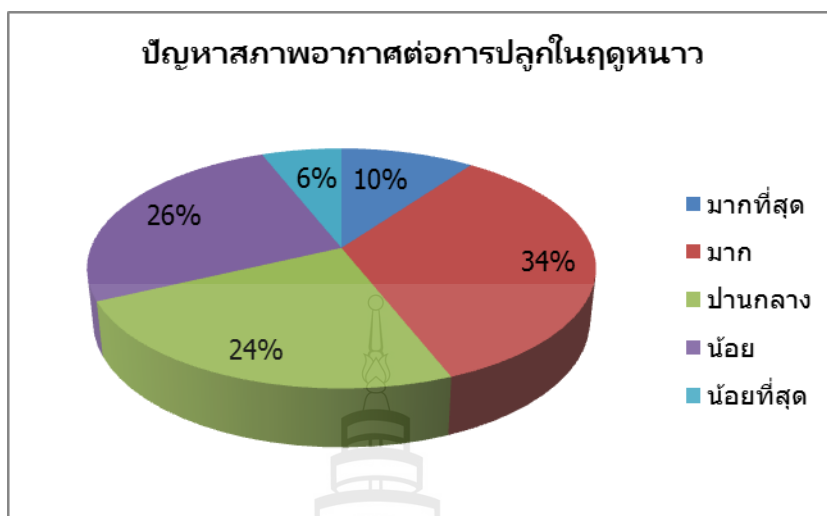
ภาพที่ 4.33 ปัญหาด้านที่ดินเพาะปลูก (ประสิทธิภาพของดิน, สารเคมีปนเปื้อนในดิน)

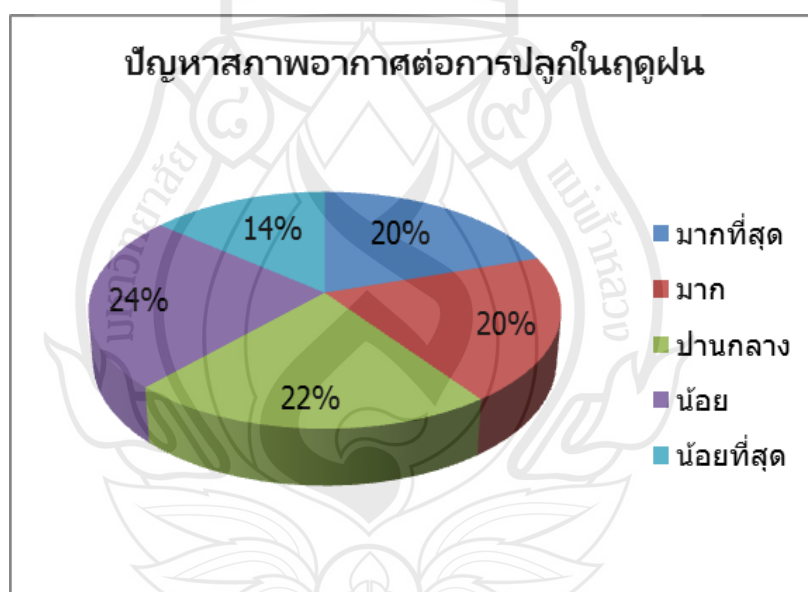
ภาพที่ 4.34 ปัญหาการดูดซึมของน้ำในพื้นที่ปลูก

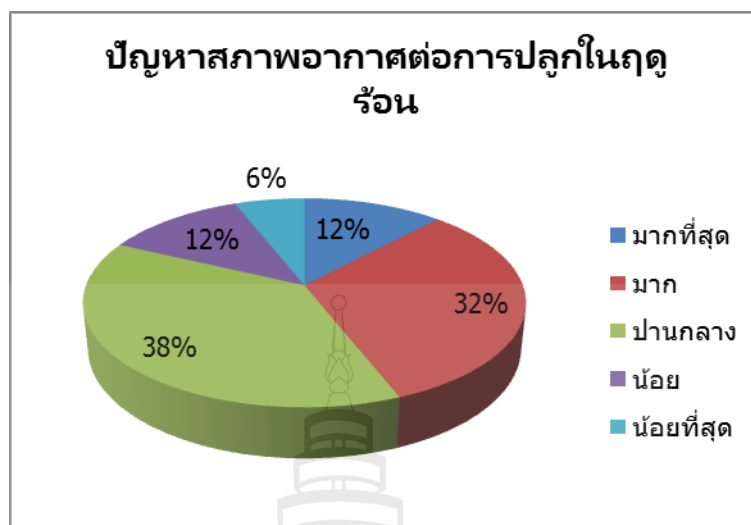
ภาพที่ 4.35 ปัญหาพันธุ์ยางพาราที่ใช้ในการปลูก

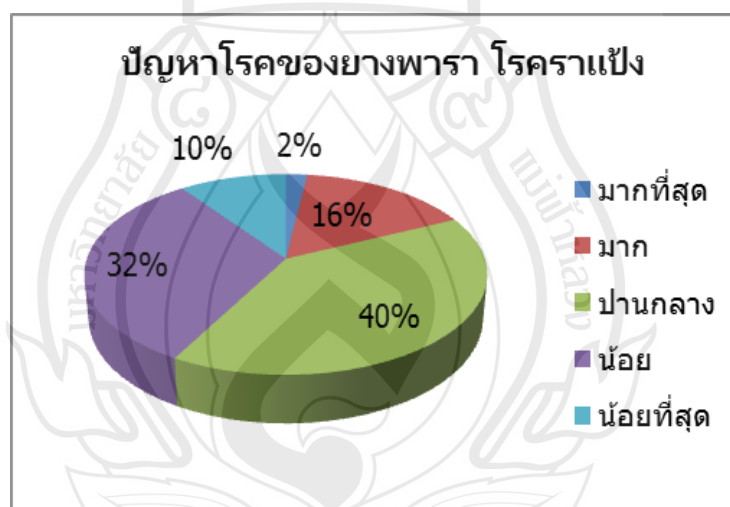
ภาพที่ 4.36 ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูหนาว

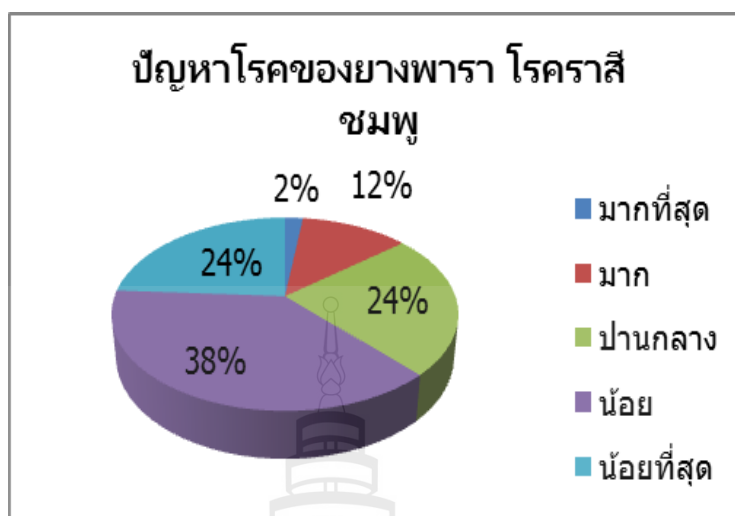
ภาพที่ 4.37 ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูฝน

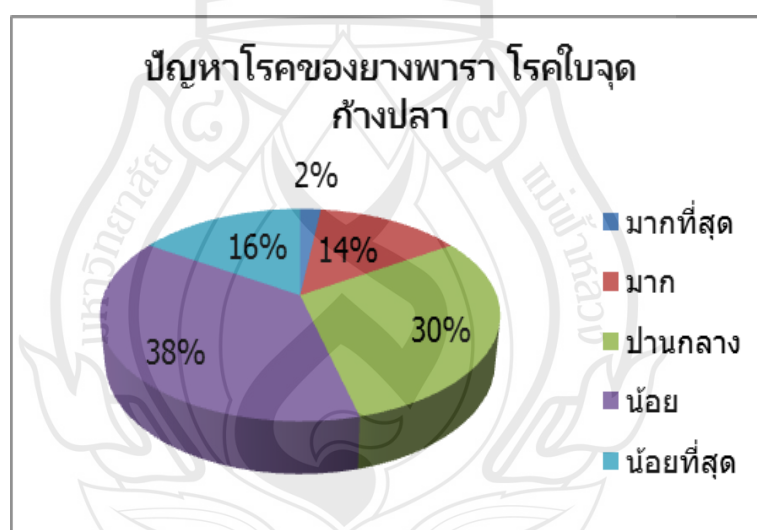
ภาพที่ 4.38 ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูร้อน

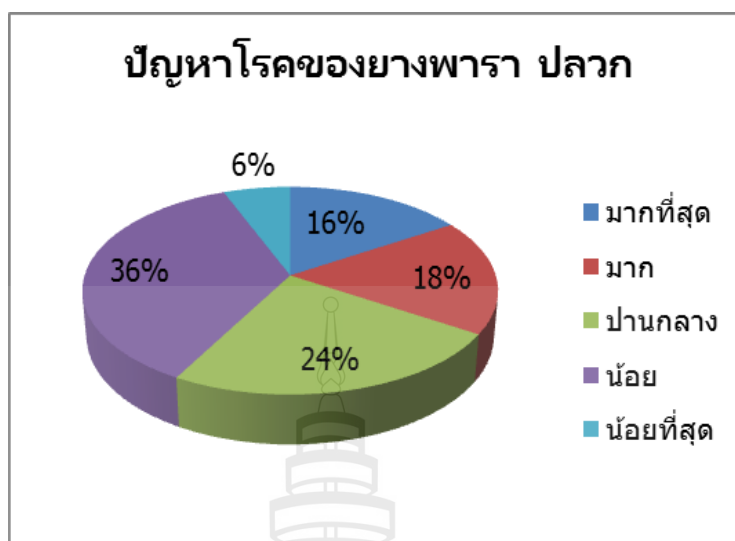
ภาพที่ 4.39 ปัญหาโรคของยางพาราโรคราแป้ง

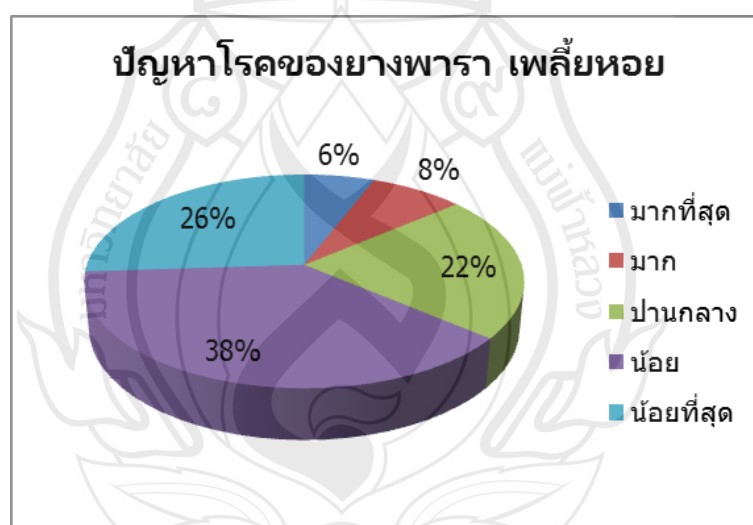
ภาพที่ 4.40 ปัญหาโรคของยางพาราโรคราสีชมพู

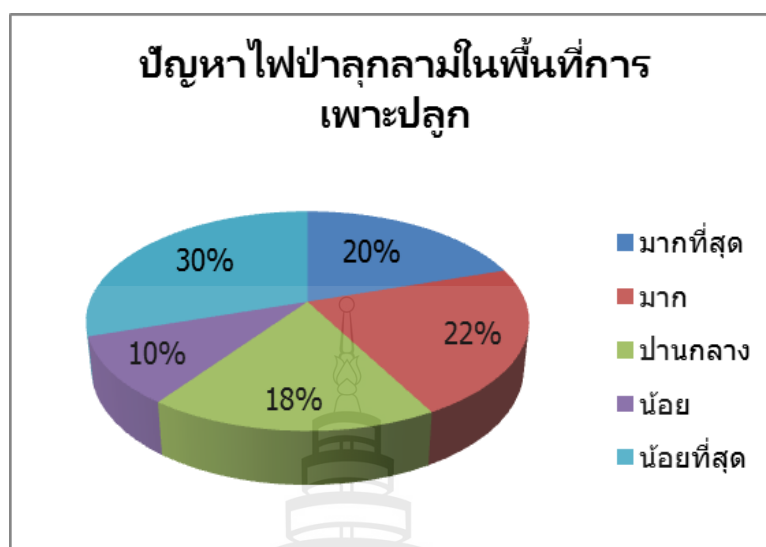
ภาพที่ 4.41 ปัญหาโรคของยางพาราโรคใบจุดก้ำปลา

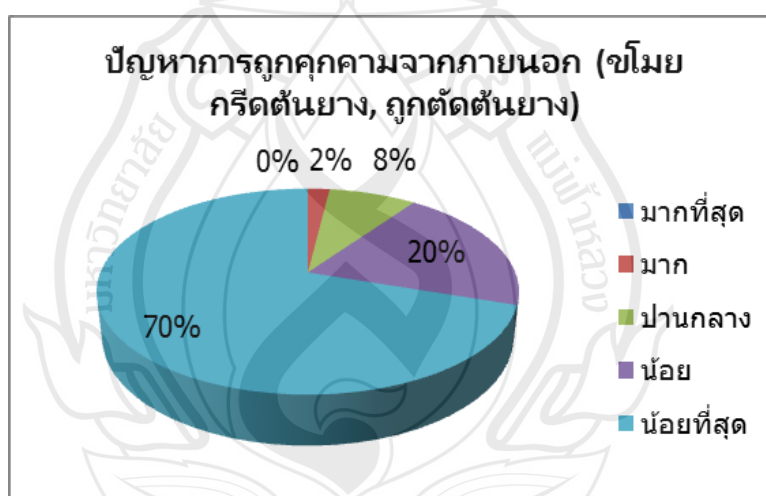
ภาพที่ 4.42 ปัญหาโรคของยางพารา (ปลวก)

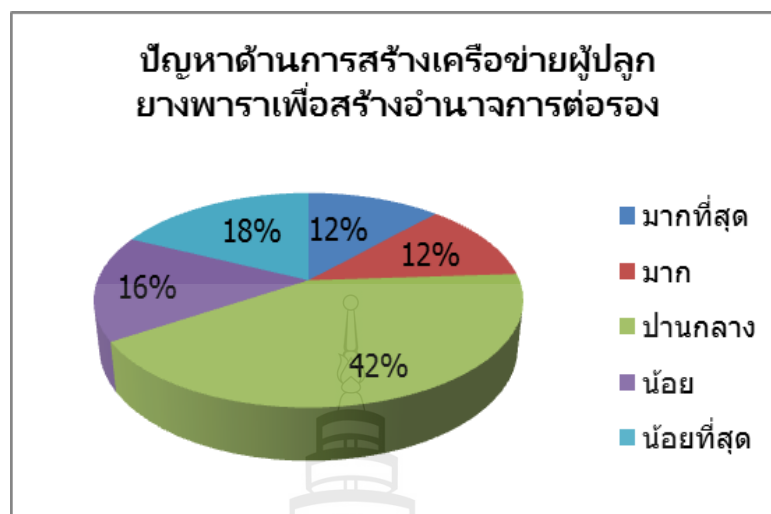
ภาพที่ 4.43 ปัญหาโรคของยางพารา (เพลี้ยหอย)

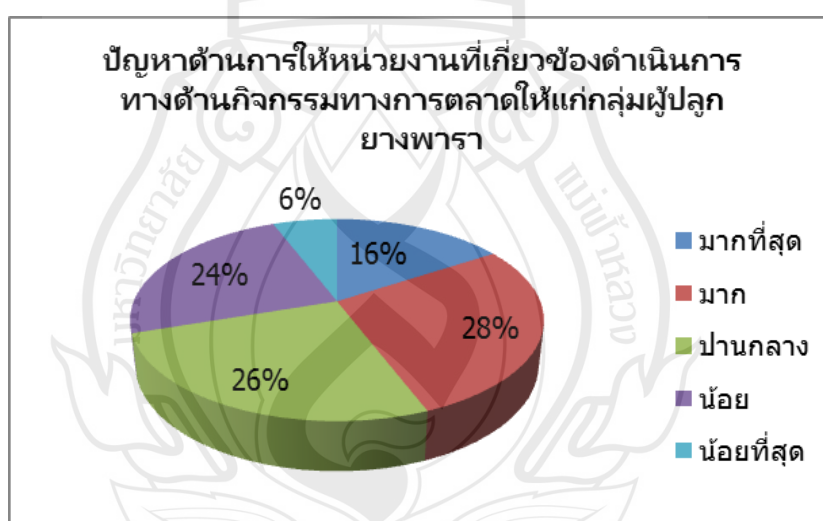
ภาพที่ 4.44 ปัญหาไฟปลุกลามในพื้นที่การเพาะปลูก

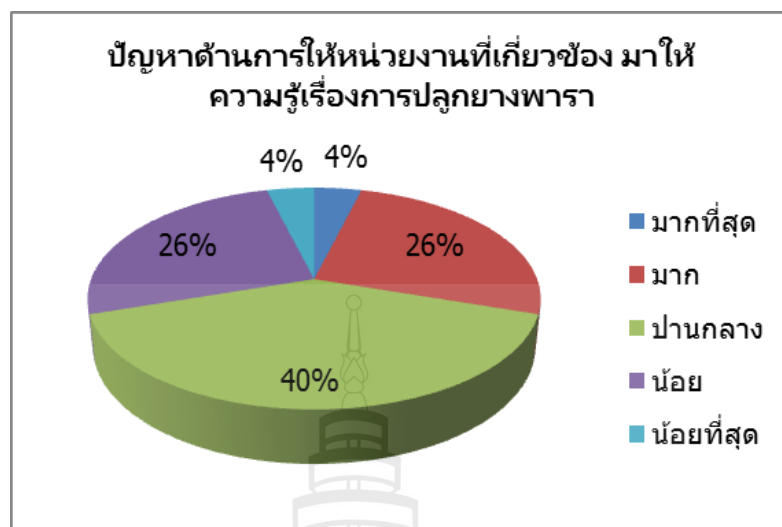
ภาพที่ 4.45 ปัญหาการถูกคุกคามจากภายนอก (ขโมยกรีดต้นยาง, ถูกตัดต้นยาง)

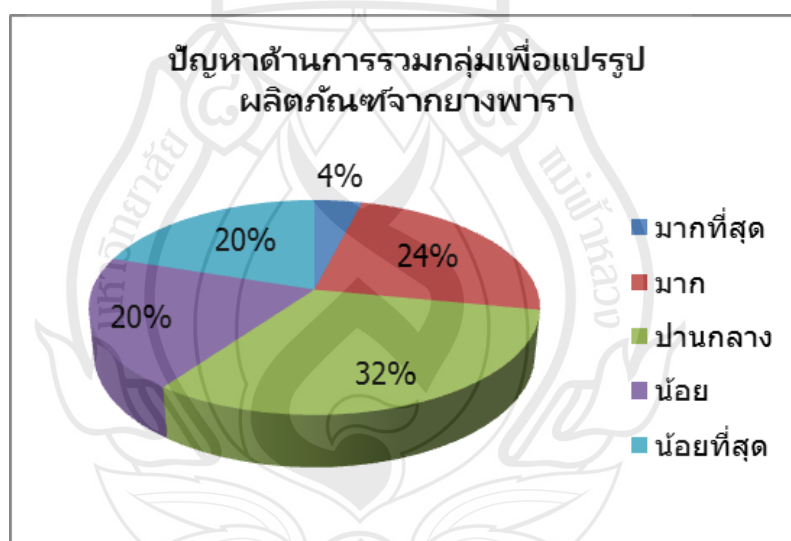
ภาพที่ 4.46 ปัญหาด้านการสร้างเครือข่ายผู้ปลูกยางพาราเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง

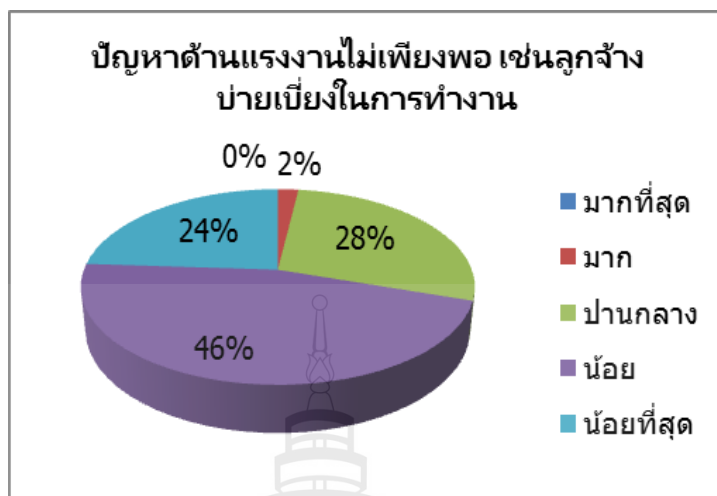
ภาพที่ 4.47 ปัญหาการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางด้านการตลาดให้แก่กลุ่มผู้ปลูกยางพารา

ภาพที่ 4.48 ปัญหาด้านการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เรื่องการปลูกยางพารา

ภาพที่ 4.49 ปัญหาด้านการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา

ภาพที่ 4.50 ปัญหาด้านแรงงานไม่เพียงพอ เช่น ลูกจ้างป่วยเบี่ยงในการทำงาน

จากภาพที่ 4.26-4.50 ปัญหาทางด้านการผลิตนั้น เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ประสบปัญหาต่างๆในระดับปานกลางถึงน้อย แต่มีบางปัญหาที่เกษตรกรประสบปัญหาอย่างมาก เช่น ปัญหาด้านการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น เช่นยางแผ่น, ปัญหาสภาพอากาศต่อการปลูกในฤดูหนาว และ ปัญหาด้านการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทางด้านกิจกรรมทางการตลาดให้แก่กลุ่มผู้ปลูกยางพารา

4.1.2.4 ปัญหาด้านการเก็บผลผลิต

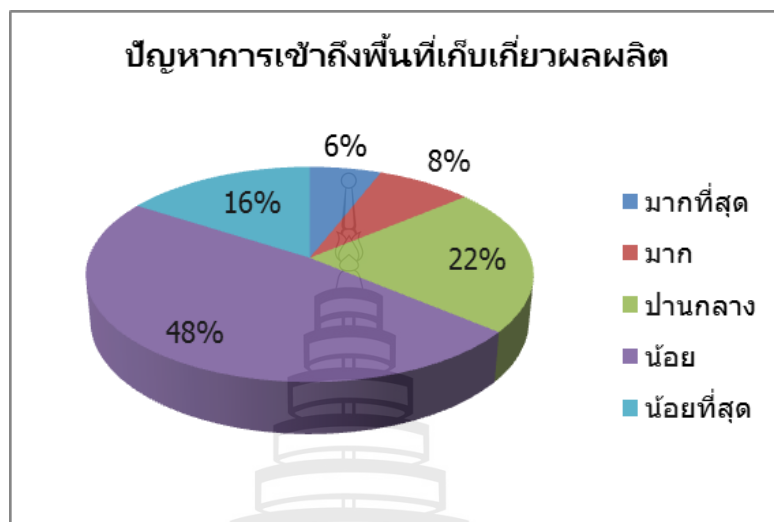
ตารางที่ 4.4 ปัญหาด้านการเก็บผลผลิต

ปัญหา	ระดับของปัญหา
กลางน้ำ	
1. ปัญหาด้านการเข้าถึงพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิต	★ ★
2. ปัญหาการใช้อุปกรณ์สำหรับกรีดยางพารา	★ ★
3. ปัญหาประเภทของผลผลิตที่เก็บเกี่ยว น้ำยางสด	★ ★ ★
4. ปัญหาประเภทของผลผลิตที่เก็บเกี่ยว ยางก้นถ้วย	★ ★

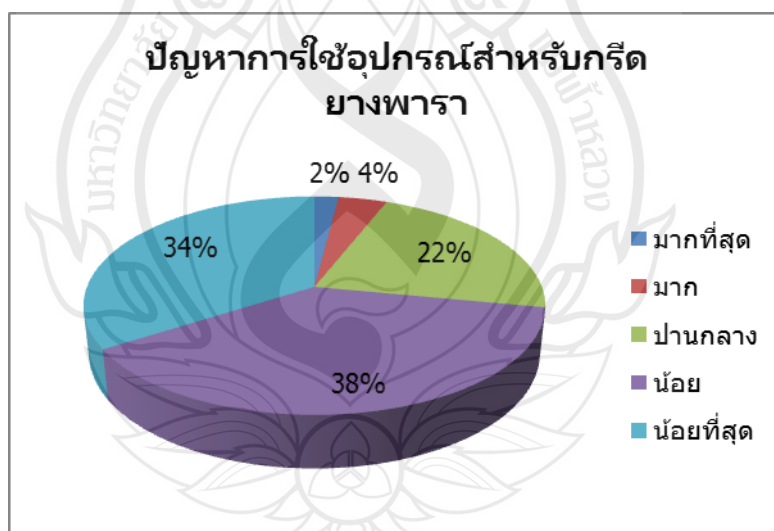
หมายเหตุ. ★ แทนระดับของปัญหาน้อยที่สุด, ★ ★ แทนระดับปัญหาน้อย,
 ★ ★ ★ แทนระดับปัญหาปานกลาง, ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามาก,
 ★ ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามากที่สุด

จากตาราง 4.4 เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับประเภทของผลผลิตที่เก็บเกี่ยว น้ำยางสดมากที่สุดในกลุ่มปัญหาทางด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยที่เกษตรกรประสบปัญหาปานกลาง ส่วนปัญหาอื่น ๆ ไม่ค่อยประสบปัญหา หรือ ประสบปัญหาน้อย

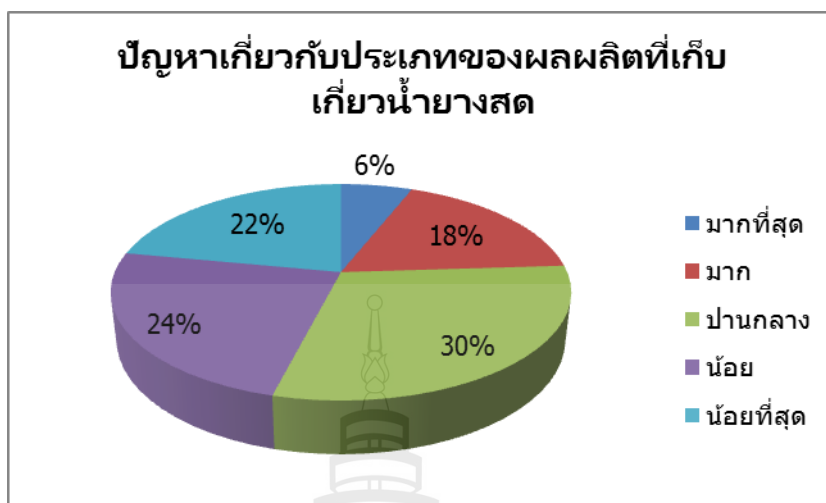
โดยสามารถอธิบายโดยแผนภูมิย่อยของปัญหาด้านการเก็บผลผลิตในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

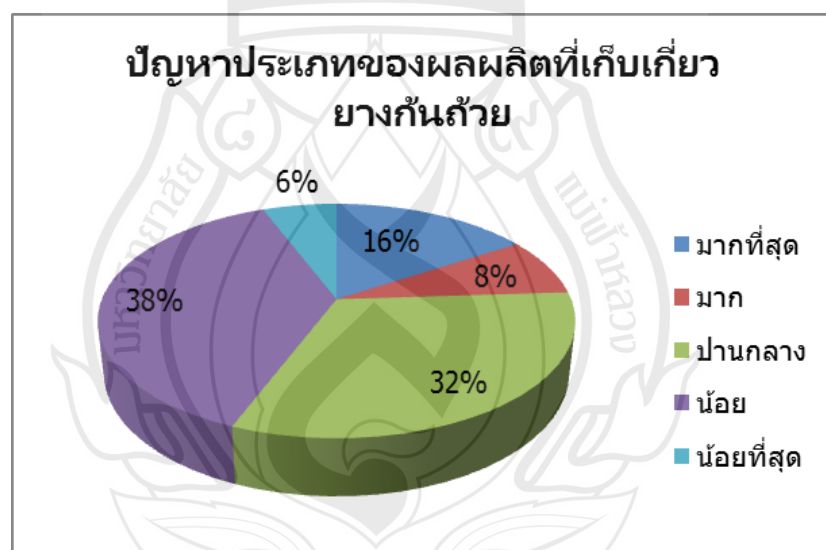
ภาพที่ 4.51 ปัญหาการเข้าถึงพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิต

ภาพที่ 4.52 ปัญหาการใช้อุปกรณ์สำหรับกรีดยางพารา

ภาพที่ 4.53 ปัญหาเกี่ยวกับประเภทของผลผลิตที่เก็บเกี่ยวน้ำยางสด

ภาพที่ 4.54 ปัญหาประเภทของผลผลิตที่เก็บเกี่ยวยางกันถ้วย

จากภาพที่ 4.51-4.54 เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับประเภทของผลผลิตที่เก็บเกี่ยวน้ำยางสดมากที่สุดในกลุ่มปัญหาทางการเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยคิดเป็นร้อยละ 18 ส่วนปัญหาอื่น ๆ ไม่ค่อยประสบปัญหา หรือประสบปัญหาน้อย

4.1.2.5 ปัญหาด้านการขนส่ง

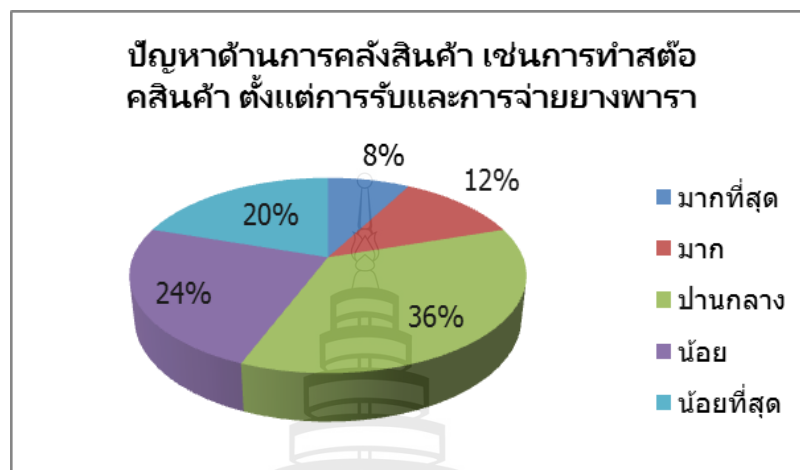
ตารางที่ 4.5 ปัญหาด้านการขนส่ง

ปัญหา	ระดับของปัญหา
ปลายทาง	
1. ปัญหาด้านการคลังสินค้า เช่นการทำสต็อกสินค้า ตั้งแต่ การรับ และ การจ่ายขางพารา	★ ★ ★
2. ปัญหาด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของขางพารา ในระหว่าง การขนส่ง	★ ★ ★
3. ปัญหาด้านเส้นทางการขนส่งขางพาราให้แก่ลูกค้า	★ ★ ★
4. ปัญหาด้านการเลือกส่งเองหรือใช้ผู้ประกอบการขนส่ง	★ ★
5. ปัญหาด้านการเลือกใชยานพาหนะให้เหมาะสมกับการขนส่ง	★ ★

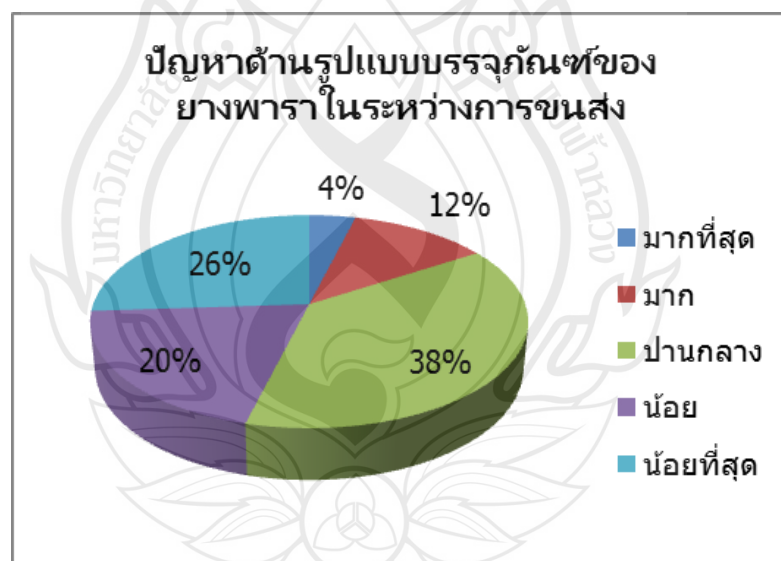
หมายเหตุ. ★ แทนระดับของปัญหาน้อยที่สุด, ★ ★ แทนระดับปัญหาน้อย, ★ ★ ★ แทนระดับปัญหาปานกลาง, ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามาก, ★ ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามากที่สุด

จากตาราง 4.5 เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางด้านการขนส่งน้อยถึงปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่มีการจัดการและมีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจขางพาราพอสมควร ประกอบกับมีการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรจึงทำให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา

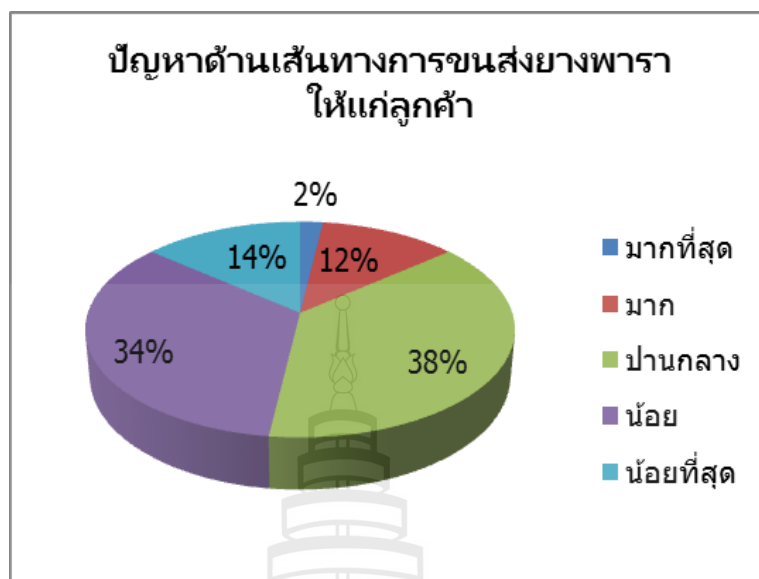
โดยสามารถอธิบายโดยแผนภูมิย่อยของปัญหาด้านการขนส่งในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

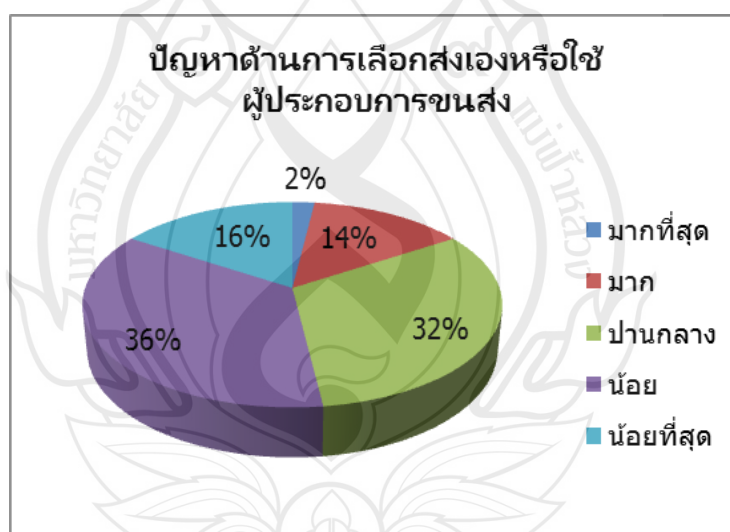
ภาพที่ 4.55 ปัญหาด้านการคลังสินค้า เช่นการทำสต็อกสินค้า ตั้งแต่การรับ และ การจ่ายยางพารา

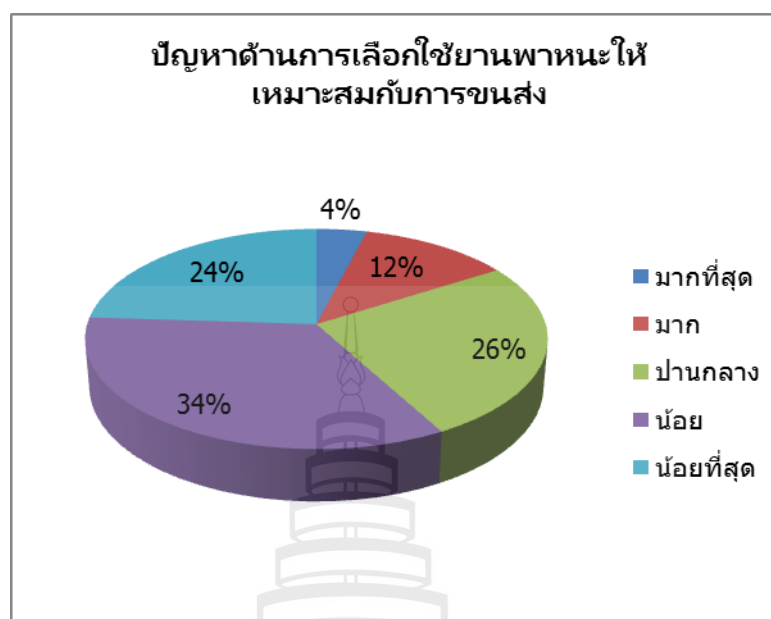
ภาพที่ 4.56 ปัญหาด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของยางพาราในระหว่างการขนส่ง

ภาพที่ 4.57 ปัญหาด้านเส้นทางการขนส่งยางพาราให้แก่ลูกค้า

ภาพที่ 4.58 ปัญหาด้านการเลือกส่งเองหรือใช้ผู้ประกอบการขนส่ง

ภาพที่ 4.59 ปัญหาด้านการเลือกใช้นาพหะให้เหมาะสมกับการขนส่ง

จากภาพที่ 4.55-4.59 เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางด้านการขนส่งน้อยถึงปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่มีการจัดการและมีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจยางพาราพอสมควร ประกอบกับมีการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรจึงทำให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพารา

4.1.2.6 ปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิต

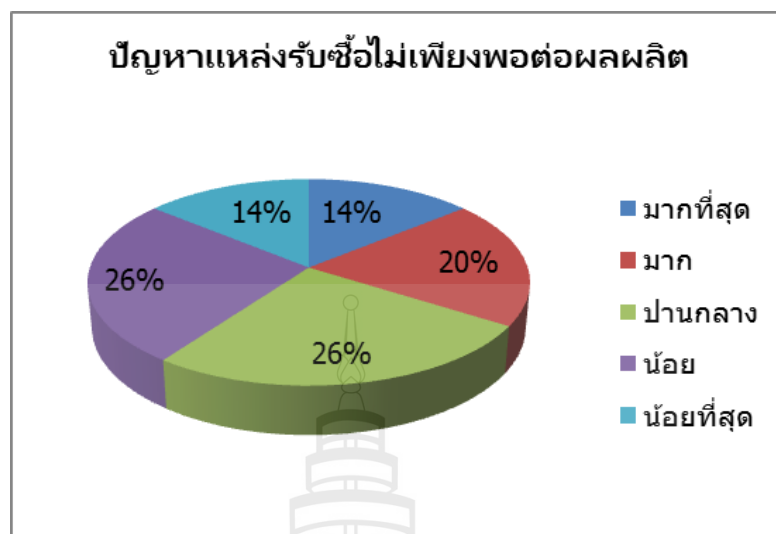
ตารางที่ 4.6 ปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิต

ปัญหา	ระดับของปัญหา
ปลายน้ำ	
1. ปัญหาแหล่งรับซื้อไม่เพียงพอต่อผลผลิต	★ ★
2. ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละ ประเภทน้ำยางสด	★ ★ ★
3. ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละ ประเภท ยางกัน ถ้วย	★ ★
4. ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละ ประเภท ยาง แผ่น	★ ★ ★ ★

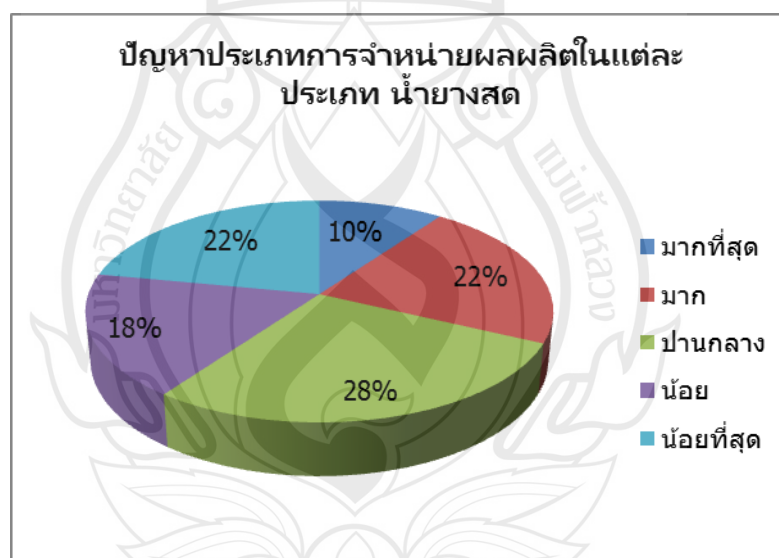
หมายเหตุ. ★ แทนระดับของปัญหาน้อยที่สุด, ★ ★ แทนระดับปัญหาน้อย,
 ★ ★ ★ แทนระดับปัญหาปานกลาง, ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามาก,
 ★ ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามากที่สุด

จากตาราง 4.6 ปัญหาทางด้านการจำหน่ายผลผลิตซึ่งเป็นส่วนปลายน้ำ เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาประเภทจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางแผ่นในระดับมารองลงมาคือ ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางกันถ้วย ในระดับปานกลาง, ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภท น้ำยางสด และ ปัญหาแหล่งรับซื้อไม่เพียงพอต่อผลผลิตในระดับน้อย

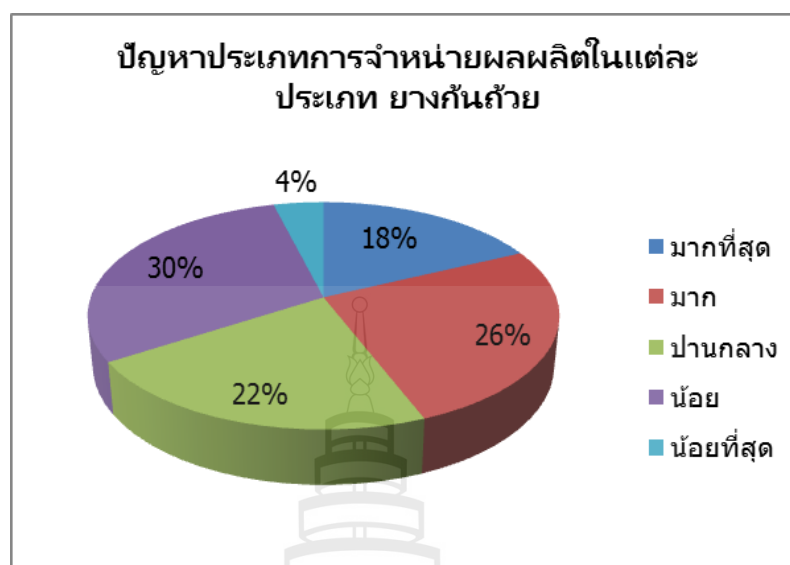
โดยสามารถอธิบายโดยแผนภูมิย่อยของปัญหาด้านการขนส่งในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

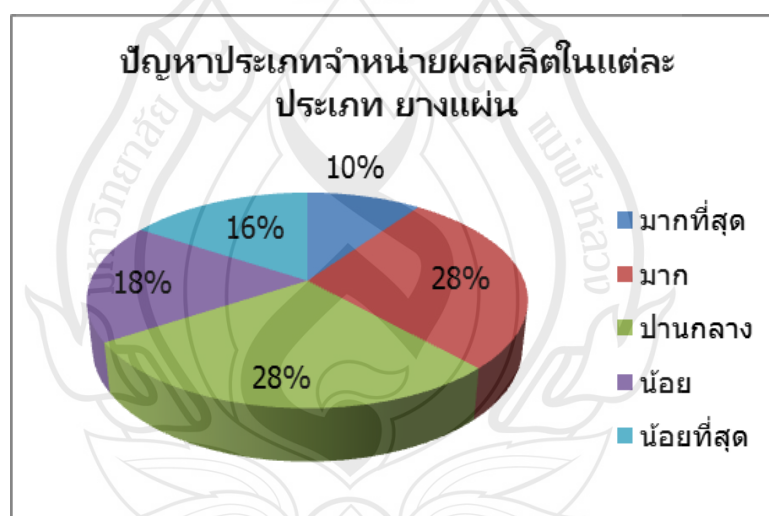
ภาพที่ 4.60 ปัญหาแหล่งรับซื้อไม่เพียงพอต่อผลผลิต

ภาพที่ 4.61 ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทน้ำยางสด

ภาพที่ 4.62 ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางกันถ้วย

ภาพที่ 4.63 ปัญหาประเภทจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางแผ่น

จากภาพที่ 4.60-4.63 ปัญหาทางด้านการจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาประเภทจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางแผ่นในระดับมาก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28 รองลงมาคือ ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทยางกันถ้วย คิดเป็นร้อยละ 26, ปัญหาประเภทการจำหน่ายผลผลิตในแต่ละประเภทน้ำยางสด คิดเป็นร้อยละ 22 และ ปัญหาแหล่งรับซื้อไม่เพียงพอต่อผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

4.1.2.7 ปัญหาด้านราคาและการแบ่งปันสัดส่วนรายได้

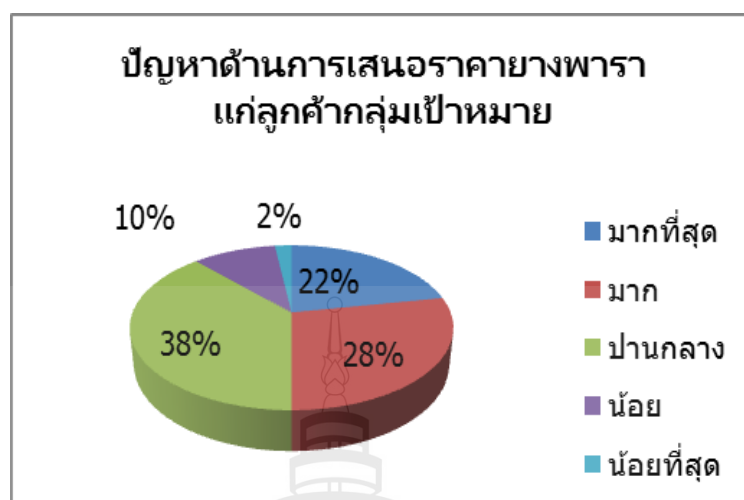
ตารางที่ 4.7 ปัญหาด้านราคาและการแบ่งปันสัดส่วนรายได้

ปัญหา	ระดับของปัญหา
ปลายน้ำ	
1. ปัญหาด้านการเสนอราคาขายพารา แก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย	★ ★ ★
2. ปัญหาราคาขายตกต่ำ	★ ★ ★ ★ ★
3. ปัญหาการต่อรองราคากับผู้รับซื้อผลผลิต	★ ★ ★ ★ ★
4. ปัญหาการถูกตัดราคาจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายอื่น	★ ★ ★ ★ ★
5. ปัญหาด้านการแบ่งปันสัดส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้าง แบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์	★ ★ ★
6. ปัญหาด้านการแบ่งปันสัดส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้าง แบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ยอดขาย	★
7. ปัญหาด้านการแบ่งปันสัดส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้าง แบ่งเป็นรายวัน	★

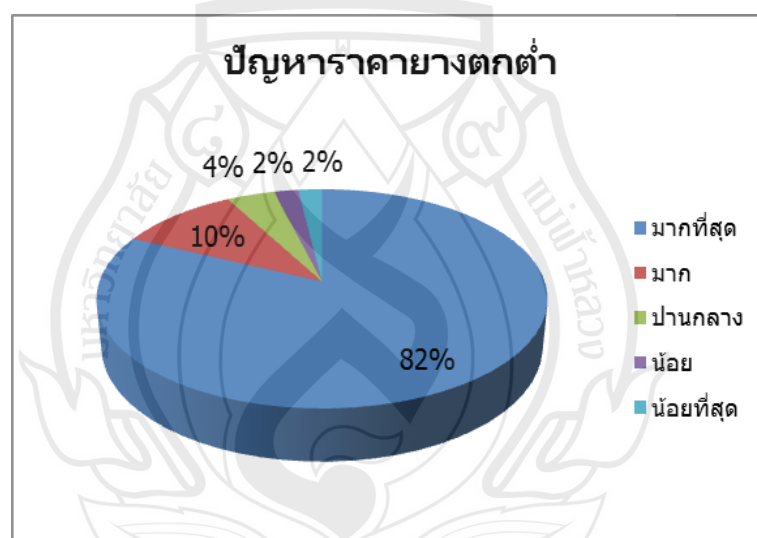
หมายเหตุ. ★ แทนระดับของปัญหาน้อยที่สุด, ★ ★ แทนระดับปัญหาน้อย,
 ★ ★ ★ แทนระดับปัญหาปานกลาง, ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามาก,
 ★ ★ ★ ★ ★ แทนระดับปัญหามากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 ปัญหาด้านราคาและการแบ่งปันสัดส่วนรายได้ในส่วนของผู้ปลูกยางพารา ปลายน้ำ เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาราคาขายตกต่ำมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาการต่อรองราคากับผู้รับซื้อผลผลิต, ปัญหาการถูกตัดราคาจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายอื่น และ ปัญหาด้านการเสนอราคาขายพารา แก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ส่วนการแบ่งสรรปันส่วนรายได้นั้น ประสบปัญหาน้อยถึงน้อยมาก

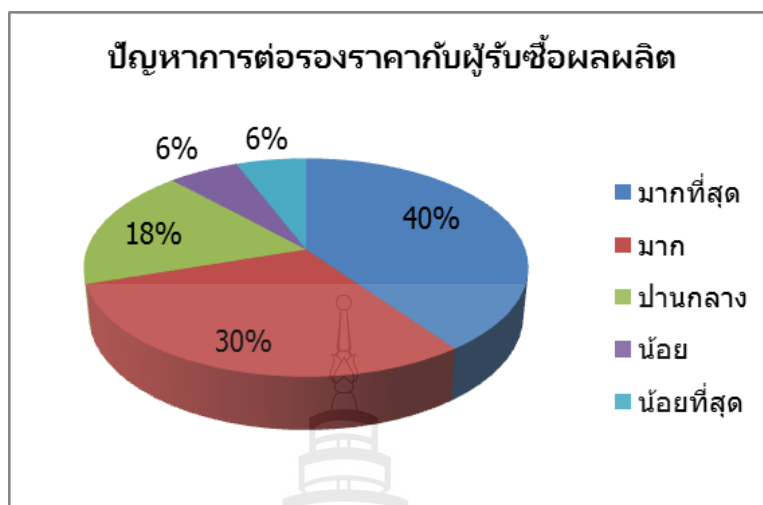
โดยสามารถอธิบายโดยแผนภูมิย่อยของปัญหาด้านราคาและการแบ่งสรรปันส่วนในแต่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

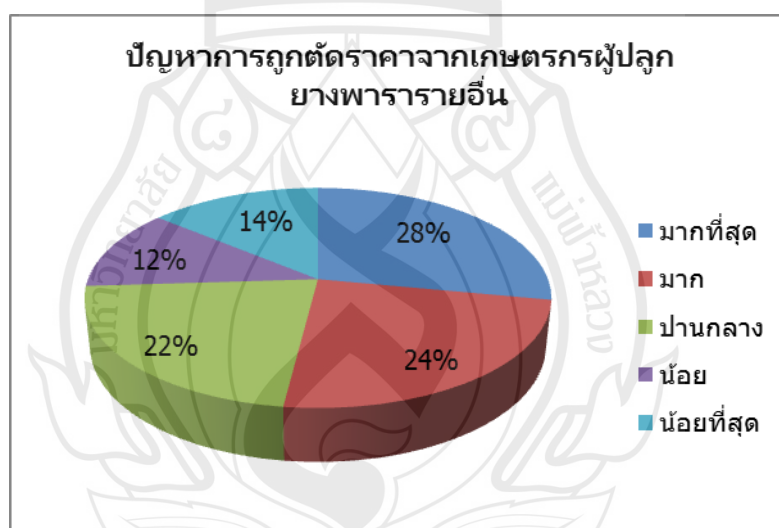
ภาพที่ 4.64 ปัญหาด้านการเสนอราคาอย่างพารา แก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

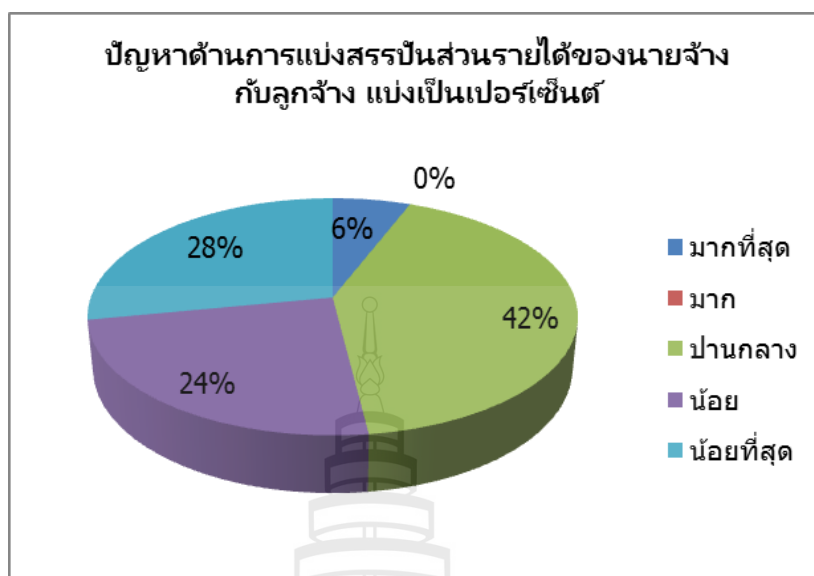
ภาพที่ 4.65 ปัญหาราคาอย่างตกต่ำ

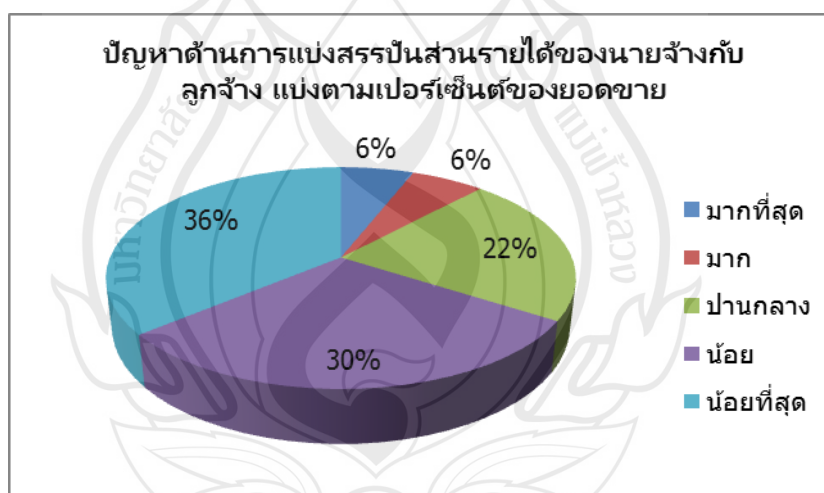
ภาพที่ 4.66 ปัญหาการต่อรองราคากับผู้รับซื้อผลผลิต

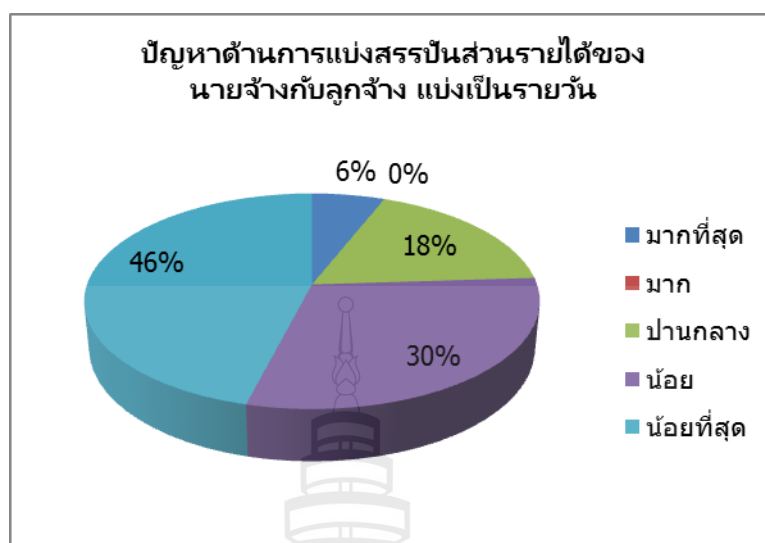
ภาพที่ 4.67 ปัญหาการถูกตัดราคาจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายอื่น

ภาพที่ 4.68 ปัญหาด้านการแบ่งสรรปันส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้างโดยแบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์

ภาพที่ 4.69 ปัญหาด้านการแบ่งสรรปันส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้างโดยแบ่งตามเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย

ภาพที่ 4.70 ปัญหาด้านการแบ่งสรรปันส่วนรายได้ของนายจ้างกับลูกจ้าง โดยแบ่งเป็นรายวัน

จากภาพที่ 4.64-4.70 เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ประสบปัญหาราคายางตกต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82 รองลงมาคือ ปัญหาการต่อรองราคากับผู้รับซื้อผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 40, ปัญหาการถูกตัดราคาจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพารารายอื่น คิดเป็นร้อยละ 28 และ ปัญหาด้านการเสนอราคายางพารา แก่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 22 ส่วนการแบ่งสรรปันส่วนรายได้นั้นประสบปัญหาน้อยถึงน้อยมา

4.2 ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model)

4.2.1 การทำสวนยางในอำเภอเชิงของ จังหวัดเชียงราย

4.2.1.1 การแข่งขันท่ามกลางคู่แข่งปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายพบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางขายผลิตภัณฑ์ยาง โดยการตั้งราคากลุ่มและมีตลาดกลางในการเก็บรวบรวมผลิตภัณฑ์ยาง สวนยางในจังหวัดเชียงรายหรือภาคเหนือของประเทศไทยยังไม่นับเป็นคู่แข่งกับเกษตรกรในท้องถิ่น; ดังนั้นมีการแข่งขันที่ไม่สูงเมื่อเทียบกับตลาดยางในภาคใต้ของประเทศไทยอย่างไรก็ตามตัวเลขของเกษตรกรจะต้องพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับธุรกิจยางหลังจากการประกาศของรัฐบาล รัฐบาลไทยมีความยินดีที่จะส่งเสริมพื้นที่เพาะปลูกยางในภาคเหนือของ

ประเทศโดยเฉพาะในจังหวัดเชียงราย เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่เหมือนกับสวนยางในภูมิภาคนี้ ซึ่งในอนาคตคาดว่าตลาดยางพาราในภาคเหนือจะต้องมีการแข่งขันสูงขึ้น

แต่หากวิเคราะห์การแข่งขันในกรณียางพาราเป็นสินค้าส่งออก ตามข้อมูลของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย รายงานว่าในปี 2556 จังหวัดเชียงรายมีมูลค่าการค้ายางพารารวมทั้งสิ้น 35,977.62 ล้านบาท แยกเป็นการส่งออกมูลค่า 34,313.37 ล้านบาท นำเข้า 4,073.62 ล้านบาท (ประชาชาติธุรกิจ, 2557) เป็นการค้ากับ 3 ประเทศหลักคือ จีน พม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผ่านเส้นทางจุดผ่านแดนทั้งทางบกและทางเรือสินค้ายางพาราส่งออกผ่านท่าเรือแม่น้ำโขงอำเภอเชียงแสนแห่งที่ 2 ส่วนใหญ่เป็นยางแผ่นรมควันชั้น 3 มูลค่าการส่งออกกว่า 433.08 ล้านบาท เป็นสินค้าส่งออกอันดับ 2 รองจากชิ้นส่วนกระบือแช่แข็งซึ่งชี้ให้เห็นว่ายางพาราถือเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของภูมิภาคนี้ ทั้งนี้แนวโน้มความต้องการยางพาราในตลาดประเทศจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ดังนั้นกระทรวงเกษตรและปศุสัตว์จึงมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมการปลูกยางพาราและนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการพัฒนายางให้เติบโตสำหรับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคเดียวกัน คือสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกยางพาราของภาคเหนือ โดยเฉพาะอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายในอนาคตแต่ทั้งนี้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังไม่สามารถปลูกต้นยางให้ได้มากเท่ากับประเทศไทยที่มีพื้นที่การเพาะปลูกในเขตภาคเหนือ และภาคใต้ได้จะเห็นว่าการแข่งขันด้านการส่งออกยางพาราบริเวณภาคเหนือของเกษตรกรชาวสวนยางจึงยังไม่ได้รับผลกระทบมากจากการส่งเสริมการปลูกยางพาราในประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคเดียวกัน

4.2.1.2 อำนาจการต่อรองของซัพพลายเออร์

น้ำยางและผลิตภัณฑ์ยางส่วนใหญ่มีการผลิตมาจากแหล่งเดียวกัน ดังนั้นซัพพลายเออร์ที่มีอำนาจมากที่สุดดูเหมือนมีอำนาจมากขึ้นเพราะมีโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ยางและตลาดยางจะถูกจำกัด ไม่ใช่ทุกหมู่บ้านในจังหวัดเชียงรายที่ดำเนินธุรกิจยาง อย่างไรก็ตามก็เป็นไปได้ที่จะลดอำนาจของพวกเขาในหลายวิธี เกษตรกรชาวสวนยางและผู้ขายจะต้องเจรจาต่อรองราคาโดยการรวมตัวกัน

ในกรณีที่เกษตรกรชาวสวนยางในภาคเหนือของประเทศไทยเกษตรกรชาวสวนยางต้องสั่งซื้อปุ๋ยและเครื่องมือการเกษตรชนิดอื่น ๆ จำนวนมาก นอกจากนี้พวกเขาต้องการที่จะเจรจาท่อรองกับซัพพลายเออร์ที่จะได้รับส่วนลดและราคาที่ดี

ผลประโยชน์อื่น ๆ ได้รับในรูปแบบของการรวมกลุ่ม อาจจะเป็นลูกค้าที่มีสิทธิพิเศษของซัพพลายเออร์ ลูกค้าจะมีอำนาจมากขึ้นในการเจรจาท่อรองกับซัพพลายเออร์ในการสั่งซื้อที่จะลดราคา

4.2.1.3 อำนาจการต่อรองของลูกค้า

จาก “อำนาจต่อรองของซัพพลายเออร์” ผู้ซื้อจะได้รับราคาที่ถูกลงกว่าและซัพพลายเออร์มีแนวโน้มที่จะมีอำนาจน้อยลงในการเจรจา แต่ราคาขายในตลาดจะเหมือนกันทั้งหมดหรือแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยและพวกเขาไม่สามารถต่อรองราคามากเกินไป พวกเขาจำเป็นต้องเห็นด้วยกับราคาสำหรับผลกำไรอื่น ๆ ซึ่งไม่ควรส่งผลกระทบต่อราคาที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน

เมื่อไม่นานมานี้ องค์กรจำนวนมากหันมาทำธุรกิจยางพารา และ พยายามจัดการกับสถานการณ์ที่ยาขาดตลาด และ ล้นตลาด โดยกิจกรรมตามรายการด้านล่างนี้

1. ส่งเสริม และ กระตุ้นการใช้ยาง รวมถึงโครงการของรัฐบาลด้วย เช่น “Rubber City and Rubber Road” ลดการส่งออกวัตถุดิบ และ สต็อกยางในตลาดโลก

2. นโยบาย 5 ปี ในการปฏิรูปที่ดินทำกินในประเทศไทย (2556-2560) รวมถึงเกษตรกรที่ชาวนาตลาด, นโยบายผลิตภัณฑ์การเกษตรคุณภาพสูง (อาหาร), ผลิตภัณฑ์การเกษตร และการจัดการเศรษฐกิจชายแดน (การแบ่งเขต), และ นโยบายที่ครอบคลุมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการผลักดันศักยภาพของสินค้าเกษตรชายแดน, ส่งเสริมและรวบรวมเมล็ดพันธุ์ และ เครื่องมือทางการเกษตรจากผู้ผลิตหลัก ทั้งนี้สามารถเพิ่มรายได้ให้กับ 2.2 ล้านครัวเรือนซึ่งคิดเป็นสัดส่วน 20% ต่อปี

4.2.1.4 การคุกคามของผลิตภัณฑ์หรือบริการทดแทน

สวนยางเป็นผลิตภัณฑ์ที่เฉพาะเจาะจงซึ่งถือว่าไม่ปกติที่พบในตลาดปกติ มีเพียงบางส่วนของประเทศไทยสามารถปลูกต้นยางได้ไม่ใช้ทุกจังหวัด นอกจากนี้สิ่งทดแทนที่ไม่สามารถพบได้ง่ายในตลาด เพื่อที่จะลดอำนาจของผลิตภัณฑ์ทดแทนผลิตภัณฑ์จะต้องมีเอกลักษณ์และไม่ง่ายที่จะทำด้วยตัวเอง ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสิ่งที่มีสิ่งใดมาทดแทนได้

ดังนั้นภัยคุกคามจากสินค้าหรือบริการทดแทนไม่ได้เป็นปัญหาหลักสำหรับธุรกิจยางในปัจจุบัน อ้างอิงถึงการสัมภาษณ์จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางรายงานว่าไม่มีการเพิ่มขึ้นของยางหรือน้ำยาง

4.2.1.5 การคุกคามของผู้ประกอบการใหม่

ธุรกิจยางแนวโน้มที่จะมีโอกาสที่ดีเนื่องจากความต้องการภายในประเทศและต่างประเทศยังคงสูงขึ้น ดังนั้นธุรกิจนี้เป็นที่น่าสนใจมากและเป็นเรื่องยากที่จะป้องกันนักลงทุนใหม่หรือเข้าใหม่ ส่วนใหญ่ของเกษตรกรชาวสวนยางในภาคเหนือของประเทศไทยที่มาจากภาคใต้และบางส่วนของพวกเขามีพื้นฐานในการทำธุรกิจยาง

แต่ปัญหาที่พบเมื่อเร็ว ๆ นี้ไม่ได้เกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้เข้าใหม่ แต่การจัดการแรงงาน มันเป็นเรื่องยากมากที่จะได้รับงานที่มีคุณภาพในการทำงานในอุตสาหกรรมยาง ในอีกด้าน

หนึ่งผู้ที่เข้าใจใหม่จะต้องลงทะเบียนเรียนกลุ่มเพื่อส่งเสริมธุรกิจของพวกเขาโดยการให้คนอื่นรู้ว่าพวกเขาจะยังทำธุรกิจยาง มีฉะนั้น โอกาสที่จะขายสินค้าต่ำกว่าผู้ที่กำลังรวมตัวกัน เพราะนี่คือการสร้างแบรนด์ที่มีเสถียรภาพพอ

4.3 ปัญหาของเกษตรกรชาวสวนยางในการวิเคราะห์ระบบห่วงโซ่อุปทาน

4.3.1 รัฐบาล

ปัญหานั้นคือ รัฐบาลอาจมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้เกิดสถานการณ์ที่ดีกว่าโดยมุ่งเน้นการรวมตัวกันของเกษตรกรปัญหาหลักอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดเชียงรายก็คือการขาดโรงงานแปรรูปในบางพื้นที่ มีเพียงสถานที่เดียวที่จะซื้อยางก้อนถ้วย และง่ายต่อการผลิตยางก้อนถ้วยและต้องการจำนวนของเกษตรกร แต่ยางก้อนถ้วยได้รับผลกำไรน้อยเมื่อเทียบกับชนิดอื่น ๆ ของผลิตภัณฑ์ของสวนยางนักวิจัยชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลควรแก้ปัญหาโดยการช่วยเหลือส่งเสริมยางเปลี่ยนนโยบายในเขตท้องถิ่นหรือจังหวัดนี้และให้การส่งเสริมการผลิตในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมภาครัฐควรดูแลตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

4.3.2 เศรษฐกิจ

ในแง่เศรษฐศาสตร์, ปัญหาที่พบในธุรกิจยางรวมถึงราคาที่ถูกดัดออกจากพ่อค้าคนกลางและหากเกษตรกรชาวสวนยางของจังหวัดเชียงรายปรารถนาในราคาที่ดีซึ่งสูงกว่าสิ่งที่พวกเขาได้รับตามปกติ, พวกเขาต้องการที่จะขายสวนยางในจังหวัดพะเยาซึ่งตั้งห่างออกไปหนึ่งร้อยกิโลเมตร บางครั้งค่าใช้จ่ายในการขนส่งจะไม่คุ้มค่าง่ายขาย นักวิจัยแนะนำว่าถ้าเกษตรกรต้องการที่จะอำนวยความสะดวกในการขายสินค้าในพื้นที่ท้องถิ่นมากขึ้นราคาจะขึ้นอยู่กับร้านค้า แต่ถ้าเกษตรกรต้องการในราคายุติธรรมที่พวกเขาจำเป็นต้องมีการบูรณาการอย่างมากในหมู่เกษตรกรและเก็บรวบรวมยางที่จะขายจำนวนมากในตลาดระดับกลาง

4.3.3 ปัจจัยภายนอก

จากวันที่ 5-9 พฤษภาคม 2557 ราคาขางพาราขยับเล็กน้อยเป็น 59.83-61.62 บาทต่อกิโลกรัม (Rubberthai.com 2557) เพราะปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมโลกราคาน้ำมัน, สกุลเงินต่างประเทศ, หุ่นของผลิตภัณฑ์ยางในประเทศจีน, ญี่ปุ่นและไทยเป็นสาเหตุทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายนอกและภัยคุกคามในธุรกิจยาง

4.3.4 โครงสร้างและตลาดคู่แข่ง

ปัญหาของการจัดการรายการทำสวนยางจากจุดเริ่มต้นจนถึงระยะเก็บเกี่ยว เกิดการขาดความรู้ของเกษตรกรการส่งออกก็ควรที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าก่อนที่จะเปิดตัวตลาดมิฉะนั้นจะถือว่า เป็นระบบที่ไม่มีการจัดการ

ในทางกลับกันปัญหาของสายพันธุ์ยางส่วนใหญ่จะใช้สายพันธุ์ยางที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เป็นเพราะเกษตรกรไม่ทราบชนิดของสายพันธุ์ที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับการเพาะปลูกภายใต้การแนะนำของภาครัฐ หรือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในการปลูกยางพารา

4.3.5 ปัจจัยการผลิตภายในประเทศ

ปัญหาที่เกิดจากการขนส่งสูงถึง 50% ของปัญหาทั้งหมด รวมทั้งปัญหาคงคลังสินค้าเช่น สินค้าคงคลัง, รายจ่าย, ปัญหาบรรจุภัณฑ์ของยางในระหว่างการขนส่ง, ปัญหาของการเดินทางไปยังผู้ซื้อที่เป็นปัญหาของการขนส่งและปัญหาของการเลือกยานพาหนะที่เหมาะสมกับการขนส่ง ดังนั้นการขนส่งเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดเพราะเกษตรกรไม่ได้วางแผนที่จะสร้างคลังสินค้าในการจัดเก็บสินค้า พวกเขาขายยางก้อนถ้วยภายในเวลา 10 วันและไม่ได้มีสินค้าในสต็อกสำหรับกรณีของการเจรจาต่อรองในอนาคต นอกจากนี้ระยะทางในการขนส่งที่ค่อนข้างห่างไกลและยากที่จะเก็บเกี่ยว ปัญหา ยังมาจากเกษตรกรที่พวกเขาไม่ได้ใช้ยานพาหนะที่เหมาะสมสำหรับการขนส่ง

ปัญหาหลักที่เกิดขึ้นในห่วงโซ่อุปทานยางที่ได้กล่าวมาข้างต้นและผู้เขียนจะใช้การวิเคราะห์SWOT ในการวิเคราะห์ความแข็งแกร่งจุดอ่อนโอกาสและภัยคุกคามในการทำธุรกิจยางในภาคเหนือของประเทศไทย

4.4 การวิเคราะห์ SWOT

“การวิเคราะห์ SWOT เกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทานยางพาราและการลงทุนในจังหวัดเชียงราย”
ในมุมมองของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 4.8 จุดแข็งของธุรกิจยางพาราอำเภอเชียงแสนในจังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	จุดแข็ง (S)
1.	จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่ในสถานที่ซึ่งจะมีการเชื่อมต่อกับประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region) ที่จะทำส่งออกในผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอื่น ๆ
2.	จังหวัดเชียงรายมีสวนยางพารามากที่สุดในภาคเหนือของประเทศไทยและการผลิตที่มีอยู่ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ
3.	แม้จะไม่มีโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงราย แต่มีผู้ประกอบการและนักลงทุนจำนวนมากมีความสนใจที่จะตั้งโรงงานแปรรูปในจังหวัดเชียงรายในอนาคต
4.	ชุมชนของเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดเชียงรายที่มีความแข็งแรง ดังนั้นจึงเป็นเรื่องไม่ยากที่จะฟอร์มทีมและรวมตัวกันในการพัฒนาสำหรับอนาคตที่ดีกว่า
5.	สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางการจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการปลูกยางพาราและฝึกอบรมเกษตรกรในท้องถิ่นที่จะทำไร่อย่างถูกต้องกับทีมงานที่มีความรู้ อีกทั้งยังฝึกอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการตลาดและเสริมสร้างยางที่มีคุณภาพสูงได้เป็นอย่างดี
6.	สวนยางสามารถปลูกร่วมกับพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ได้

ที่มา ผู้วิจัยโดยการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน

ตารางที่ 4.9 จุดอ่อนของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	จุดอ่อน (W)
1.	การส่งเสริมความรู้และการฝึกอบรมเกษตรกรยังไม่ครอบคลุมเกษตรกรชาวสวนยางทั้งหมดในจังหวัดเชียงราย
2.	สถาบันเกษตรกรยางไม่แข็งแรงเพียงพอในบางจุด
3.	ใช้เวลาในการรับข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และความยุติธรรมของราคาโดยพ่อค้าคนกลาง
4.	ขาดความรู้ที่จะเหลาและ แปรรูปยาง และการการมีอำนาจต่อรองในตลาด
5.	ขาดการจัดการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
6.	ขาดข้อมูลทางสถิติเช่นหมายเลขที่แท้จริงของสวนยางพาราโซนยางและปริมาณของผลผลิตยางในจังหวัดเชียงรายและในจังหวัดอื่น ๆ รวมทั้งการส่งออกและตัวเลขของกลุ่มต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงราย
7.	ทิศทางของนโยบายยังไม่ชัดเจนซึ่งมีผลกระทบต่อตลาดยางของจังหวัด
8.	การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่มั่นคงและเชื่อถือได้เต็มที่
9.	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ถือยางขนาดเล็กและซึ่งจะต้องจะแบกต้นทุนการผลิตสูงและต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการผลิต
10.	เกษตรกรชาวสวนยางบางรายจะได้มีกรรมวิธีเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ผิดพลาด ซึ่งมีผลต่อคุณภาพน้ำยาง
11.	ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการกำหนดราคาและคุณภาพของยางก้อนถ้วย

ที่มา ผู้วิจัยโดยการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน

ตารางที่ 4.10 โอกาสของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	โอกาส (O)
1.	สำนักงานท้องถิ่นช่วยให้การส่งเสริมโครงการที่เกี่ยวข้องกับการทำสวนยางและเกษตรกรในท้องถิ่นให้กำลังใจในการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2.	เชียงรายตั้งอยู่ในทำเลที่ดีและ สภาพอากาศที่ดีที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตต้นยาง
3.	ต้นยางที่มีศักยภาพที่ดีในการเพิ่มคุณภาพของผู้คนของชีวิต
4.	ประชากรโลกเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุมีความต้องการให้บริโภคยางที่จะเพิ่มขึ้น เมื่อเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลกราคายางที่ดูเหมือนว่ามีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน
5.	บริษัท ของประเทศผู้ผลิตยางสร้างอำนาจในการเจรจาต่อรองราคาและต่อสู้กับความมั่นคงในตลาดโลก
6.	บรรยากาศที่แตกต่างกันและภัยพิบัติของประเทศอื่น ๆ เป็นสาเหตุที่ทำให้ราคายางจะสูงขึ้น
7.	ต้นกล้ายางได้รับการสนับสนุน โดยสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
8.	การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558
9.	ตลาดในประเทศจีน, สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปยังคงต้องการผลิตภัณฑ์จากประเทศไทย
10.	การสนับสนุนอื่น ๆ จากภาครัฐบาล

ที่มา ผู้วิจัยโดยการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน

ตารางที่ 4.11 อุปสรรคของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	อุปสรรค (T)
1.	ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญคือในรูปแบบของวัตถุดิบและยางแผ่นตลาดในประเทศไทยและเชียงรายเป็นตลาดต่างประเทศหรือมุ่งเน้นการส่งออกส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงต้องใช้ความเสี่ยงสูงในด้านราคาและโอกาสมากมายที่หายไป
2.	ตลาดยางในประเทศไทยที่มีทั้งภาครัฐและเอกชนที่ไม่ได้มีความยืดหยุ่นในการรับมือกับทั้งสองฝ่าย
3.	สวนยางพาราดูเหมือนว่ามีแนวโน้มที่จะขยายไปยังประเทศอื่น ๆ เช่นอินโดนีเซีย, ลาว, เวียดนามและกัมพูชาอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เป็นเพราะต้นยางสามารถปลูกได้ในประเทศใด ๆ ก็ได้ที่มีบรรยากาศที่คล้ายกันกับประเทศไทย และประเทศเหล่านั้นจะกลายเป็นคู่แข่งของไทยในอนาคต
4.	ระบบการขนส่งและภาษีจะต้องมีการตกลงกันไว้ในแง่ของการส่งออก

ที่มา ผู้วิจัยโดยการเก็บแบบสอบถามจากเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน

สรุปการวิเคราะห์ SWOT โดยสังเขป, จุดแข็งของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงราย, อำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงรายตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีการเชื่อมต่อไปยังประเทศ GMS ซึ่งเหมาะแก่การส่งออกผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เพาะปลูกยางพารามากที่สุดในภาคเหนือของประเทศไทย อย่างไรก็ตามยังคงมีตัวเลขของจุดอ่อนของยางเช่นกัน; พวกเขาจะขาดความรู้ที่จะเหลาและเปลี่ยนยางและยังขาดข้อมูลทางสถิติเช่น พื้นที่ที่สามารถกรีดยางที่แน่นอนของสวนยางพารา ในทางกลับกันธุรกิจยางในจังหวัดเชียงรายดูเหมือนว่าน่าจะมีโอกาสต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตลาดในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตลาดในประเทศจีนสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปและนอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนจากภาครัฐ แต่มีภัยคุกคามบางส่วนเช่นกันที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย ซึ่งตลาดยางไม่ได้มีความยืดหยุ่นในการรับมือกับทั้งสองฝ่าย

สุดท้ายแนวโน้มของธุรกิจยางในจังหวัดเชียงรายดูเหมือนว่ามีแนวโน้มที่จะดีขึ้นในเหตุผลหลักมาจากนโยบายของรัฐบาลท้องถิ่นและสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางให้การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ยางในพื้นที่ท้องถิ่นที่ยังให้ความรู้ที่มีประโยชน์สำหรับเกษตรกรชาวสวนยาง

ในท้องถิ่น ประกอบกับมีจำนวนของพื้นที่กรีดยางในสวนยางพารา, เกษตรกรชาวสวนยาง, ปริมาณผลผลิตยางและมูลค่าผลผลิตยางจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ในปี 2557 ธุรกิจยางในจังหวัดเชียงรายยังคงมีแนวโน้มคงที่

แต่ความผันผวนยังสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ติดตามข่าวยางและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันยังสามารถช่วยในการปรับปรุงตลาดในอนาคต

มีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกับราคายางพาราที่มีผลกระทบต่ออำนาจการต่อรองของชาวพลาเยอร์

1. ความต้องการยางขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่เป็นตลาดเป้าหมายหลักเช่นจีน, ญี่ปุ่น, สหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา เมื่อเศรษฐกิจในประเทศจีนต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปี 2556 ก็มีผลกระทบต่อความต้องการใช้ยางได้เป็นอย่างดี

2. อุปทานของผลิตภัณฑ์ยางขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและเทคโนโลยี ในปี 2556 ผลผลิตยางโลกได้เพิ่มขึ้น 5.5% โดยมีกรขายพื้นที่เพาะปลูกยางในประเทศผู้ผลิตราย

3. Tokyo Commodity Exchange (TOCOM) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อราคายางในตลาดจริงรวมทั้งตลาดยางในประเทศไทยอีกด้วย

4. ราคาน้ำมันในตลาดโลกนอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อราคายาง ตามข้อมูลที่ผ่านมาเกี่ยวกับราคาที่ทำน้ำมันในตลาดโลกและราคายางมีความสัมพันธ์เสมอกับแต่ละอื่น ๆ ยกเว้นในปี 2553 และ 2554 ว่าราคายางดูเหมือนมีแนวโน้มที่จะผันผวนมากขึ้นกว่าราคาน้ำมันเพราะบรรยากาศที่แตกต่างกันและภัยพิบัติสึนามิที่เรียกว่า ในประเทศญี่ปุ่น

5. ปัจจัยเช่นน้ำท่วมใหญ่ในประเทศไทยยังก่อให้เกิดห่วงโซ่การผลิตสะดุดได้รับผลกระทบและความต้องการยางในตลาดโลก นอกจากนี้ยังมีบริการแลกเปลี่ยนเงินตรา, สัตว์ออกยางประชากรที่เพิ่มขึ้น, นโยบายของรัฐบาลรวมทั้งสถานการณ์ทางการเมืองมักจะมีผลกระทบต่อราคายาง

การเก็บข้อมูลส่วนที่หนึ่งแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของห่วงโซ่อุปทานยางรวมถึงข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรชาวสวนยาง, พ่อค้ารายย่อย และข้อมูลสถิติเกี่ยวกับสวนยางพารา, พื้นที่กรีดยาง และ จำนวนของเกษตรกรชาวสวนยาง, ผลผลิตยางและ มูลค่าในปี 2554-2556 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในแต่ละปีตัวเลขของสวนยางเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์ยางและเกษตรกร นอกจากนี้ยังมีปัญหาในห่วงโซ่อุปทานยางได้กล่าวถึง

การเก็บข้อมูลส่วนที่สองซึ่งเก็บรวบรวมจากเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสนแสดงให้เห็นถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของเกษตรกรชาวสวนยางในทั้งสองตำบล นอกจากนี้ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมโลจิสติกส์และรายละเอียดของธุรกิจยางที่ได้นำมาวิเคราะห์ นอกจากนี้รายชื่อของผู้ส่งออกยางในจังหวัดเชียงรายได้รับการกล่าวถึง อีกทั้งยังมีประเภทห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับสรุป

ไม่นานเช่นกัน หลังจากนั้นทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model) และการวิเคราะห์ SWOT ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของธุรกิจยางในจังหวัดเชียงราย

ตามข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้มีแหล่งที่เชื่อถือได้หรือข้อมูลสถิติของยางที่ผลิตเฉพาะในจังหวัดเชียงรายเพื่อการส่งออก จำนวนของผลิตภัณฑ์ยางที่ถูกส่งออกจากประเทศไทยไปยังตลาดต่างประเทศเช่นจีน, ยุโรป, อเมริกา, ญี่ปุ่นและประเทศลาว นอกจากนี้ในปี 2557 จำนวนประชากรยางดูเหมือนมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลและองค์กรท้องถิ่นในการส่งเสริมการปลูกยางพาราในจังหวัดเชียงรายเกี่ยวกับข้อมูลสถิติของประชากรยาง ปี 2554-2557 จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

ในทางกลับกันการที่ราคาของยางก่อนถ้วยในจังหวัดเชียงรายยังมีความผันผวน ในบางปีก็สูงขึ้นถึง 65 บาทต่อกิโลกรัม และ บางปีราคาตกไปถึง 20 บาทต่อกิโลกรัม สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางในจังหวัดเชียงราย ได้กำหนดราคายางที่ 35 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับการศึกษาครั้งนี้

จากการศึกษาก่อนหน้านี้และการให้สัมภาษณ์ของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายในอดีตที่ผ่านมาเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายได้ทำการเกษตรเช่น การปลูกข้าวและสินค้าเกษตรบางอย่างเช่นข้าวโพดมันสำปะหลังและ เมล็ดถั่ว

เมื่อเร็ว ๆ นี้เกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายให้ความสนใจกับสวนยางพารามากขึ้นเพราะความต้องการสูงในแต่ละปีและสามารถพัฒนารูปแบบการใช้ชีวิตของเกษตรกรในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การทำสวนยางยังสร้างรายได้ให้กับครอบครัวของเกษตรกร ดังนั้นเกษตรกรจำนวนหนึ่งดูเหมือนจะหันมาปลูกสวนยางพาราในจังหวัดเชียงราย

ในมุมมองของเกษตรกรในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายเกษตรกรเชื่อว่าพวกเขามีความสามารถพอที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ยางในตลาด แต่ยังคงต้องการที่จะทำมันได้อย่างถูกต้องและต้องการที่จะลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นทั้งหมด เกษตรกรชาวสวนยางต้องการแบบอย่างที่มีคุณภาพที่จะเป็นผู้นำพวกเขาในการทำสวนยาง โอกาสของเกษตรกรสวนยางคือยังมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล นอกจากนี้ภัยคุกคามคือวิธีการทำงานมีประสิทธิภาพและให้ผลิตภัณฑ์ยางในรายการสำหรับตลาดต่างประเทศ

จุดแข็งของผลิตภัณฑ์ยางในจังหวัดเชียงรายตามที่พ่อค้าคนกลางหรือผู้ส่งออกเป็นบางส่วนของการคุณภาพที่ดีของผลิตภัณฑ์ยาง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตลาดต่างประเทศว่าผลิตภัณฑ์จากเชียงรายและประเทศไทยมีคุณภาพ

จุดอ่อนที่เกี่ยวข้องยังคงเป็นเรื่องของราคาและวิธีการที่จะเตรียมพร้อมรับมือกับคู่แข่งรายใหม่ในตลาดยางทั้งจากในประเทศ และในต่างประเทศเช่นเวียดนามและกัมพูชา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้กล่าวถึงการจัดการห่วงโซ่อุปทานของสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยใช้ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five Forces Model) และ การวิเคราะห์ SWOT ข้อมูลที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามผู้เขียนมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายซึ่งรวมถึงปัญหาของการเก็บเกี่ยว, การขนส่ง, การจัดจำหน่ายและราคา

ตามวัตถุประสงค์ย่อยที่กล่าวถึงในบทที่ 1 ซึ่งในบทที่ 5 จะเป็นบทสรุปของการศึกษาโดยเรียงตามแต่ละวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาของห่วงโซ่อุปทานปัจจุบันในธุรกิจการทำสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการห่วงโซ่อุปทานของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

5.1 สรุปการวิเคราะห์ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five forces Model)

5.1.1 การแข่งขันของกลุ่มในปัจจุบัน

ธุรกิจยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายหรือในภาคเหนือของประเทศไทยยังแข็งแกร่งพอที่จะต่อสู้กับคู่แข่งภายในประเทศไทย คือ ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการขยายพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในประเทศเพื่อนบ้าน

5.1.2 อำนาจการต่อรองของซัพพลายเออร์

เกษตรกรชาวสวนยางและพ่อค้าจำเป็นต้องเจรจาต่อรองกันเพื่อให้ได้ราคาที่ดีโดยทั้งสองฝ่ายยอมรับ ผลประโยชน์อื่น ๆ จะเป็นในรูปแบบกลุ่มที่ได้รับสิทธิพิเศษ ลูกค้านำอำนาจการต่อรองกับซัพพลายเออร์ในการลดราคา

5.1.3 อำนาจการต่อรองของลูกค้า

ผู้ซื้อจะได้รับราคาที่ถูกลงและซัพพลายเออร์จะมีอำนาจในการเจรจาต่อรองลดลง แต่ราคาขายในตลาดทั้งหมดจะใกล้เคียงกัน หรือ แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย และเกษตรกรไม่สามารถต่อรองราคามากจนเกินไป

5.1.4 การคุกคามของผลิตภัณฑ์หรือบริการทดแทน

การคุกคามของผลิตภัณฑ์ทดแทนยังไม่ได้เป็นปัญหาหลักสำหรับธุรกิจยาง

5.1.5 การคุกคามของผู้ประกอบการใหม่

ในแง่ธุรกิจการส่งออกยางพาราในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเวียดนามทำงานอย่างหนักที่จะเป็นผู้ส่งออกยาง อัตราการผลิตของเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากเดิม 7.0% นอกจากนี้กัมพูชาเป็นประเทศที่น่าสนใจ แต่ประเทศไทยยังคงเป็นหนึ่งในประเทศที่ผลิตยาง

ในระยะสั้น, ทฤษฎีแรงกดดัน 5 ประการ (Five forces Model) ในการศึกษาชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ปัจจุบันของธุรกิจในเชิงเส้นจังหวัดเชียงรายซึ่งรวมถึงคู่แข่งในปัจจุบันถ้าเราเปรียบเทียบกับยางในจังหวัดเชียงรายภายในประเทศไทยคู่แข่งจะเป็นยางจากภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ถ้าเราเปรียบเทียบกับยางเชียงรายกับประเทศอื่น ๆ บางประเทศในอาเซียนหรือในหมู่ประเทศเพื่อนบ้านของเราคู่แข่งจะเป็นเวียดนาม, กัมพูชาและลาว

ในแง่ของอำนาจการต่อรองของซัพพลายเออร์และลูกค้าเกษตรกรต้องเข้าใจตลาดเพื่อที่จะได้ไม่ถูกเอาเปรียบโดยพ่อค้าคนกลาง ขณะนี้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องส่งเสริมให้เกษตรกรในท้องถิ่นและคนที่ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสวนยางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการทำสวนยางในพื้นที่ท้องถิ่นของตน ดังนั้นธุรกิจยางอาจจะมีโอกาสที่ดีในหลายๆ ด้านในอนาคตแม้ว่าไม่มีสินค้าอื่น ๆ ที่สามารถแทนที่ยางในปัจจุบัน ไม่ได้เป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากประเทศไทยยังคงสามารถผลิตยางได้เป็นจำนวนมากของผลิตภัณฑ์ยางทุกปี

5.2 สรุปการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT ในการศึกษาชี้ให้เห็นถึงสภาพปัจจุบันของธุรกิจยางดังตารางรูปภาพ

จุดแข็ง (S)	โอกาส (O)
1. จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่ในสถานที่ซึ่งจะมีการเชื่อมต่อกับประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region) ที่จะทำส่งออกในผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอื่น ๆ 2. จังหวัดเชียงรายมีสวนยางพารามากที่สุดในภาคเหนือของประเทศไทยและการผลิตที่มีอยู่ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศชุมชนของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสนที่มีความแข็งแรง ดังนั้นจึงเป็นเรื่องไม่ยากที่จะฟอร์มทีมและ รวมตัวกันในการพัฒนาสำหรับอนาคตที่ดีกว่า 3. แม้จะไม่มีโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงราย แต่มีผู้ประกอบการและนักลงทุนจำนวนมากมีความสนใจที่จะตั้งโรงงานแปรรูปในจังหวัดเชียงรายในอนาคตสวนยางสามารถปลูกร่วมกับพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ 4. ชุมชนของเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดเชียงรายที่มีความแข็งแรง ดังนั้นจึงเป็นเรื่องไม่ยากที่จะฟอร์มทีมและรวมตัวกันในการพัฒนาสำหรับอนาคตที่ดีกว่า	1. สำนักงานท้องถิ่นมักจะช่วยให้การส่งเสริมโครงการที่เกี่ยวข้องกับการทำสวนยาง และเกษตรกรในท้องถิ่นให้กำลังใจในการทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. อำเภอเชียงแสนตั้งอยู่ในทำเลที่ดี และ สภาพอากาศที่ดีที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตต้นยาง 3. ต้นยางที่มีศักยภาพที่ดีในการเพิ่มคุณภาพของผู้คนของชีวิต 4. ประชากรโลกเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุมีความต้องการให้บริโภคยางที่จะเพิ่มขึ้น ราคา ยางมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน 5. บริษัท ของประเทศผู้ผลิตรายสร้างอำนาจในการเจรจาต่อรองราคา และ ต่อสู้กับความมั่นคงในตลาดโลก 6. บรรยากาศที่แตกต่างกันและภัยพิบัติของประเทศอื่น ๆ เป็นสาเหตุที่ทำให้ราคายางจะสูงขึ้น 7. ต้นกล้ายางได้รับการสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 8. ตลาด AEC ในปี 2558 9. ตลาดในประเทศจีน, สหรัฐอเมริกา และ สหภาพยุโรป ยังคงต้องการผลิตภัณฑ์จากประเทศไทย 10. การสนับสนุนอื่น ๆ จากภาครัฐบาล

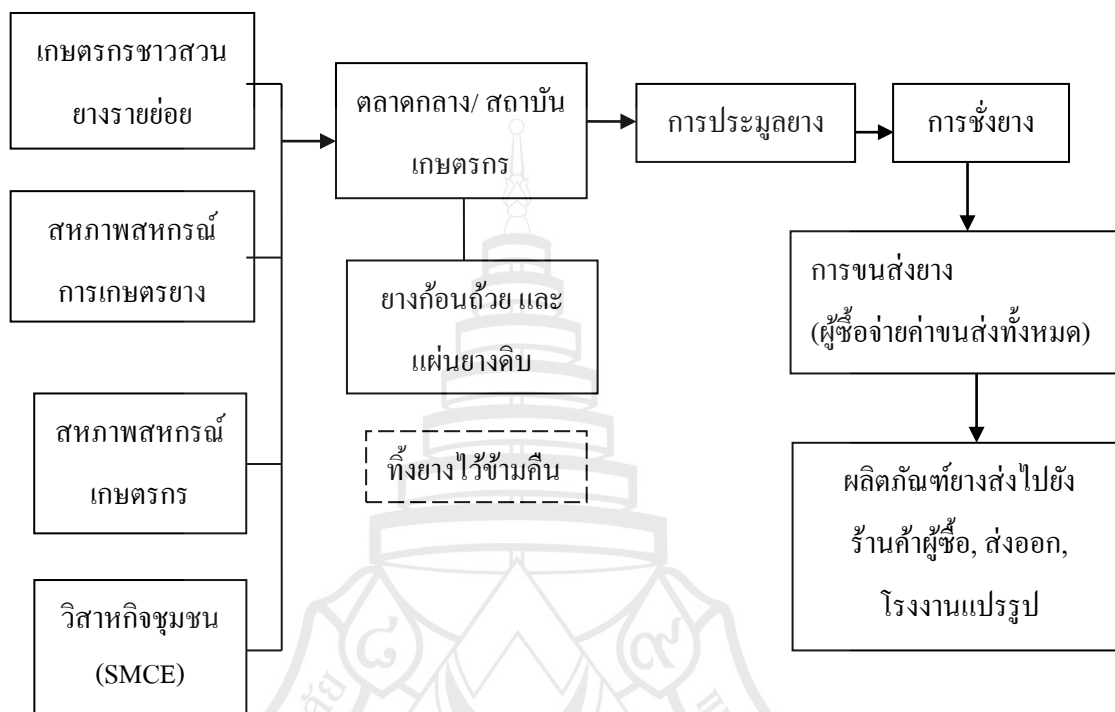
ภาพที่ 5.1 จุดแข็งและโอกาสจากการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ใช้อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

จุดอ่อน (W)	อุปสรรค (T)
1. การส่งเสริมความรู้และการฝึกอบรมเกษตรกรยังไม่ครอบคลุมเกษตรกรชาวสวนยางทั้งหมดในจังหวัดเชียงราย 2. สถาบันเกษตรกรยังไม่แข็งแรงเพียงพอในบางจุด 3. ใช้เวลาในการรับข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และความยุติธรรมของราคาโดยพ่อค้าคนกลาง 4. ขาดความรู้ที่จะเหลาและแปรรูปยาง และการการมีอำนาจต่อรองในตลาด 5. ขาดการจัดการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน 6. ขาดข้อมูลทางสถิติเช่นหมายเลขที่แท้จริงของสวนยางพาราโซนยางและปริมาณของผลผลิตยางในจังหวัดเชียงรายและในจังหวัดอื่นๆ รวมทั้งการส่งออกและตัวเลขของกลุ่มต่างๆ ในจังหวัดเชียงรายทิศทางของนโยบายยังไม่ชัดเจนซึ่งมีผลกระทบต่อตลาดยางของจังหวัด 7. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่มั่นคง และ เชื่อถือได้เต็มที่ 8. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ถือขนาดเล็กและ ซึ่งจะต้องจะแบกต้นทุนการผลิตสูง และต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการผลิต 9. เกษตรกรชาวสวนยางบางรายจะได้มีกรรมวิธีเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ผิดพลาด ซึ่งมีผลต่อคุณภาพน้ำยาง 10. ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการกำหนดราคา และ คุณภาพของยางก้อนถ้วย	1. ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญคือในรูปแบบของวัตถุดิบและยางแผ่น ตลาดในประเทศไทยและเชียงรายเป็นตลาดต่างประเทศหรือมุ่งเน้นการส่งออกส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงต้องใช้ความเสี่ยงสูงในด้านราคาและโอกาสมากมายที่หายไป 2. ตลาดยางในประเทศไทยที่มีทั้งภาครัฐและเอกชนที่ไม่ได้มีความยืดหยุ่นในการรับมือกับทั้งสองฝ่าย 3. แนวโน้มของสวนยางพาราดูเหมือนว่าแนวโน้มที่จะไปต่อไปยังประเทศอื่นๆ เช่นอินโดนีเซีย, ลาว, เวียดนาม และ กัมพูชาอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เป็นเพราะต้นยางสามารถปลูกได้ในประเทศใด ๆ ก็ได้ที่มีบรรยากาศที่คล้ายกันเป็นประเทศไทย ประเทศเหล่านั้นจะกลายเป็นคู่แข่งของไทยในอนาคต 4. ระบบการขนส่ง และ ภาษีจะต้องมีการตกลงกันไว้ในแง่ของการส่งออก

ภาพที่ 5.2 จุดอ่อนและอุปสรรคจากการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) โซ่อุปทานยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

การวิเคราะห์SWOT ในการศึกษาชี้ให้เห็นถึงสภาพปัจจุบันของธุรกิจยาง แสดงว่าในปัจจุบัน; ยางในจังหวัดเชียงรายมีจุดแข็งในตำแหน่งที่ตั้ง และมีสภาพอากาศที่ดีสำหรับการเพาะปลูกต้นยาง นอกจากนี้เกษตรกรในท้องถิ่นมีความสนใจในการทำสวนมาก โดยที่เกษตรกรมีความกระตือรือร้นในการสร้างกลุ่มด้วยกัน นอกจากนี้ยังมีนักลงทุนจำนวนมากต้องการที่จะลงทุนในธุรกิจยางในจังหวัดเชียงรายเนื่องจากสภาพของสถานที่, เกษตรกรและผลิตภัณฑ์ แต่มีจุดอ่อนจากเช่นกัน จุดอ่อนเหล่านี้คือความพร้อมของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและความรู้ที่มีต่อสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย บางส่วนของสวนยางพาราในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงรายขาดการจัดการในมาตรฐานเดียวกันและการขาดความรู้ที่จะแปรรูปยางนอกจากนี้ยังมีข้อมูลสถิติไม่เพียงพอเช่นจำนวนที่แท้จริงของสวนยางพารา, พื้นที่กรีดยาง, ปริมาณของผลผลิตยางในจังหวัดเชียงรายและในบางจังหวัดอื่น ๆ รวมทั้งการส่งออกและตัวเลขของกลุ่มต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงราย นอกจากนี้เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่เป็นเจ้าของสวนขนาดเล็กและแบกต้นทุนการผลิตสูง ต่อมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับโอกาสที่พบในธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงราย กล่าวโดยสรุปคือประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านนับถอยหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ประชากรอาเซียนและนักลงทุนถกเถียงกันเกี่ยวกับ AEC หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2558 เป็นอย่างมากเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจในประเทศในกลุ่มอาเซียนแน่นอนว่าประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการส่งออกยางและทำตลาดมากขึ้นในประเทศอาเซียน ไม่เพียงแต่ตลาดอาเซียน, ตลาดในสหภาพยุโรป, อเมริกา, ญี่ปุ่นและจีนยังคงเปิดรับยางจากประเทศไทย

5.3 ห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจยางพาราในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ภาพที่ 5.3 ห่วงโซ่อุปทานยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

สี่กลุ่มหลักของเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดเชียงรายมีเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อย, สหภาพสหกรณ์การเกษตรยาง, สหภาพสหกรณ์เกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เกษตรกรกลุ่มนี้เริ่มสร้างกลุ่มด้วยกันและเก็บรวบรวมผลิตภัณฑ์ยางที่ตลาดกลาง

ผลิตภัณฑ์หลักคือยางก้อนถ้วยและยางแผ่นดิบยางจะถูกทั้งไว้ข้ามคืนที่ตลาดกลางและหลังจากนั้นพ่อค้าคนกลางจะทำการประมูลการเจรจาต่อรองราคา โดยที่ผลิตภัณฑ์ยางจะต้องถูกคัด และ ชั่ง น้ำหนักก่อนที่จะส่งต่อไปให้กับ ผู้ส่งออกหรือโรงงานแปรรูป ในขั้นตอนนี้ผู้ซื้อยางจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนส่งทั้งหมด

5.4 การอภิปรายรูปแบบ และข้อเสนอแนะ

คำแนะนำที่มีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยาง

5.4.1 สำหรับภาคอุตสาหกรรม

5.4.1.1 สร้างฐานข้อมูลใหม่ที่มีความน่าเชื่อถือ โดยมีรายละเอียดของการผลิตและมีคุณภาพเพื่อที่พร้อมสำหรับการจัดหาของออกสู่ตลาด

5.4.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาภายในประเทศไทยรวมถึงการจัดการระบบและการบำรุงรักษา
ยางที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย

5.4.1.3 ส่งเสริมอุตสาหกรรมการใช้ยางไทยเป็นวัตถุดิบรวมทั้งการจัดการการจัดเก็บภาษี

5.4.1.4 การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ยางจำนวนมากจะถูกส่งออกผ่านทางเรือบรรทุกสินค้า ผลิตภัณฑ์บางส่วนใหญ่ถูกส่งออกไปยังประเทศจีนจากท่าเรือแหลมฉบัง ถ้าท่าเรือในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงรายมีความสามารถในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางโดยตรงไปยังประเทศจีนค่าขนส่งจะถูกลดลงสำหรับเกษตรกรและผู้ส่งออกยางในภาคเหนือของประเทศไทย

5.4.1.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนในประเทศเพื่อลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตัดราคา

5.4.2 สำหรับภาครัฐในการทำการค้า

5.4.2.1 ส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างความร่วมมืออาเซียนที่จะมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการซื้อขายยาง, โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการอุปทานยาง

5.4.2.2 ส่งเสริมข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศจีน

5.4.2.3 ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศระหว่างไทยและจีนเพราะจีนมีบุคลากรที่มีคุณภาพมากขึ้นในสาขาต่าง ตัวอย่างเช่นวิศวกรยาง

5.5 ข้อจำกัดของงานวิจัย

ส่วนใหญ่งานวิจัยมีบางจุดหนึ่งของข้อจำกัด และอาจมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงผลของงานวิจัยเพียงเล็กน้อย ในงานวิจัยนี้ ข้อจำกัดประการแรกคือ รายละเอียดของข้อมูลผู้เขียนมุ่งเน้นเฉพาะในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงรายเพราะง่ายในการเก็บรวบรวมข้อมูล อย่างไรก็ตามสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรไม่สามารถให้ข้อมูลของแต่ละอำเภอในจังหวัดเชียงราย พวกเขาสามารถให้ข้อมูลของจังหวัดทั้งเชียงรายและประเทศไทยเท่านั้น

ประการที่สองข้อมูลที่รวบรวมจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางไม่ถูกต้องสมบูรณ์เพราะยังขาดข้อมูลสถิติที่เกิดขึ้นจริง

อย่างไรก็ตามแม้ว่ามีการระบุข้อจำกัด ข้อจำกัดเหล่านี้ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาลึกของการวิจัยนี้ ซึ่งจะดีกว่านี้หากมีข้อมูลสถิติเพื่อดูแนวโน้มของสวนยางพาราในจังหวัดเชียงรายได้อย่างชัดเจน

5.6 คำแนะนำสำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติม

แนวโน้มของธุรกิจยางในจังหวัดเชียงรายมีแนวโน้มที่จะค่อยๆเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามยังพบภัยคุกคามและโอกาสจำนวนมากการวิจัยต่อไปจะต้องใช้โอกาสและหาวิธีวิธีการที่แตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังการเปิด AEC ในปี 2558 ว่าจะมีความแตกต่างใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอุตสาหกรรมยาง โดยเฉพาะในจังหวัดเชียงราย

5.7 สรุปผล

ประการแรกจากการศึกษาของห่วงโซ่อุปทานบางส่วนที่พบปัญหามากที่สุดอยู่ที่เกษตรกรและพ่อค้าคนกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะในบางจุดที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตลาดและราคายางไม่ได้มีการจัดการที่ดี เกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายไม่ได้รับราคาที่เป็นธรรมและการขาดความรู้ด้านการตลาดที่มีต่อธุรกิจยาง

ประการที่สองจุดแข็งของธุรกิจยางในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายคือ จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่ในสถานที่ที่ดีที่มีการเชื่อมต่อไปยังประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ซึ่งเป็นสถานที่ที่ดีที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีสวนยางพารามากที่สุดในภาคเหนือของ

ประเทศไทย อย่างไรก็ตามยังคงมีจุดอ่อนของธุรกิจบางเช่นกัน; พวกเขาขาดความรู้ที่จะแปรรูปร่าง อีกทั้งยังขาดข้อมูลทางสถิติเช่นจำนวนที่แท้จริงของสวนยางพารา, พื้นที่กรีดยาง ในทางกลับกันธุรกิจยางในจังหวัดเชียงรายดูเหมือนว่าจะมีโอกาสด่าง ๆ ซึ่งเป็นตลาด AEC, ตลาดในประเทศจีน, สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปนอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนจากภาครัฐ แต่มีภัยคุกคามบางส่วนเช่นกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยที่ไม่ได้มีความยืดหยุ่นในการรับมือกับทั้งสองฝ่าย

อย่างไรก็ตามความผันผวนยังสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การรับข้อมูลข่าวสารยางพาราอย่างต่อเนื่อง และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันสามารถช่วยในการปรับปรุงตลาดในอนาคต

รายการอ้างอิง

รายการอ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (2556). *Government Seeking Solutions to the Rubber Price Problem*. สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2557, จาก http://thailand.prd.go.th/view_news.php?id=6914&a=2
- กลุ่มพัฒนาโอกาส (Development Prospects Group) ธนาคารโลก. (2552). *Rubber*. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก http://siteresources.worldbank.org/INTGLBPROSPECTS/64218944-1106584665677/22478818/rubber_EN.pdf
- ดวงพรรณ กริชชาญชัย ศฤงคารินทร์ และเตือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์. (2552). *Logistics and supply chain of Thai rubber plantations*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นันทิกา ทิพย์กุล, เอนก กุณาละศิริ, สุภาพร บัวแก้ว. (2531). *การศึกษาภาวะการตลาดของผลิตภัณฑ์ยาง*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยางแห่งประเทศไทย.
- บุญอาท กฤษณทรัพย์ และสมพร กฤษณทรัพย์. (2539). *ระบบการตลาดขององค์การสวนยาง*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยางแห่งประเทศไทย.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2557). ดัน “เชียงราย” ฮับยางฯ เหนือ ตั้งโรงงานแปรรูปเพิ่มมูลค่า. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1391425432
- ประศาสน์ ไตรยสุทธิ, กุลเชษฐ เพียรทอง, พิสิษฐ์ เตชะรุ่งไพศาล, ชาลิต ถิ่นวงศ์พิทักษ์ และ อธิพล วรพันธ์. (2550). การผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันเมล็ดยางพาราโดยวิธีกรด-เอสเทอร์ รีไฟเคชั่น และต่าง-ทรานเอสเตอริฟิเคชั่น. การประชุมเชิงวิชาการเครือข่ายพลังงานแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3, โรงแรมไบฮอกสกาย กรุงเทพฯ 23-25 พฤษภาคม 2550.
- ประจักษ์ วันชื่น. (2553). รมช. กษ. เปิดโครงการสาธิตยางพาราแปลงกิ่งตาในโรงเรียน 50 ปี สกย. พร้อมเปิด สกย.จ.เชียงราย เพื่อรองรับภารกิจทางการส่งเสริมการปลูกยางพาราในภาคเหนือ. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2558, จาก http://www.rubber.co.th/ewt_dl_link.php?nid=219
- ประยูร โดสงวน. (2551). ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางในภาคเหนือของ ไทย. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 3(1), 1-25.

พัชรินทร์ ศรีวรินทร์, สุภาพร บัวแก้ว, เอนก กุณณะศิริ, จุมพล สุขเกื้อ. (2550). *ศึกษาสภาพการณ์ตลาด และเศรษฐกิจการยาง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

พระเดช ทองอำไพ. (2554). *Rubber logistics*. สืบค้นเมื่อ 22 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.arda.or.th.122.155.171.22.no-domain.name/2013/easyknowledge/easy-articles-detail.php?id=215>

มติชน. (2556). รายงานพิเศษเกษตรกรรมล้ำค่า ถิ่นล้านนาเหนือสุดแดนสยาม. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2556, จาก <http://info.matichon.co.th/techno/techno.php?srctag=05056010156&srcday=2013-01-01&search=no>

วิรัชญา จันทร์เปยเพชร และดวงพรรณ กริชชาญชัย. (2551). อ้างถึงใน ประยูร โตสงวน. (2551). ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยางในภาคเหนือของไทย. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 3(1), 1-25.

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2556). *ฝ่าวิกฤติยางพาราไทยปี 58 ทางเลือก&ทางรอด ของชาวสวนยางท่ามกลางแรงกดดันด้านราคา*. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.thunhoon.com/colum/24069/24069.html>

สถาบันวิจัยยางแห่งประเทศไทย (Rubber Research Institute of Thailand). (2009). *Study of production situation*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.rubberthai.com/en/index.php/rubberthai-journal>

สมาคมยางพาราไทย. (2555). *Rubber industry in Thailand*. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.thainr.com/en/index.php>

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดเชียงราย (The Office of Rubber Replanting Aid Fund Chiang Rai). (2557, 27 มิถุนายน). Thatphong Wongphum: special analyst. สัมภาษณ์.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 3. (2550). *Rubber in northern Thailand*. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก <http://www.oae.go.th/main.php?filename=index>

- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2555). *2012 Industrial recap and 2013 outlook*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2557, จาก http://www.boi.go.th/tir/issue/201304_23_4/42.htm
- สำนักงานส่งเสริมการค้า อ่างถึงใน หลักชัย กิตติพล (วท.ค.), (ม.ป.ป.). *Trading with People's Republic of China is easy or difficult?*. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2556, จาก http://www.asia.tu.ac.th/china/Seminar100951/DrLakchai_paper.pdf
- สมบูรณ์ เจริญจิตรตระกูล. (2555). *Expanding rubber plantations: awareness and policy guidance*. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก http://www.biothai.net/sites/default/files/doc_8_6_2554_1.pdf
- อนันดา ไชยชมพู่. (2549). การศึกษากระบวนการจัดการโลจิสติกส์ของยางพาราเพื่อการส่งออกไปจีน. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมระบบการผลิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ. อ้างถึงใน สุรรัตน์ แก้วงาม, ศานิต แก้วเอียน และวิสาข์ สุชาโต. (2556). *โซ่อุปทานการขนส่งยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปยัง สาธารณรัฐประชาชนจีน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อารักษ์ จันทุม, พิสมัย จันทุม, สุรเดช บัณณิกุล, ปิณุลย์ เพ็ชรยิ่ง, สว่างรัตน์ สมนาค และอมรรัตน์ ศรีโต. (2555). Rubber new planting in Thailand: Towards the world affected on climate change. *Rubber Thai Journal*, 1, 40-47.
- Babbie, E. R. (2010). *The practice of social research* (12th ed.). Belmont, CA: Wadsworth Cengage. Retrieved July 10, 2014, from <http://libguides.usc.edu/content.php?pid=83009&sid=615867>
- Brikci, N. & Green, J. (2007). *A guide to using qualitative research methodology*. Research officer, MSF UK February. Retrieved June 30, 2014, from <http://fieldresearch.msf.org/msf/bitstream/10144/84230/1/Qualitative%20research%20methodology.pdf>
- Chopra, S. & Meindl, P. (2004). *Supply chain management*. (2nd ed.). Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall.

- Cooper, M. C. & Ellram, L. M. (1993). Characteristics of supply chain management and the implications for purchasing and logistics strategy. *International Journal of Logistics Management*, 4(2), 13-24. Cited in Vrijhoef, R. & Koskela, L. (1999). *Roles of supply chain management in construction*. Retrieved February 19, 2014, from <http://www.ce.berkeley.edu/~tommelein/IGLC-7/PDF/Vrijhoef&Koskela.pdf>
- Hopkins, W. G. (2008). *Quantitative research design*. New Zealand: University of Otago.
- Hughes, C. (2002). *Key Concepts in Feminist Theory and Research*. London: Sage.
- Ivy Wigmore. (Distributor) (2013). *What is supply chain management*. Retrieved June 17, 2014, from <http://whatis.techtarget.com/definition/supply-chain>
- Manktelow, J. & Carlson, A. (n.d.). *SWOT Analysis – Discover new opportunities and eliminate threats*. Retrieved June 17, 2014, from http://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_05.htm
- Myerson, P. (2013). *Supply chain analytics: What is it and why is it so important?* Retrieved April 18, 2014, from <http://www.industryweek.com/blog/supply-chain-analytics-what-it-and-why-it-so-important>
- National Agriculture and Forestry Research Institute. (2009). *Rubber development in the Lao PDR: Ensuring sustainability*. Retrieved April 23, 2004, from <file:///C:/Users/dell/Desktop/rubberbookletfinal.pdf>
- Porter, M. E. (2008). *The five competitive forces that shape strategy*. Retrieved June 29, 2014, from https://itunesu.mises.org/multimedia/Academy/2014_winter/managers/HBR_on_Strategy.pdf#page=25
- Punch, K. F. (1998). *Introduction to Social Research: Quantitative and Qualitative Approaches*. London: Sage. Cited in C. Hughes (2002). *Key Concepts in Feminist Theory and Research*. London: Sage.

- Rantala, L. (2006). *Rubber plantation performance in the northeast and east of Thailand in relation to environmental conditions*. Retrieved April 18, 2014, from http://www.helsinki.fi/vitri/publications/theses/Rubber_theses/Thesis_final_Rantala.pdf
- Tan, K. C. (2000). A framework of supply chain management literature. *European journal of purchasing & supply management*, 7, 39-48.
- Ukessays.com. (n.d.). *Rubber export industry in Thailand economics essay*. Retrieved April 21, 2014, from <http://www.ukessays.com/essays/economics/rubber-export-industry-in-thailand-economics-essay.php>
- Vrijhoef, R. & Koskela, L. (1999). *Roles of supply chain management in construction*. Retrieved February 19, 2014, from <http://www.ce.berkeley.edu/~tommelein/IGLC-7/PDF/Vrijhoef&Koskela.pdf>
- WiseGEEK. (n.d.). *What is a Supply Chain?* Retrieved March 2, 2014, from <http://www.wisegeek.org/what-is-a-supply-chain.htm>

ภาคผนวก

ภาพการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน

อ. เชียงแสน จ. เชียงราย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายทวิศักดิ์ บัวดีบ
วัน เดือน ปีเกิด	11 กุมภาพันธ์ 2528
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 82 หมู่ที่ 7 ตำบลสบบง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา 56110
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต เทคโนโลยีชีวภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ประวัติการทำงาน	เจ้าหน้าที่บริหาร สำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
2551-ปัจจุบัน	ผู้ช่วยนักวิจัย หน่วยงานห้องปฏิบัติการเคมีอินทรีย์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
2551-2552	